



Панко Незадувко

# СКОМОРОХ



P A N K O   N E Z A B U D K O

Панько Незабудько

(Мік: Сушенсон)

EL JUGLAR

(Versos humorísticos)

СКОМОРОХ

(Віршовані гуморески й сатири)

[diasporiana.org.ua](http://diasporiana.org.ua)



JULIAN SEREDIAK - PUBLISHER  
(A D U K)

BUENOS AIRES - NEW YORK - 1990

ВИДАВНИЦТВО ЮЛІЯНА СЕРЕДЯКА  
(А Д У К)

БУЕНОС-АЙРЕС — НЬЮ-ЙОРК — 1990

і «Сатирикон», усі у видавництві Юліяна Середяка в Аргентині. І ось нова збірка віршованих сатир і гуморесок «Скоморох».

Віршовані сатири це окремий жанр у літературі. Вони переважно короткі, дотепні, нераз закінчуються афористичним висловом. Сатири — сильна зброя в боротьбі проти людських недомагань, як і проти національної чи соціальної несправедливості. Славний французький поет Браїже своїми сатиричними творами сприяв французькій революції. Есенін морально убив прибічника комунізму Дем'яна Бедного, який виступив із сатирою проти Ісуса Христа. Есенін йому дуже влучно відповів: «Ти тільки хрюкнув на Христа...» Багато фейлетонів і віршованих сатиричних творів присвятив П. Незабудько імперії під назвою ССР, викриваючи червоних царів, домагаючись для України національних і людських прав.

Довголітній член Асоціації Діячів Української Культури, П. Незабудько виявляє в пропонованій Читачам найновішій книжці велику спостережливість, тонкий український гумор і дотеп, гуманну поблажливість до людських побутових вад, які все таки критикує, однак стає на повний зріст сатирика-вояка, коли розробляє міжнародну чи московсько-большевицьку тематику.

Свою найновішу книжку він назвав «Скоморохом», перегукуючись із давніми часами, але вона скрізь сучасна, сьогодення і злободенна. Не раз тут знайдемо і себе, і своїх сусідів, і підневільну й досі УССР, де народ уже напружує м'язи в боротьбі за свої права, і сучасну Америку з розпаношеним лібералізмом і сатиру на невпорядкованість сучасного світу, без огляду на намагання ОН, куди проліз також «червоний хамелеон»...

Автор поділив вірші у «Скоморохі» на розділи: 1. Міжнародне, 2. Підсоветське, 3. Новорічне, 4. Побутове, 5. Еміграційне, 6. Байки, пародії і епіграми. Такий розподіл матеріалів значно полегчить читачеві знайти те, що його найбільше може цікавити, а літе-

ратурознавцям (яких тепер фактично дуже мало за кордоном, але книжку будуть оцінювати в майбутньому у вільній Україні) полегшить вивчення збірки для критичної аналізи.

У передмові до збірки прозових фейлетонів П. Незабудька «Перо під ребро» (Буенос-Айрес, 1981) Леонід Полтава писав: «Звичайно, не всі твори Панька Незабудька на однаковій мистецькій висоті, але в своїх найкращих він уже вироблений і визнаний майстер українського фейлетону, гумористичного оповідання».

Це ж саме можемо сказати і про його віршовані сатиричні твори, зібрані в збірках «Сатирикон» і «Скоморох». Писані в різні роки, вони відзеркалюють життя у кривому дзеркалі сміху для того, щоб життя і людина в житті, як і міжнародні відносини, були кращими й досконалішими.

Д-р О. Степ

\*



Панько Незабудько

(Знімка виконана в Аргентині в 1956 р.)

Queda hecho el depósito que marca la Ley № 11.723

---

IMPRESO EN LA ARGENTINA  
PRINTED IN ARGENTINA

## ВІЗИТИ НІКІТИ

Чуда й дива паки й паки  
Витворя кремлівський факір,  
Що його Нікіта звуть,  
Знявши з себе маску грізну,  
Для побіди комунізму  
«Миром» стеле путь.

Він за миром аж патьочить,  
Блага, голови морочить,  
Баламутить геть людей.  
Хто не з ним — він того зчеше,  
Де не ступить, там і збреше  
«Курский салавей».

Хоч рубашний він, Нікіта,  
Й морда в нього неумита,  
Та дивіться он, як він,  
Набравшись сяк-так бон-тону,  
Курс узяв до Вашингтону,  
На сам Білий Дім.

I, хоч нарід тут Нікіту  
По заслuzі, як бандиту,  
Вітав по усіх шляхах,  
Та, бачите, вищі сфери —  
Фабриканти, мільйонери —  
Несли на руках.

Щоб подобатися Айку,  
Сховав у «карман» він лайку,  
А на місце її вщерть  
Компліменти сипле морда,  
І серця в Ітона, Форда  
Розтопив він геть...

Зайшов навіть до ООН-у  
Й розпустив там цілу тонну

Брехні, байок і хули.  
За те його там вітали,  
«Ексцеленцією» звали  
Й під руки вели.

А він, дядя, дере носа:  
Того страшить, цього просить,  
Тому крикне: «Пашол вон!»  
Дивиця та не ймеш віри  
Й думаєш: чи не здуріли  
Білий Дім й ООН?

Від візити ж цього хама  
Не здобуде ніхто й грама  
Корисного, навпаки —  
Користь буде лиш для нього,  
Іншим — клопіт й журби много  
На довгі роки.

Біда, як зло добром мірять!  
А скажи їм — не повірять,  
Скажуть зараз: — А це ж як?  
Як повірять — буде пізно,  
Як наступить москаль грізно  
Їм на сам ходак.

1959.

## МАНДРІВНИЙ ДІКТАТОР

В світ дальний, широкий, йде безліч доріг.  
Дорогами тими півсвіта оббіг,  
Дорогами тими півсвіта пройшов  
Диктатор мандрівний Нікіта Хрущов.

Женева і Лондон, то знов Вашингтон  
З очей ізганяють солодкий геть сон,  
Варшава і Прага, Берлін і Пекін —  
Куди лиш не плюнеш — появиться він.

# МІЖНАРОДНЕ

---

## В ЕПОХУ КОМУНО-ЛІБЕРАЛЬНУ

Розгнуздана як лъха  
Сьогоднішня епоха,  
Епоха «ідеальна» —  
Комуно-ліберальна.

Людина, як безрога —  
Ні в чорта, ані в Бога  
Не вірить та примірно  
Чортяці служить вірно.

Ні логіки, ні чести,  
На справедливість й жесту,  
В щоденному ужитку  
Брехня і фальш,  
аж гидко.

Людині накидають  
(Чи хоче, не питаютъ)  
Диявольські ідеї  
Пилати й фарисеї.

І ось, тому й не диво,  
Що з цього таке жниво:  
Бездушна вкрай людина,  
Зруйнована родина,

І вигляда людина  
Як у добу кам'янну,  
Всі святощі, закони  
Для неї — забобони.

Бур'ян тепер у моді  
В суспільному городі,  
Яйце злобою дише —  
Від курки вже мудріше...

Розгнуздана як лъха  
Сьогоднішня епоха,  
Епоха «ідеальна» —  
Комуно-ліберальна.

Нью-Делі, Джакарта та двічі Париж...  
Вклонитися Будді йде він босоніж,  
До Кайро в гостину цей курський мужик  
Біжить, висолопивши довгий язик.

Щоб сподобатися арабам далеким —  
Помандрує пішки до самої Мекки,  
Піде навколошках до Єрусалиму,  
Щоб пустити в очі наївнякам диму...

Отак, де не ступить цей дядько поганий —  
Туманить і бреше, мікитить, циганить,  
Рубашно сміється, то люто знов лає,  
То страшить ї на нервах він дурням всім грає.

Та завжди приходить усьому кінець,  
І його мандрівку, мов пишний вінець,  
Увінчить на віки остання дорога  
У вічну гостину до чорта самого

1960.

## NIKITA В ГОЛІВУДІ

А дивіться, люди, гей,  
На те смішне чудо:  
Прибув «курский салавей»  
Та до Голівуду!

«Шляпу» мне він у руках,  
Хоч сам в грізній позі.  
Ексцеленція така,  
Як та, що в барлозі.

Неотеса, мужичок —  
Пополам ї всеціло,  
Втаскав, парень, м'ж зірок  
Туле своє рило.

Ось, дивіться, фото: він  
Між двома зірками —  
А матері ж твоїй хрін  
З дурними дівками!

Та що зробиш? На кого  
Є сьогодні мода,  
Має попит, хоч в нього  
І свиняча вродя.

Усі дівки тут — під лад  
Ноги, груди, личко,  
То ж Нікіта дуже б рад  
Скочити у гречку.

Та дарма! За ним услід  
Ходить «мадам» Ніна —  
Невідступний сателіт,  
Краща половина.

Хоч диктатор він і вождь,  
Хитрун й комбінатор,  
Але над ним є також  
Повсякчас диктатор.

1959.

## ВЕРШИННИЙ ХРУЩ

Була в світі дивовижка:  
Прилетів Хруш до Парижа:  
Роздайсь море! Гаспада!  
Буде Айкові біда!

Як розпустив хрущик пику,  
То наробыв шуму, крику:  
— По моєму, он, городі,  
Лазить янко, наче злодій!

Айче, клякай та молись!  
Цілуй чобіт та просись!  
За таку страшну аферу  
Зітру тебе в порох, сере!

Та Айк кринув: — Хрушце, стоп!  
Твердий в тебе, дядьку, лоб!  
Ти від мене відв'яжися —  
Краще йди стовпа вчепися!..

Так то хрущик-баламут  
Зробив ділу враз капут:  
За одну зірват годину  
Всю нарадоньку вершинну.

Та науку ще одну  
Хрушц наївним устругнув:  
Що не зайдуться ніколи  
Янкі, франкі і монголи.

1960.

— 13

Кастро в страху журиться,  
До Нікіти тулиться  
І задньою брамою  
Віду пуска в край:  
— Янкі над Панамою!  
Янкі в Гвантанамо є,  
Я стою над ямою —  
Помочі подай!..

Хрущов пече «бублічки»,  
З кремлівської будочки  
Обіцянки Кастрозі  
Усе посила.  
На Вашінгтон щулиться,  
На ООН він хмуриться,  
Що ця йому, майстрові,  
Дулю піднесла.

Пече Хрущов «бублічки»,  
З кремлівської будочки  
Їх цілими тоннами  
Посилає в світ.  
Тут він усміхається,  
Там знов залищається,  
То скаче з прокльонами  
Мов скажений кіт.

Десь в далекім Ляосі  
Вся країна в хаосі —  
Косоокі чубляться  
Аж п'я летить.  
Мао із Нікіткою,  
Го-Чі-Мін з борідкою,  
Як інші розгубляться,  
Виграють цю мить.

Пече Хрущов «бублічки»,  
Не шкодує рублічків —  
Берлін, чорну Африку  
Хоче «підживити».

В Об'єднаних Націях  
Він жде на овації,  
Щоб підсипати паприки  
Янкам під живіт.

Гей, печуться «бублічки»  
Заsovетські рублічки:  
Спробуйте хто з публічки  
Хоч раз укусить —  
Попарите губчики,  
Поломите зубчики —  
Москалі-голубчики  
Знають, як місить!

1961.

#### ПРИКЛАДНІ СУСІДИ

(3 приводу московсько-китайського конфлікту)

На Уссурі,  
На Амурі,  
В Казахстані,  
Сінкіяні,

Щось постійно  
Неспокійно:

Вітри, бурі,  
Світом курить,  
І, здається,  
Не минеться  
Там фортунно  
Безтайфунно.

Кажуть ході:  
— Русский, годі!  
З наших, «воре»,

Територій,  
Вон, вшивайся,  
Забираєся!

Ти драбуга  
І хапуга!  
Ти негідний  
І ехидний!  
Всім народам —  
Держиморда!

Бери, сватку,  
Всі манатки  
Й «до свідання»!  
А ні, Ваня,  
Вбірвеш, юха,  
Поза вуха!..

## З А В А Р И Л О С Ъ....

Заварилось знов у світі.  
Будуть пики чиєсь биті!  
Експлодують динаміти,  
Лише трішки підогріти.

Москаль любить різні штуки,  
Всюди пхає свої руки:  
Впхнув у Конго, пхає в Кубу —  
Правді й волі снує згубу.

Айк, здається, має досить  
Большевицьких витребеньків,  
Кастро бороду термосить,  
Як лише згадає єнків.

Міші-Гріші, Яші-Саші  
Наварили в Конго каші,  
Аж нарешті в саму скруту  
Копняка їм дав Мобуту.

Хоч у Кастра дуля в жмені,  
Янкам трусить все ж кишені,  
Наче «баканір» на морі,  
Не сказавши навіть «сопрі».

Всі Трухілля раді б з'їсти,  
За те ж раді, ще й не скрито,  
Де лише можна, разом с'сти  
З таким Нассером, чи Тітом.

Заварилось, закипіло,  
Заревло, заклекотіло...  
Їдуть спрітні і неспрітні  
На видовище всесвітнє.

Будуть пляни і дебати,  
Й слів великих понадміру.  
Москаль дасть себе пізнати,  
Хоч й надіне маску миру.

Появились із завулка  
Хрушцов, Кадар і Гомулка  
І прибули до Нью-Йорку,  
Щоб заграти там гальзорку.

А в ООН-і на ослоні  
Сів Нікіта, як на троні,  
І, піднявши лайку дику,  
Стукав об стіл черевиком.

На жаль, не знайшовсь добродій,  
Щоб сказав Нікіті — Годі!  
І за лайку, брехню, клини  
Дав ляпаса нижче спини...

А, покищо, добре люди,  
Так як було, й далі буде,  
Доки волю дають в світі  
Усім височкам Нікіти.

1960.

## МОСКОВСЬКІ «БУБЛІЧКИ»

Світ живе кошмарами:  
Небо вкрилось хмарами,  
Гроза висить маревом —  
Ось-ось опаде!  
То тут, то там блискає,  
І громить, і тріскає,  
Обрій горить заревом —  
Гураган іде!

Ванька-встанька  
Лупить баньки,  
Сопе гнівно,  
Скаче півнем,  
Кричить, лає,  
Матюкає:  
  
— Бандит Мао!  
Дурень П'яло!  
Всі з їх свити

Паразити!  
Маєсти —  
Всі фашисти!..  
  
У нас всюди  
Колись люди  
На скандали  
Так казали:  
— Який дидав,  
Таке й здидав!

### Г А Р Б У З

Раз якось дебатували  
Москалисько і француз,  
А за тему собі взяли  
Звичайнісінський гарбуз.

Від напруги кожен синій  
І гнуцкіший від лози:  
Лиш в моїй, мовляв, країні  
Є найбільші гарбузи.

Москалисько каже: — Годі!  
Справжній дурень ти, француз!  
В тебе росте на городі  
Мала блошка, не гарбуз!

Та француз віддячивсь вміло,  
Засміявся: — Ха-ха-ха!  
А тобі на шию сіла  
Як гарбуз — твоя блоха!

1963.

### НЕБЕЗПЕЧНА ВІЗИТА

У Нассера візита —  
Прибув з Москви Нікіта  
(Така вже є доба).  
Поївши і попивши,  
Махорки покутивши,  
Подались спать оба.

Як лише захропіли,  
Так зразу ж і приснились  
Обом ім сни такі:  
Цьому грошей корито,  
А тому над Єгиптом  
Червоні ганчірки.

Хоч гроші, звісно, користъ,  
На жаль, в Нікіти совість  
Не та, що у других!  
Він згоден поміч дати,  
Щоб згодом зав'язати  
Усіх клієнтів в міх.

Не даром же Нікіту  
Штовхнуло на візиту!  
Не даром прорипів,  
Сховавши мирі гілку,  
Що з Нассером на спілку  
Угробить всіх жидів.

Не знають Нассер й другі,  
Що ласки від бандюги  
Надіялись не слід,  
А клопоти, мороки  
Та сто кольок у боки  
Чи ти араб, чи жид.

Побренькують в Нікіти  
Долярами калити,

Щоб кожен бачить міг...  
Тим часом зосторожна  
Він нишком, де лиш можна,  
Скрізь підпускає бл.х.

Щоб Нассер без надуми  
Утратив рештки ума —  
Хай не допустить Біг!  
Бо будуть «ахи» й «охи»,  
Як іх обсядуть блохи  
Від голови до ніг!

1964.

### ПОРАДА МОСКАЛЯМ

Гудуть москалі, як сови,  
Білі та червоні,  
Що пам'ятник Тарасові  
Ставлять в Вашингтоні.

Завертілись наче гади,  
Мов ковтнули перцю,  
Не одному із досади  
Розірветься серце.

Хрущов, Вайнбавм, Чеботарьов,  
Керенский, Толстая,  
Зняли гвалт, мов на пожарі  
Собак ціла зграя...

Для всіх москалів укупі  
Червоних і білих,  
Порадимо, щоб іх пупи  
З крику не боліли:

Заткніть, до лихої мами,  
Роти ганчірками!  
А як перець пече — з дуру  
Сідайте в баюру!

1964.

### В АТОМОВУ ДОБУ

Коли б той, що сорок літ  
Тому вмер, збудився,  
Здивувався б він, що світ  
Так перемінився.

Життя було би дивне  
Й чуже йому з нами:  
Стало б йому не одне  
Догори ногами.

Повірити йому вам  
Не було б під силу,  
Що учени дали нам  
Атомову силу,

І що бомби вони десь  
Винайшли сильніші,  
Від яких наш світ увесь  
В страху ледве диші.

Не вірив би, що з Землі  
На інші плянети  
Стартують вже кораблі  
Космічні й ракети;

Що «спутніки» поготів  
Над Землею висять,  
А чоловік долетів  
І осів на Місяць.

Дивувався б, що діди —  
Безбородовусі,  
А патлаті молоді —  
Копія-гіндуси.

Побачивши «міні-скірт» —  
Зі страху зжахнувся б,

І сказав би, що наш світ  
Вже перевернувся.

Не вмістив би в голові  
Фактів разпроклятих:  
Чому пажерній Москві  
Годять демократи?

Коли б це був земляк наш —  
Рум'янцем залився б,  
Що з нас кожний за той час  
Ніяк не змінився...

Роздивившись докладніш,  
Він, зібравши силу,  
Дременув би чимскоріш  
Назад у могилу.

1969.

### В ЧАС ЯДЕРНИЙ...

В час ядерний і космічний,  
Нецікавий, прозаїчний,  
Не музично-поетичний,  
Нудно, гірко, непривітно,  
Понадмірку безпросвітно,  
Люди часу не знаходять —  
Їх пісні вже не обходять.

Люди з волі й поневолі  
Мають клопотів доволі,  
Хоч й не ходять босі й голі:  
Праця, гроши і видатки,  
Спорт, цирк, кіно і манатки,  
Іншуранси і податки,  
У суспільстві неполадки;

Чуда-дива всі технічні,  
Несподіванки космічні  
Та страхіття макабричні,  
«Гіппі», «іппі» бородаті,  
Неумивані, патлаті,  
А в етері, патефоні  
«Рипці-пипці» какофоній...

Та приглянямося критично:  
Не все чорно і трагічно,  
Безпросвітно, прозаїчно.  
Нині факти всюди звичні,  
Щодо справ уже музичних  
Мають нахил і патенти,  
Не лиш дяки й диригенти.

Ось, наприклад, в нашій ері,  
У державній, вищій сфері,  
Пишуть ноти і прем'єри.  
Королі ж і президенти  
В цьому ще більш компетентні,  
Дипломати ж усі, звичнно,  
Грають у гру політичну.

Нині всюди домінантні  
Гри спортивні і газардні,  
Ломишийні, акробатні.  
Кому ж голод докучає —  
Тому кишка марша грає,  
А хто грошей має досить —  
«Шафа грає», аж голосить.

1971.

### ШАХ I МАТ

Затялисъ москаль і перс  
В шаховім турнірі.  
Москаль лютий, наче пес —  
Не везе псявірі!

Що хвилина і перс шах  
Москалеві ставить,  
А той злоститься, аж страх —  
Ніяк цього стравить.

Аж нарешті «старший брат»  
Виригавсь, не стравив:  
Півнем вискочив і мат  
Персові поставив,

Пошехонський, «запашний»,  
На «культурній мові»,  
Як олія мат масний,  
П'ятиповерховий...

Не відомо нам, на жаль,  
Вислід із турніру.  
Знаєм лише, що москаль  
Наклав матів удосталь,  
Загубивши міру.

Серпень, 1970.

### НЕРЕАЛЬНА УЯВА

Як би світ наш виглядав,  
Коли б так до людства  
Присвоїлася біда —  
Модерні паскудства?

Кружляв би наш грішний світ  
Навпаки байдуже:  
Від мишей втікав би кіт,  
Свиня — від калюжі.

Орачі тягнули б плуг,  
Поганяли б коні,  
Людей пас би бик-пастух,  
Мамів вчили б доні;

Вода рік, морів, озер  
Стала би сухою,  
Заєць лиса зразу б зжер  
З хвостом й головою;

Паном хати був би пес,  
Пан сидів би в буді,  
Сяли б зорями з небес  
Бабці в Голівуді;

Вночі завжди був би день,  
Днями були б ночі  
І співали б нам пісень  
Сови опівночі.

Був би літом холод, сніг,  
У сльоту — посуха;  
Слимак мав би копу ніг,  
Був би слон як муха.

Грілися б діди, баби  
Літом на морозі,  
Збирали б людей гриби,  
Грав би вовк на розі.

Москалисько не на сміх  
Став би демократом.  
Для народів він чужих  
Вже не був би катом.

Позбулися б ми з голів  
Усякого толку,  
А Шевченка б замінив  
Модерніст з Нью-Йорку.

І прийшов би край біді,  
Зникли б забіяки...  
Та це станеться тоді,  
Коли свиснуть раки.

1971.

## В ДОБУ АСТРОНАВТІВ

Епоха атомова,  
Доба переломова,  
І справи не здаєш,  
І віри не імеш,  
Що вже людина не ступає  
Вперед повільно, а стрибає  
Тисячмилевими стрибками  
Вгору, космічними стежками.

Озбройвшиесь в науку,  
В технологічну штуку,  
В ракету він сіда,  
«Гуд бай!» і вже гайда  
В космос кудись летить високо,  
Тисячмилевим скочком  
У подорож швидку, шалену  
В безмежну і чорну Вселенну.

Миль двісті тисяч  
І ось вам — Місяць!  
Простором дунув,  
Неначе плюнув.  
Ta це лиши малій початок,  
Отак, сказати б, на завдаток,  
Bo скоро вже й на Марсі стане,  
Краю Венеру теж огляне.

Щасти в дорогу,  
Коли із Богом!  
Коли ж без Нього,  
Ще й проти Нього,  
To з волі Творця-Саваофа  
Статися може катастрофа,  
I можна спинитись ще далі:  
Там, де «ні смутку, ні печалі».

## НЕ ГРАНИЦЯ НА ЗАМКУ, А ЗАМОК НА ГРАНИЦІ

Раз, розсівшись з демократом  
Большевик уряд,  
Став завзято вихваляти  
Большевицький лад:

— Таких прав як в нас, свободи  
Немає ніде!  
До раю усі народи  
Комунізм веде!

Усміхнувся той згірдливо  
На хвальбу таку:  
— Та чомусь у вас, на диво,  
Кордон на замку?

Большевик, заткавши вуха,  
Скочив як блока:  
— Что сказал ты здесь, братуха, —  
Усьо чепуха!

— Можеш оті небилиці  
Бабці розказать!  
Замок у вас на границі,  
Таку твою мать!

— Нічево не панімаєш! —  
Закінчив совет, —  
В нас є тільки вход до раю,  
A виходу — нет!

## «ВЕНЕРА» НА ПЛЯКАТИ

Розвернулась на увесь плякат  
Тілесами заморська «Венера».  
Всіх синів Адамових підряд  
Манить її пещена манера.

## В ДОБУ АСТРОНАВТІВ

Епоха атомова,  
Доба переломова,  
І справи не здаєш,  
І віри не імеш,  
Що вже людина не ступає  
Вперед повільно, а стрибає  
Тисячмилевими стрибками  
Вгору, космічними стежками.

Озброївшись в науку,  
В технологічну штуку,  
В ракету він сіда,  
«Гуд бай!» і вже гайда  
В космос кудись летить високо,  
Тисячмилевим скочком  
У подорож швидку, шалену  
В безмежну і чорну Вселенну.

Миль двісті тисяч  
І ось вам — Місяць!  
Простором дунув,  
Неначе плюнув.  
Та це лиш малий початок,  
Отак, сказати б, на завдаток,  
Бо скоро вже й на Марсі стане,  
Краю Венеру теж огляне.

Щасти в дорогу,  
Коли із Богом!  
Коли ж без Нього,  
Ще й проти Нього,  
То з волі Творця-Саваофа  
Статися може катастрофа,  
І можна спинитись ще далі:  
Там, де «ні смутку, ні печалі».

## НЕ ГРАНИЦЯ НА ЗАМКУ, А ЗАМОК НА ГРАНИЦІ

Раз, розсівшись з демократом  
Большевик уряд,  
Став завзято вихваляти  
Большевицький лад:

— Таких прав як в нас, свободи  
Немає ніде!  
До раю усі народи  
Комунізм веде!

Усміхнувся той згірдливо  
На хвальбу таку:  
— Та чомусь у вас, на диво,  
Кордон на замку?

Большевик, заткавши вуха,  
Скочив як блока:  
— Что сказал ты здесь, братуха, —  
Усьо чепуха!

— Можеш оті небилиці  
Бабці розказать!  
Замок у вас на границі,  
Таку твою мать!

— Нічево не панімаеш! —  
Закінчив совет, —  
В нас є толькі вход до раю,  
А виходу — нет!

## «ВЕНЕРА» НА ПЛЯКАТИ

Розвернулась на увесь плякат  
Тілесами заморська «Венера».  
Всіх синів Адамових підряд  
Манить її пещена манера.

Груди випнулись їй наперед  
Крізь нагрудник, неначе вітрила.  
Дивиша, і страх тебе бере, —  
Аж гуркоче вулканічна сила.

Hi на дощі, ані на снігу,  
Hi на спеці, ані на морозі  
Не задрижить, не гнеться в дугу —  
Вічно вона у бадьорій позі.

Вдень на сонці, при світлі вночі  
Ця незнана, спокуслива дама  
Має завжди своїх глядачів  
Із коліна праобразка Адама.

Та байдуже їй і все одно,  
Хто там гострить на неї оскуму,  
На звабливє спозира стегно,  
За свій вік, забувши й перевтому.

### БРЕХНЕЮ СВІТ ОБ'ЇДЕШ, АЛЕ НАЗАД НЕ ВЕРНЕШСЯ

Колись у нас так говорили:  
— Брехня, це діло скверне!  
Брехнею світ об'їдеш цілий,  
Але назад не вернеш!

Ця мудрість живе у народі  
Предовгі вже століття.  
З ним світлі дні пройшла, негоди,  
Добро і лихоліття.

I нині ось ми, згідно з нею,  
Наявний доказ маєм:  
Москаль, де ступить із брехнею —  
Назад вже не вертає.

1967.

### МІЖНАРОДНА НЕДУГА

(Ma маргінесі поїздки прем. Трудо до Сow. Союзу)

Із усіх сторін Труда  
Учепилася біда:  
Загніздилися в ньому хроби  
І викликають хвороби.

Не бігунка і не грипа  
Причепились цього типа,  
Не склероза, ні пістряк,  
Ані шлунковий боляк.

Ця недуга не нова,  
Між людьми вона бува,  
Породжує отупіння,  
Викликує маячиння.

Тепер вона дуже модна,  
І засягом — міжнародна.  
І, як колись, так й тепер  
Прийшла вона з СССР.

Тої пошести за двох  
Має нині багатьох:  
Безувіри й віри повні —  
Світські стани і духовні...

Їздив Трудо, волочився  
По Москві і заразився,  
А, вернувшись з СССР —  
Сильно захворів тепер.

Хоч живий ще пан прем'єр,  
Та духовно він помер —  
З чортом про дружбу маячитъ,  
Лихих наслідків не бачить...

Тут сказати б так критично:  
Не було би ще трагічно,  
Коли б отак ця біда  
Причепилася лиш Труда.

Але нею вже кретин  
Заразився неодин...  
Навіть в нашій діаспорі  
Трапляються такі хворі.

1971.

### КРУТИ, ГАВРИЛЕ !

«Перестройка» й «гласност» програми,  
В історії КП білі плями,  
Критика відкрита сталінізму,  
Критика совєтаблішменту  
Зайхали раптом на мілину,  
І, щоб себе не знищить дощенту,  
Мішка, мов Гаврило, рад-не-рад  
Почав крутити колесо назад...

СССР — імперія зла  
Ницить поступ, свободу до тла!..  
Усім поневоленим народам  
Ми поможем! Хай живе свобода!..  
Ваша боротьба — є наша!..  
Але з того вийшла лише кваша,  
Бо це лібералам є невлад,  
Тому, Роне, рад ти, чи не рад —  
Крути знову колесо назад!..

— — — — —  
Отак «надпотужним» двом Гаврилам  
Крутить в мудрім напрямку — не сила.

1987.

### НАУКА БЕЗ БУКА

Демократів в школі вчили,  
І хоч вчили та не били,  
То й не лізла їм наука  
В їхні голови без бука,  
А лишалася в місці тому,  
Що сідається на ньому.

І ось вислід тої школи  
Повсякчас нам очі коле:  
Патріотизм — це дурниця,  
Церква — зайва є дрібниця,  
Бізнес — це діла хороші,  
Хоч продатися за гроши,  
Не одна уже родина  
Це суцільна є руїна.

Страх вечером вийти з хати,  
Двері треба замикати  
Від вулиці, від города,  
Щоб не сталася вам шкода.  
Страшно навіть вдень на «стріті»  
Від злодіїв і бандитів.

І в політиці ця ж тема,  
Та самісінька проблема:  
Москаль жити звик розбоєм,  
Демократів матом «кроєт»,  
Де лиш вдається — обкрадає,  
Ще й огидно обзыває.

А ці його респектують,  
Приятелів — ігнорують...  
Оминають їх пороги,  
Відмовляють допомоги,  
Видають їм йому в руки  
На знущання і на муки.

Тут сказати б так критично:  
Не було би ще трагічно,  
Коли б отак ця біда  
Причепилася лиш Труда.

Але нею вже кретин  
Заразився неодин...  
Навіть в нашій діаспорі  
Трапляються такі хворі.

1971.

### КРУТИ, ГАВРИЛЕ !

«Перестройка» й «голоснота» програми,  
В історії КП білі плями,  
Критика відкрита сталінізму,  
Критика совєтаблішменту  
Зайхали раптом на мілизну,  
І, щоб себе не знищить дощенту,  
Мішка, мов Гаврило, рад-не-рад  
Почав крутити колесо назад...

СССР — імперія зла  
Ницьти поступ, свободу до тла!..  
Усім поневоленим народам  
Ми поможем! Хай живе свобода!..  
Ваша боротьба — є наша!..  
Але з того вийшла лише кваша,  
Бо це лібералам є невлад,  
Тому, Роне, рад ти, чи не рад —  
Крутити колесо назад!..

— — — —  
Отак «надпотужним» двом Гаврилам  
Крутить в мудрім напрямку — не сила.

1987.

### НАУКА БЕЗ БУКА

Демократів в школі вчили,  
І хоч вчили та не били,  
То й не лізла їм наука  
В іхні голови без буків,  
А лишалася в місці тому,  
Що сідається на ньому.

І ось вислід тої школи  
Повсякчас нам очі коле:  
Патріотизм — це дурниця,  
Церква — зайва е дрібниця,  
Бізнес — це діла хороши,  
Хоч продатися за гроши,  
Не одна уже родина  
Це суцільна е руїна.

Страх вечером вийти з хати,  
Двері треба замикати  
Від вулиці, від города,  
Щоб не сталася вам школа.  
Страшно навіть вдень на «стріті»  
Від злодіїв і бандитів.

І в політиці ця ж тема,  
Та самісінька проблема:  
Москаль жити звик розбоєм,  
Демократів матом «кроєт»,  
Де лиши вдається — обкрадає,  
Ще й огидно обзыває.

А ці його респектують,  
Приятелів — ігнорують...  
Оминають їх пороги,  
Відмовляють допомоги,  
Видають їм' йому в руки  
На знущання і на муки.

# ПІДСОВЄТСЬКЕ

---

## СОБАЧЕ НЕЩАСТЯ

Була собі сучка,  
Називалась Жучка.  
Жила в Ессесері,  
У брежневській ері.

Їла хліб не марно —  
Служила ударно:  
Гавкала і вила  
Як лише уміла,

На кожному кроці  
Мала все на оці.  
Одним словом: Жучка  
Добра була сучка.

Їла, що зі столу  
Падало додолу,  
В смітниках хапала,  
Що лише попала.

Отак вона в злиднях  
Жила б і донині,  
Та закралось тихо  
Невблаганне лихо:

Ессесер, здається,  
Без псів обійтися,  
Бо повно надійних  
Там собак партійних.

Парт'я кмітлива  
Викрила, ось диво,  
Що, мовляв, собаки —  
Лежні і лайдаки.

Даром рід цей сучий  
Ништить хліб насущний,  
Обсів сараною  
«страну» з головою.

Через псів постійна  
Криза безнадійна,  
То ж їх, паразитів,  
Треба перебити!

Так партзаправили  
Скинути зуміли  
Всі свої невдачі  
На плем'я собаче.

Сказали — зробили:  
Собак перебили,  
А між ними сучку  
Нашу бідну Жучку.

Отака то школа нині,  
Що лама хребта людині,  
Клопоту з такої школи  
Не позбутися ніколи,  
Доки там у ній наука  
Проходитиме без буків.

1987.

**В АЛЬБОМ ПЕРСОНАЛОВІ СОВЕТСЬКОГО  
ПАВІЛЬЙОНУ НА ЕКСПО-74 В СПОКЕНІ**

Панове! Гаспада!  
Скажу я вам: — Ну, да!  
Красивий павільйон!  
Та був би красивіший,  
Когда б так усем он  
Міг дати правди більше,  
Для повного комплєту  
І кращого ефекту  
Не брехні пропаганди,  
А правду голу, щиру:  
Концтабори Сибіру,  
Камчатки, Караганди,  
Мордовії, Уралу,  
Котласу чи Байкалу.  
Не шкодило б узяти  
І людям показати  
З одну тюрму-катівню,  
З одну теж божевільню,  
Гаразди по совхозах,  
Мізерію в колхозах,  
Для всіх нацменних націй  
Большу з дискримінацій,  
Ваш псевдокомунізм —  
Фашизм і шовінізм;  
Всі виставить іскуства  
Брехні і баламутства,

Дивіться ось, як люди  
Із западного світу  
Живуть собі усюди  
Серед «акул Волстріту»  
Як всі отут охочі  
Тицьнути правду в очі  
Не только опоненту,  
А даже презіденту.  
Пишу так, що поймьте,  
По собственной охоте

Микита Зубошкірик

1974.

## ПРЕМІЇ

У сільраді аж кишить:  
Народ пре туди, спішить—  
Там ударникам завзятым  
Будуть премії давати.

Колгосп пляни цього року  
Перевиконав до «строку»:  
Здав державі продукт лану  
«Достроково» поверх пляну.

Колгосп на увесь район  
Цього року чемпіон.  
Хто ж трудився і старався,  
Той премії дочекався...

На трибуну дуже радий  
Ввійшов голова сільради  
І став зборам представляти  
Із райкому делегатів.

Далі, як усе бува,  
Забрав слово голова  
Делегації з району:  
Піднесеним дуже тоном

Язиком він став мотати,  
Компартію вихваляти,  
Яка дбає повсякчас  
За добро трудящих мас,

Яка дбає про людей,  
Наче мати про дітей.  
Ось, для прикладу, сьогодні  
Цей великий день народній.

I ось, він із головою  
Викликають за чергою

Всіх ударників завзятих,  
Щоб їм премії роздати:

Конюх Іван за свій труд  
Дістав зерна цілий пуд.  
Тракторист Іван Галайко  
Має ось нову фуфайку.

Теж свинаркам Гапці й Вустці  
Дали премію — по хустці,  
Для телятниці ж Параски —  
Матерії на запаски.

Бригадир за труд великий  
Дістав нові черевики,  
Цей знов — штани, той — сорочку,  
А той — півня, а ця квочку...

Викликають врешті й Зою,  
Ланкову на ланах сої.  
Вона метка активістка  
І завзята комуністка.

За її ударний труд  
Їй ось премію дають  
Найвищу у нагороді —  
Твори Леніна Володі.

Нараз голос чийсь позаду  
Струснув геть усю громаду,  
Пролунавши громом з неба:  
— А так їй, цій суці, ю треба!

1989.

## ЧЕРВОНИЙ «МИРОТВОРЕЦЬ»

Великий апетит  
В маленького Нік'ти:  
Він рад би з'їсти світ  
Ta статі врешті ситим.

Але сказали: — Зась!  
Ще й показали дулю.  
Гони к'ортам, вшивайсь!  
А то дамо пілюлю!..

Довжезний є язик  
В куценького Нікіти.  
Він змалку вже привик  
Мов бик хвостом вертіти.

Що скаже — все одно,  
Не січка, то полові.  
Не вірить в це давно  
Колгоспная корова...

Гей, чиста ж бо душа  
В московського садиста,  
Як в сажі порося,  
Як пика в трубочиста!

Але дивіться ось,  
І сміх вам тут і горе:  
Із тигра зробивсь лось,  
З бандита — миротворець!

За твій, Нікіто, труд  
Й комуну твою дряну,  
Тобі ще піднесуть  
Петельку конопляну,

І на «прощай» пішлиють  
До чорта у гостину  
Та добре ще й дадуть  
Лопатою під спину.

1960.

## КРЕМЛІВСЬКІ ТУРБОТИ

У Брежнєва, у Хрущова,  
В Мікояна і в Козлова  
Та й у інших можновладців  
Одинока річ у гадці.

Журби в кожного по пуду,  
Бо багато надій, труду  
Вони вклали в п'ятилітку,  
Та щось користі не видко.

Знов приайдеться підождати,  
Щоб Америку дігнати...  
До хребтів присохнуть пуза —  
Не вродила кукурудза!

Хрущов з люті аж посинів:  
— Чим прокормлю тепер свині?  
Бички, вівці та корови  
Поздихають від полові!

Хто ж спричинником є кризи?  
— Звісно ж, оті, що на низах  
По республіках союзних  
Бюрократи недолужні!

Ось поїду до вас «в гості»  
Й поламаю ребра-кости!  
Нажену геть від корита!  
Лютю верещав Нікіта...

Від хрущовської погрози  
Принишк, присмирнів Морозов,  
А Біляев покотився,  
Кальченко ж наш провалився.

Всі обкоми і райкоми  
Отряслися від утоми.  
Плян хрущовський знов напоспіх  
Взялисісь виконати колгоспи.

Від хрущовської погрози  
Збільшить удій взялись кози,  
Збільшить яєшні фактури  
Обіцялись дружньо кури;

Бугай слово дав, без корму  
Вдвоє виконати норму,  
А корови безустанку  
Припускати лиш сметанку,

І всі разом, без різниці  
Родить бички і телиці.  
Свиноматки ж напохват —  
Збільшить порід поросят.

Обіцяють надолужить,  
Хоч відомо всім є дуже,  
Що в умовах тих тюремних  
Всі зусилля їх даремні.

Та мовчать, лише зідхають,  
Бо науку пам'ятають:  
Держи язик за зубами —  
Будеш істи борщ з грибами.

Та за них ми крикнем вголос,  
Бо не страшний нам совколос:  
— Комуністи! Ваша хиба —  
Від голови смердить риба!

1961.

## МОСКОВСЬКИЙ ВЕДМІДЬ

(Цей вірш був написаний  
з нагоди т.зв. »Кубинської  
кризи« за през. Дж. Кеннеді.)

Не мина ведмідь-кацап  
Щоб не всунуть своїх лап.

Як непрошений скрізь гість,  
Суне їх усім на злість,  
Несподіванку і горе —  
По коліна йому море.

Всюди він шука фортуни,  
Всюди претиться, всюди суне:  
Цьому в миску, цьому в діжку,  
Тому нишпорить у ліжку,  
Комусь в улик загляда —  
Вічна з ведмедем біда.

Лізе ляшкові в горох,  
Чеха об'їда за трьох,  
Кубу з цукру визволя,  
Топче німцеві поля,  
Краде ґуляш в мадяриги  
А в румуна — мамалигу.

У ведмедя вічне «гоббі»  
Полювати по всьому глобі:  
Білі, жовті, темні, чорні,  
Хто лиш найшовсь в його горні,  
Пожирає всіх підряд,  
Хоч всі тому є нерад.

Ведмідь пхає лапи скрізь,  
Хоч кричать: Сюди не лізь!  
Хоч по лапах його б'ють —  
Всюди він знаходить путь.  
А нам пхає свою тушу  
Аж у серце, аж у душу.

Та раз сильно він спіткнувся,  
Як на буйвола наткнувся.  
Був це буйвол не «радянський»,  
А кріпкий, американський,  
Який з ведмедя покрив —  
На нагнітку наступив.

Ведмідь з болю заревів:  
— Що ти робиш? Чи здурів?  
Чому ратицю свою  
Впер на лапу ти мою?  
Відступися, бо і-богу,  
Я вкушу тебе за ногу!..

Отак ведмідь поступає —  
Таку логіку він має:  
Він усюди лізти може,  
А до нього — боронь Боже!  
Реве голосно, як дзвін,  
Що хтось злодій, лиш не він.

### СОВЕТСЬКА РАСА

Стойте баба на горбочку,  
Держить Красу на шнурочку.  
Ця ж пасеться край дороги,  
Виставивши ребра й роги.

Їдуть «москвичем» хорошим  
Якісь собі соввельможі.  
Стали. Красу оглядають,  
Бабу жартома питаютъ:

— Як звеш її?  
— Звісно, Краса!  
— А яка ж це буде раса?  
Поцо держиш цю небогу —  
На молоко, чи на роги?

Баба була яzikата —  
Мала яzik як лопата,  
Соввельможам відповіла,  
Наче вогнем відпалила:

— Товариши! Моя Краса —  
Чиста є советська раса!  
Дає вона на соцпаші  
Лайно нам і владі нашій!  
Дає вона, комуністи,  
Те чого не можна істи!..

1966.

### ПРО МАНДРІВНИКА НІКІТУ

Коли в Кремлі жив Нікіта,  
Іздив він довкола світа:  
Був в Парижі і в Лондоні,  
В Римі, Відні, Вашінгтоні.

Був в Варшаві і у Буді,  
У Нью-Йорку й Голівуді —  
Звидів не одну країну,  
Та ще й даром возив Ніну.

Та з Кремля друзі Нікіту  
Вигнали, як сучку биту,  
І з грізного, вам, прем'єра  
Вмить зробили пенсіонера...

Опинивсь тепер Нікіта  
Відокремлений від світа,  
Робить прогулки на «дачі»  
У товаристві собачім.

Всі шляхи тепер закриті  
На колодочку Нікіті  
Лиш, як хильне оковити —  
В «рігу» має шлях відкритий...

1967.

— 43

## СОБАЧО - КОТЯЧА ТРАГЕДІЯ

(Щоб зменшити внутрішні видатки,sovets'kyj urяд видав наказ — зліквідувати всіх собак і котів, які були в приватному розпорядженні. —  
З преси.)

Новий наказ із Москви наспів:  
«Повбивати всіх собак й котів,  
Бо прокляті оті креатури  
Обжирають комуну із шкури.

Нема від них користі й на грам,  
Ще й розводять вночі тарарам,  
Вміють лише вити, верещати  
І партійцям не давати спати.

Гріх кормити їх отак дарма:  
У Советах злодіїв нема.  
Не знайде в нас місця дармоїд!  
Дармоїди ж — собака і кіт!  
Вони можуть мільйон рублів з'їсти  
За рік, кажуть так економісти!

Давайте ж їх мотлошить гуртом  
Хоч уколом, хоч, просто, кілком!  
Вибить до ноги оті створіння,  
Не лишати й на розплід насіння!..

І почула наказ той «страна»,  
І почалась різня скрізь страшна:  
Потекла струмочками гаряча  
Кров невинна собачо-котяча...

Хвала партії рідній, хвала  
За всі її премудрі діла!  
Вона вміє повсякчас подбати,  
Щоби когось там зліквідувати!

Так знищила вона «ворогів»:  
Панів, банкірів і куркулів,  
А за ними загнала в могилу  
Не одного коня і кобилу...

Для «добра всіх працюючих мас»  
Галапасів всіх била як «клас»,  
Та, на жаль, й до нині оті маси  
Не позбулися ще галапасів.

Їм на шиї сидять, на грудях,  
Тъма партійних неробів-брояг  
І ссуть із них постійно всі соки,  
Залишаючи рани глибокі.

Та прийде час і маси отак,  
Як вони б'ють котів і собак,  
Перелущать усіх їх дочиста,  
Не залишать й на лік комуніста.

1968.

## ПРО КОЗУНЮ - ВЕРЕДУНЮ

У бабуні і дідуні  
Жила собі раз козуня.  
Була дуже вередлива,  
Непосидюща, шкідлива.

Дає дід козі травички,  
А ця бекає: — Водички!  
То скік раптом аж на бочку,  
То скуб діда за сорочку.

Жене баба козу пасти  
А ця аби щось украсти:  
То вскочить у конюшину,  
То обгризе бурячину..

Раз ускочила козуня,  
Як не бачила бабуня,  
До колгоспного городу  
Та зробила малу шкоду.

Її миттю там зловили,  
Добре боки їй обгріли,  
Бабу ж за таку дрібницю  
Посадили у в'язницю.

Ой, не милі козі скоки —  
Вилизує вона боки,  
А бабуню засудили,  
Бо її «саботаж» пришили.

1968.

### АМЕРИКАНСЬКА БІДА

Прибув Джан у Совєтську  
Як турист в гостину,  
І привез також свою  
Кращу половину.

Вона жінка молода,  
Гарна, синьоока,  
Але ж худа-прехуда —  
Як тичка висока.

В Америці у цей час  
Наче в лазареті —  
Кожна жінка повсякчас  
Живе на діеті...

Ходять вони вдень, вночі —  
Все для них цікаве,  
А за ними москвичі  
Й москвички, як гави.

Ой, упали, наче гром,  
Гості ці з Волстріту,  
Мов з'явились вони їм  
Із другого світу.

Засміялася товста  
Одна москвичанка:  
— Але ж худа, як глиста,  
Ця американка!

Ой, тому ж вона худа  
Встиг хтось відповісти, —  
Бо у них страшна біда —  
Немає що істи!

### МОСКОВСЬКИЙ «ГУМАНІСТ»

(До 100-ліття народження Леніна)

В квітневий день колись,  
Давно, тому сто літ,  
На цей світ появивсь,  
Конкретно: народивсь  
Москаль - монголоїд.

Можливо, що в той день  
Страшенно вітер дув,  
І мовив не один:  
— Вродивсь десь чорт-кretин,  
Чи ноги натягнув.

Вродилося хлопча...  
Та хто ж знати тоді міг,  
Що шлях життя почав  
Той, що налигача  
Народам дастъ й батіг.

Володя (так він звавсь)  
Мужем став по літах,  
І на царів завзявсь,  
Звалить їх обіцявсь  
І знищити у прах.

Народам обіцяв  
Він самостійність всім,  
І людям всім признав  
Копиці благ і прав  
В «соццарствії» своїм.

Час швидко пролітав,  
Проскочили роки,  
І час дивний настав,  
Мов обернув кота  
Хвостом хтось навпаки:

Злетів із трону цар  
Й туди, відома річ,  
Новий заліз владар —  
Володя-«пролетар»  
По-батькові Ілліч.

Заліз і вмить забув,  
Що людям обіцяв,  
Усіх як слід надув,  
Як жулік обманув,  
Безлично всім збрехав.

З обіцянок його  
Великий вийшов пшик:  
Народам всім кругом  
Неволю і погром  
Приніс московський штик.

Замість свободи дав  
Робочому хомут,  
І сильно загнуздав,  
А щоб не приставав —  
Узяв у руки кнут

На все життя отам  
Лягла його рука,  
І людську честь той хам  
Велів топтать катам  
З всесильного Чека.

Такий то вложив зміст  
В нову систему він,  
Цей імперіяліст  
І псевдо-гуманіст,  
Розсадник зла й руїн.

Таку із роду в рід  
Диявольську мораль  
Має отой гіbrid,  
Монгольсько - фінський плід —  
Справжнісінький москаль.

Такий уже звичай  
У нього є один:  
Йому у руки дай  
Хоч небо, а хоч рай,  
То пекло зробить він.

1970.

## ПОРТРЕТИ ВОЖДІВ

У колгоспі раз одному  
Звіт писали до райкому:  
«Товариші! Шлемо звіт  
І палкий від нас привіт!

Довгі літа в нашім клубі  
Висять наші вожді любі.  
Ось вони там всі, до речі,  
Геть понищились, старечі:

З Маркса фарба так полізла,  
Що борода геть облізла,

На лисині ж Ілліча  
Мов чорт дідька покачав;

Сталіна ж по самі вуха  
Обласкудила геть муха,  
А з усіх їх то давно  
Вже сплеться порохно.

Товариш! Розрішіть,  
Що з тим барахлом зробить:  
Чи їх дальше залишити,  
Чи новими замінити?»

## 25-ий З'ІЗД КП СССР

В Ессесері вічна  
Криза є хронічна.  
Чи дощ, чи посуха —  
Спуска народ вуха.

Кожна «п'ятілетка»  
До лямпочки, «детка»! —  
М'язи натягаеш,  
Пояс підтягаєш.

Нема урожаїв,  
Хліба не хватає,  
І купують їсти  
У капіталістів.

Отак, як щороку,  
Так і цього року  
Немає фортуни  
І на гріш в комуні...

Збіглися, злетілись,  
Радили, хвалились,  
І знайшли, кацапи,  
Відпущення цала:

За промахи панські  
Полетів Полянський!  
Дісталось хахлущі,  
Як шкварці у ющі...

Така вже система!  
Не як в дядька Сема,  
Де без партконтролі  
Всього є доволі.

Винні тут «партрожі» —  
Вся знать і вельможі,  
Словом: вся велика  
Комунарів кліка.

Щоб цю партголоту  
Післати ік чорту —  
Жити б веселіше  
Стало й заможніше.

1976.

## Х Р У Н Ъ

Всі завжди звали його: хрунь,  
Також казали: «він свиня».  
Та він свистав на це, хитрун,  
Й робив своє щодня.

Його ідея: «всьо равно!»,  
І є байдужий цілий світ.  
Він знов лише в кориті дно  
І власний свій живіт.

Свиняче діло він робив  
І завжди пхався навмання  
Чи то в корито, чи у хлів,  
Як справжня ця свinia.

Живучи так на світі цім,  
Він рив підряд все без жалю,  
Й казав: Чий хліб щоденно їм,  
Я того і хвалю!

За те він ордени носив,  
Як носить брязкальця красуня,  
Та, коли вмер, то залишив  
По собі пам'ять хруні.

У дзеркало він глянув раз  
І в очах йому потемніло —  
В ньому побачив він нараз  
Дійсно свиняче рило..

Трагедії тут не було б,  
Як би не те, що в нашій хаті,  
На жаль, цих типів розвелось  
Уже аж забагато.

**НА СХОДІ БЕЗ ЗМІН**  
**(з нагоди звільнення А. Косигіна)**

Поклялись партійні верховоди  
Колективно кашу варить вік.  
З того ж вийшло, як завжди виходить,  
Всемосковський большевицький пшик.

Полетів Альошка із драбини,  
Як всі попередники колись.  
На вершку знов, як палець єдиний,  
Брежнєв Льонька Ілліч залишився.

Знов один є «батюшка народ<sup>ів</sup>»  
На усю широку «совстрانу»,  
Й буде доти, доки на верх згодом  
Не винесе чорт нову «шпану».

Душі ж бо московській споконвічно  
Чести-принципу чужий закон:  
Нині шана тобі безkritично,  
Завтра, «детка», «пашол к'чорту вон!»!

Була, є і завжди далі буде  
Чудасія у Москві така,  
Доки люди не дадуть приблуді  
Доброго під спину копняка.

**ХВИЛЮЮЧЕ, СХВИЛЬОВАНО**

Гугнявів вождь схвильовано промову,  
Хвилюючись, народ сприймав цю мову,  
Схвильовано по всьому Ессесері  
Гули слова в схвильованім етері.

Хвилюючу приніс хтось людям вістку,  
Що привезли у споживспілку кістку;  
Хвилюючись, в чергу усі стають,  
Схвильовано питаютъ: — Що дають?..

Хвилюючись там добу цілу ждали,  
Схвильовані, що дулю всі дістали,  
Схвильовані вертаються назад  
Всі, лаючи дурний советський лад...

Схвильовано всі думаютъ під осінь:  
— Ой, що ж робитимемо голі й босі?  
Ось-ось прийде холодна знов зима,  
А тут штанів, ані чобіт нема!..

Хвилюючу поштар приніс новину:  
Посилка є з Америки від сина!  
Схвильовані на ту посилку ждали,  
Хвилюючися, її розкривали.

Хвилюючись, пускали в рух ракету  
В космос, на Марс, чи іншулю плянету.  
Хвилюються: вона не долетіла —  
Ударилася об хмарку і розбилась!..

На станції готові ешелони.  
Ідуть до них, хвилюючись, колони.  
Схвильованих везуть кудись на схід,  
Схвильовані — глядять за ними вслід.

Хвилюемось: Москва нас обдирає,  
Краде усе ще й душі вивертає!  
Хвилюються також і москалі,  
Що годі їм нас стерти з землі.

1965.

## НОВІТНІЙ ЖЕБРАК

Недостатки  
Гонять з хатки,  
Гонять діда  
Леоніда.

Біда «детка»!  
«Г'ятилєтка»  
Підкачала,  
Дулю дала!

Хоч стань диба —  
Нема хліба  
Ні у полі,  
Ні в стодолі!

Нема ради —  
Йди на «дзяди»!  
Біжи, діде  
Леоніде

За жебрами  
Із торбами!  
Лізь усюди  
Поміж люди!

Путь далека  
Для генсека —  
Пішов з хати  
Побиратись.

Та є всюди  
Добрі люди —  
Не гордують,  
Нагодують,

Ще й на неї,  
Для трофеї,  
Всюди в світі  
Ставлю ситі!

В торбу пхають,  
Не питають,  
Що їх, снобів,  
Він угробить...

Дід вертає,  
Шкандибає,  
А на горбі  
Хліб у торбі.

— Скажіть, діде  
Леоніде,  
Де ви були?  
— Був в «акулів»!

— І не з'или,  
Не кусали?  
— Пожаліли  
Ще й прийняли:

Їв по-панськи,  
Пив шампанське,  
Ще й ця риба  
Дала хліба.

— Що ж ви дали,  
Обіцяли  
У заміну  
За гостину?

— В'язку нулів,  
«Рускі» дулі  
Й фігу з маком  
У подяку!

1973.

## ПРО ЛЮБУ З «КЛУБУ»

Ой, попала Люба  
На працю до «клуба»,  
І зразу у Люби  
Прикрутили шруби.

Бо партія «люба»  
Зразу взялась руба,  
І дісталася Люба  
Роботи по чуба.

Сидить в клубі Люба,  
Гріє свого чуба,  
І не раз у Люби  
Дрижать з жалю губи.

Бо часу там Люби  
Вільного в раоубі

Немає й на зуба,  
Тому сумна Люба.

Жде на Любу любий,  
Куса з нервів губи,  
Бо пропала Люба  
Десь у стінах «клуба».

Довго кусав губи,  
Й не діждавшись Люби  
Пішов геть від клубу,  
Найшов іншу любу.

На роботі в клубі  
Літа Люба губить,  
А відпічне Люба  
Хіба, як дастъ дуба.

1971.

## ЕВОЛЮЦІЯ «СОЦІАЛІЗМУ»

У Маркса чуприна  
Як грива левина,  
Довге бородище,  
Ще п'ядь одна нижче —  
Сягла б до колін.

У Леніна-ліса  
Головешка ліса,  
На обличчі видко,  
Неначе у дідька,  
Цапину борідку,  
Що стерчить як клин.

У Сталіна Йося  
Щіткою волосся,  
А під носом в нього  
Стирчить гнівно, строго,  
Як у моржа того  
Підстрижений вус.

У Нікіти ж — свинки  
Ані волосинки,  
Кругло - білобрисий,  
Безбородовусий,  
Ще й до того лисий  
Як спілій гарбуз.

## ПРО ВУЗЬКІ ШТАНИ

### ШЕЛЕПІНСЬКІ «БУБЛІЧКІ»

(З приводу невдалої візити А. Шелепіна в Англії)

Хто там «шатається»,  
Сердито лається?  
Хто шелепається?  
Яка біда?

— Це я, бідняшенька,  
Шелепін Сашенька,  
Порожня «башенька»,  
Дурак, балда!

З тою драбиною,  
З тою партійною  
Ой, ненадійною,  
Завжди біда:

По ній спинаєшся,  
Хоч як тримаєшся,  
Все ж сподіваєшся  
Б'ди «всегда».

Біда придибає,  
Тебе надибає,  
На плечі стрибає,  
Щоб підвезти.

I ти, не зчувишся,  
Як спотикнувшись  
I поховзнувшись,  
Уніз злетиш.

Під впливом манії,  
Її «впливнії»,  
Я до Британії  
Рішив летіть.

Треба ж банкrotovі  
I ідіотові  
У зуби чортові  
Було спішить?

Там мене злючая,  
Вічно живучая,  
Контра гадючая  
Стріча, гуде —  
Ні відігнатися,  
Ні відв'язатися,  
Ні заховатися,  
Тобі ніде!

I мені з сорому  
Прийшлось, мов голому,  
У темпі скорому  
Загратъ тхора...  
Удома ж братія,  
Брежневська сватія,  
Прогнала з партії  
Й Політбюра.

Тепер для публічки  
Продавать «бублічки»  
На розі вулички  
Буду «всегда»,  
Й н'хто нещасного,  
І б'полашного,  
Як Семичасного,  
I не згада.

Містер Фред  
Сів у джет,  
Прибув в СССР.  
Як турист  
Десять міст  
Відвіда тепер.

Рейоново-  
Нейлонове  
Убрання на нім:  
Мантеліна  
По коліна,  
В дудочку штани.

Ой, куди  
Не іди,  
To на його вид  
Москалі,  
Як малі,  
Бігають услід.

Дивуються,  
Чудуються,  
Сміються вони:  
— Ах, какіе  
Развускіе  
У ніво штани!..

Десь раз взявся,  
Обізвався  
Партпропагандист,  
Щоб «оп'ять»  
Показать  
Мудрість свою й хист:

— Не дивуйтесь,  
Не «волнуйтесь»,  
Не беріть на сміх!  
Все куценьке  
I вузеньке  
В моді е у них!

Там «ані»  
В іх «стране»  
Усі ходять так,  
Bo у них  
На штани  
Матер'ї брак!

1975.

# ЕМІГРАЦІЙНЕ

---

## АМЕРИКАНСЬКА КОЛОМИЙКА

Зажурилась я на софі:  
Думи ж мої, думи!  
Чоловік мій на «лей-оффі»,  
А я мию «руми».

Як я була за поетом —  
Нічого не мала,  
Пішла жити із боксером —  
Мільйонерка стала.

Ой, піду я по Бродвею,  
Вступлю на Дивижен,  
Зайду скоро та до «стору» —  
Куплю «телевижен».

Америка, люди добрі,  
Чиста вам Содома —  
Чоловік мій на роботі,  
Я — з «бой-френдом» вдома.

Та чорт його побери,  
Що він не хороший!  
Зате в нього домів три,  
В банку мішок грошей!

1960.

## ВЕЛИКДЕНЬ НА ЧУЖИНІ

І знов Великдень — свято свят,  
Вступає, як щороку,  
До наших та не своїх хат  
І в душі нам глибоко.

І знов Великдень. Знов весна  
Сміється доокола.  
Чому ж ця туга навісна  
Захмарює нам чола?

Невже ж свободи нам тут брак?  
Чи босі, чи голодні?  
Чому ж нам сумно завжди так  
У свята великомі?

О ні! Від всяких благ у нас  
Є тіло завжди сите,  
Та душа в цей святковий час  
Мов песеня побите.

Немає радощів п'янких,  
Не та, що вдома, паска,  
Ні писанки, ні крашанки,  
Ні з часником ковбаска.

До наших вух не долетить  
Гук дзвонів стоголосих,  
І навіть хрін не завертить  
По-рідному у носі.

Вітрець до вас не донесе  
Мелодію гагілки,  
А настрій вам не піднесе  
І чарочка горілки...

Великдень знов, а вам оце  
Як після похорону:

Від болю кривиться лице,  
Немов лизнули хрону...

Важкий інсталльгії тягар,  
Важкий, як міх каміння,  
Кожний її зносить удар —  
Тяжке душі терпіння!

Та воля Божа, щоб зносить  
Нам аж до перевтоми  
Цю візію далеких літ,  
Рідного привид дому.

Несімо цей тягар, цей хрест  
Із вірою твердою,  
Що лихо добра не зітре,  
Не затовче ногою.

Станеться чудо із чудес,  
І ми в одній родині  
Звітаемось: «Христос Воскрес!»  
У вільній Україні.

Несім цю віру в нашу путь,  
Незгасне те горіння!  
Не діждемо ми, так діждуть  
Майбутні покоління!

1974.

## МАНДРІВНИК

Життя пройти мандрівником  
Судила мені доля,  
Йти, мандрувати чужим шляхом  
Серед чужого поля.

Куди ж веде цей довгий шлях?  
І чи веде додому?

І чи спочине там мій прах,  
Чи десь в краї чужому?

Долі конем не обженеш,  
Не в твоїй вона жмені!  
Що жде тебе — не оминеш,  
Це вам не теревені.

Та ти фантаст і оптиміст,  
Не зносиш пессимізму,  
Глядиш на світ, піддерши хвіст,  
Через рожеву призму,

Бо тим шляхом тебе ведуть  
Примари твоїх візій,  
І не страшна тобі ця путь  
Вибоїн, ям, колізій...

Так літ десяток, два і три  
Ідеш безперебійно,  
Помимо того, що вітри  
Січуть тебе постійно.

Та в очі твої все метуть  
Піском і порохами —  
Як страшно важко є цю путь  
Вимрювати ногами!

Ти йдеш, а в голові твоїй  
Зелені цвітуть мрії,  
Хоч на душі сутужно є,  
В кишені вітер віє,

Хоч повсякчасно на шляху  
Ти маєш лише невдачі,  
Та серце вже не зна страху,  
Розчарувань, розпачі,

Бо ти фантаст і оптиміст,  
Не зносиш пессимізму,

Глядиш на світ, піддерши хвіст,  
Через рожеву призму...

Частенько теж на цій путі  
Стрічаєш реалістів,  
Котрим девізи всі оті  
Без жодного є змісту.

Вони невибагливі є,  
Бажають лиш одного:  
Спокою, звити гніздо своє,  
Коритце й більш нічого.

Не раз бува з вас такий тип  
Іронізує сухо:  
— Тоді дійдеш ти до мети,  
Коли своє вздириш вухо!..

Та він бездушний, як той пенсь,  
Не згодиться з тобою,  
Що день — не ніч, а ніч — не день,  
А він — лиш купка гною,

Якій валятись в порохах  
Судила скуча доля  
На тих крутих, чужих шляхах,  
Серед чужого поля.

Йому не дав Всевишній Бог  
Ідеї, віри, візій,  
Не знає вищих він вимог,  
Не знає життя колізій.

Та він щаслив і без того —  
Це жодна таємниця,  
Але ж наслідувати його —  
Страшна була б дурниця,

Бо він бездушний, як той пенсь,  
Не згодиться з тобою,

Що день — не ніч, а ніч — не день,  
А він лиш купка гною.

Страх, як не зношу типів тих,  
Служильців гедонізму!  
Гляджу на світ, йдучи повз них,  
Через рожеву призму.

1975.

### МРИЙ ГРІШНИКА

Ой, щоб то було, щоб то було  
Як би так виграв я мільйон!  
Усе б в цю мить перевернулось,  
Усе б до мене повернулось:  
— Он де головка, геній он!

Ой, не одна б зчинилася сварка  
(Не помогла б тут навіть чарка),  
Сватали б матері доњок.  
Не одна б Приська чи Варварка  
Кинули Гриця чи Захарка,  
Хоч я й підтоптаний дідок.

Усі горнулися б мов рідні:  
І мудреці, і дурні теж,  
Усі побожні і безвірні,  
Всі набундючені, покірні,  
Усі страждаючі без меж.

У ріг би гнулись опоненти,  
На все наклав би я патенти —  
У товариствах всіх підряд  
Почесним був би президентом,  
На всіх бенкетах прелегентом,  
УВАН надала б докторат,

УНРада возвела б в міністри,  
УГВР — в пантеон борців,  
А народ кликав би магістром,  
Марксисти всі — капіталістом,  
Просив би Бульба в свій актив.

У тінь мою би поховались  
Міністри всі і генерали,  
А президенти і вожди  
Один одного шанували б,  
Разом засіли б, поєднались  
Без фарисейської біди.

Робив би помилки — я правий,  
Ніхто би тут не був цікавий,  
Чи мудрий я, чи пустомел,  
Дурниці гнув би — били б браво,  
Шапками кидали б на славу,  
Сміялися би кінь й осел.

Про що не мріяв би я грішно,  
Та мрія не є навіть сном...  
Посмійтесь з мене всі потішно,  
Скажіть: Це буде, як рак свисне,  
Чи горобець злетить орлом!

1959.

### МОЯ ХАТА СКРАЮ...

На Івана скрито  
Напали бандити.  
Збили, обчуярвали  
Ще й гроші забрали.

З-за куща це бачив  
Кум його ледачий.  
Та як били кума,  
В'н так собі думав:

«Моя хата скраю —  
Нічого не знаю».

## О Р А Т О Р

На підвищенні персона  
Верещить мов патефон.  
З міни — образ Ціцерона,  
З пози — сам Наполеон.

Патетично, бомбастично  
Вилива лявіну слів,  
Щоб на публіку магічно  
Накинути тим свій вплив.

Літа з шумом в атмосфері  
Слів великих ціла тьма,  
Наче птахи краснопері,  
Хоч і змісту в них кат-ма.

Для відсвіження горлянки,  
Для підсилення думок,  
Часто воду він із склянки  
Потягує наче смок.

Як же публіка сприймає  
«Геніяльний» виступ цей?  
Ось дивіться: цей куняє,  
Той бочкує до дверей,

Хтось очима ловить гави,  
Інший пішов геть, то факт,  
Той хропе на всі застави  
Й носом свище ще під такт.

«Він нічого сам собою», —  
Бабця мовила одна,  
Бо ось збанок із водою  
Зумів висушить до дна!

1961.

## ЕМІГРАНТСЬКІ ІНКІ - ПІНКІ

Інкі-пінкі, льодомінкі!  
Трохи пудри, трохи шмінки,  
Голова, як купа клоччя —  
Прощай ти, красо жіноча!

Ерцем-перцем, пер-ер-ерцем!  
Дуже добре — жінка з серцем.  
А ще краще — куми герці,  
А найкраще — «грапа» з перцем!

Галяріги, макакіги!  
Робиш й маєш з маком фіги.  
Присідаєш без фатиги  
До борщу чи мамалиги.

Гоцки-кльоцки, сюдай-дана!  
На забаві була п'яна.  
Танцювала аж до рана,  
Тепер хвора, прошу пана.

Шахом-махом, трах-тарахом!  
Йшла дискусія з розмахом.  
Пішла єдність іншим шляхом,  
Оминувши нас із жахом.

Коли ж зійдемося знову,  
Я — з Полтави, він — із Львова,  
Цей з Донбасу, той з Підляшшя?  
Бідна ж бо соборність наша!

1960.

## ГОЛІВУДСЬКА ЗІРКА

Мінливо-світять мільярди зір  
У кожну ніч погідну десь на небі...

— 67

Але, красуне, вір мені й не вір —  
За них усіх ясніша ти, далебі!

Що там казковий, неосяжний міт  
З дальних світів таємного космосу!  
Тобі, богине, тобі грішний світ  
Віддасть поклін, бо ти під його носом.

Ти в авреолі ясному зійди  
Між нас, телят, з грішного Голівуду!  
В душах нам більше гріха розсади,  
Скріпи в серцях ще більшу нам облуду!

В твоєму сяйві герой і мудрець  
Примеркнуть геть в майбутніх  
[поколіннях;  
Їх пануванню ворожать кінець,  
Початок же твоєму володінню.

І не застрашить телят ні на мить  
Така нова й незрозуміла зміна.  
Для серця й мозку ціна їхня — цент,  
А мільярди — спокусливим колінам.

1961.

## КАЗКА ПРО ПІСЛЯПЛАТНИКА ХМИЗА

Пан Хмиз купив книжку,  
Звичайно — на знижку,  
В додаток — на рати  
Без терміну-дати.

Прийшла книжка скоро,  
Без затримки, впору  
Трапила до хати,  
Щоб її читати.

Чита вся родина,  
Читає на зміну  
Цікаву ту книжку  
Найбільше у ліжку.

Бо книжка, річ ясна,  
На сон є прекрасна:  
Візьмешся читати —  
Вміть хочеться спати.

Вже й місяць минає,  
І ось, вам, влітає  
Реченець у хату  
Платить першу рату.

Та тут заковика  
У Хмиза велика:  
Порожньо в каліті —  
Нема чим платити!

Всі гроши поїли  
Проклятущі «б'ли»,  
Купив для обнови  
«Ті-ві» кольорове...

Минув місяць знову  
І ось, поштарова  
Приносить у хату  
Пригадку про рату.

Як би ус'єм звичку  
Читать на дурничку —  
Видавці не їли б  
Та й босі ходили б...

Але в пана Хмиза  
І тепер є криза:  
Має дулю в жмені,  
Вітер у кишени:

Доплатив податок,  
Заплатив завдаток  
За новеньку «кару»,  
Решту — «вклав» до бару...

Пройшло немов хвилька  
Знов місяців кілька.  
Від Хмиза в потіху —  
Ні слуху, ні диху.

У видавця млости  
Від журби і злости,  
Коли б зловив Хмиза —  
Була б в Хмиза криза...

## НАША УВАГА

Творив культурні цінності —  
Його не знали,  
Жив в їх постійно у зліднях —  
Йому не помогали,  
Як витягнув свої ноги —  
Про нього писали,  
Його величали,  
Його шкодували,  
За ним сльози проливали,  
А опісля взяли й забули,  
Наче його й на світі не було...

## У Я ВА І ДІЙС НІСТЬ

Безкрайя широчінь просторів Норт-Дакоти  
Безмежний навколо смарагдовий диван.  
Машина мчить вперед, а нам летить навпроти  
Мозаїка степів і їх п'янкий ладан.

Немов прудкий тарпан, машина мчить стрілою.  
Дзеркальцями озер виблискує асфальт.  
Куди не глянь лише: спереду, за тобою,  
З обох сторін лише безмежна сиза даль.

Крізь щілини вікон несеється запах сіна,  
Й до болю знаний м'ят й ромашок аромат.  
І ось, в уяві враз моїй стає картина:  
Заквітчаний мій край в обнові літніх шат.

Заплющив очі я та вид той люзорний  
Як молодість моя, чарівний, неповторний,  
В усій красі душа спостеріга моя...

Нараз, немов удар кілком по голові,  
Запер у грудях дух, жахливий, скунковий  
Сморід... і пригадалось, де тепер є я.

1964.

## ПІЗНІЙ І ВАН

Пізній Іван, коли йшов на збори,  
На Службу Божу, на пробу хору,  
Чи на концерт, чи теж до кіна,  
Чи на весілля, чи на хрестини, —  
Поміж народом тим відзначався,  
Що завжди спізнявся.

Раз друг Микола за звичку цю погану  
Висловив Іванові свою догану,  
Та пізній Іван сказав до Миколи:  
— Краще прийти пізно, як не йти ніколи!

## НЕ УДАЧНИК

Скажіть мені відкрито,  
По-шиrostі скажіть:  
Що сталося із світом?  
Чи варта нині жити?

Все маєш, що не хочеш,  
Що хочеш — тобі зась!  
Де глянеш — вітер в очі,  
Де ступиш — лише грязь.

Ось в мене (по секреті)  
С вовчий апетит,  
А пощу на дієті  
Через товстий живіт.

Здоров'я марне, кволе,  
Оце ось у цю мить  
Тут ние, глибше — коле,  
А там — пече, болить.

Хотів поцілувати  
Я вибранку свою,  
Скривилася: — Череватих  
Я зроду не люблю.

Понеслись з радія звуки:  
— В Москві Нікіта вмер!  
І тер я, радий, руки  
Що аж мозіль натер.

На другий день — нерадий,  
Перedaють: — Не вмер!..  
І мало із досади  
Я сам ніг не задер.

І як бути життю радий?..  
Та радить оптиміст:  
— Життя не для паради,  
Держи його за хвіст.

1964.

## М Е Л Я Н Х О Л І Я

Не раз отак, вернувшись з бару,  
Замість веселості, на глум  
Тебе наляже, мов за кару,  
Як камінь смуток-сум.

Сядеш. Жалібно скрипить софа...  
Щось серце точить мов хробак...  
Думки немов в пійти строфа:  
Тупий ти, чи дивак?

Зриваєшся й біжиш до бару,  
Закажеш віски чи то рум,  
І тягнеш, тягнеш як за кару,  
І топиш в них свій сум.

## В Д О Б У П О С Т У П У

В кого так зачиталась пані Лідія:  
Чи в Гомера, чи Софокля, чи Овідія!  
Чи у Франка може, в Коцюбинського,  
Чи в Черінь, Гуменну чи в Гординського?

Щось веселе, мабуть, їй читається,  
Бо під ніс раз-у-раз підсміхається —  
Чи за Твейна вона не узялася,  
Чи не в Понеділка закохалася?

Як ви думки тої — помиляєтесь!  
Подивітесь добре — і переконаєтесь:  
За «важніше діло» вона взялася —  
«Каміксами» отак зачиталася...

1967

## П О Л I Г Л O T

Мов два півні завелися  
Стець Кажан і Гриць Сова —  
За політику стялися,  
Як, звичайно, в нас бува.

Гриць холодний, флегматичний,  
І спокійний в нього тон.  
Стець — нервовий, хаотичний  
І гарячий, як вогонь.

Закінчили суперечку  
Аж сказати людям страх:  
Гриць Стецеві намняв гичку,  
Ще й дав добре по зубах.

Справа в суді опинилася,  
І пита суддя Грицька,  
За що вони посварились  
І чому набив Стецька.

— Світлий суде! — Грицько каже, —  
Це з політики зайшло.  
Розсердився Стець цей вражий  
І назвав мене ослом.

Я змовчав, а він казиться  
Й дальше мене обзыва:  
— Дурна, каже, ти телиця  
І сліпа ти є сова!

Мовчу далі, а він, ірод,  
Верещить на ввесь свій рот,  
Що я свиня, бик і вирод,  
Мавпа, блазень, ідіот.

Я — ні слова, а він ротом  
Меле дальше й на кінець

Назвав мене поліглотом —  
Тут мені урвавсь терпець,

І я вдарив його зразу  
По зубах і звалив з ніг,  
Бо такої вже образи  
Я стерпіть ніяк не міг!

1968.

### РОЗКВАШЕНА ВДАЧА

На похоронах плачмо,  
На панаходах плачмо,  
І на весіллі плачмо,  
І за рекрутом плачмо.  
Плачмо, коли прощаємось,  
Плачмо, коли стрічаемось,  
Плачмо, як у біді тліємо,  
Плачмо і як розбагатіємо,  
Плачмо

з смутку,  
з радощів,  
горя,  
щастя,  
з болю,  
млости  
і зі злости.

Плачмо

широ,  
нешциро,  
в міру  
і без міри,  
правдиво  
і фальшиво, —  
але хронічно  
і безкритично.

### НА ВІДЛЮДДІ

Нема нічого тут спостерігати:  
Ані сусіда, як виходить з хати,  
Ані також принадної сусідки,  
Ані новин, ні будь-якої сплітки.

Немає з ким тут і випити чарки,  
Не чуєш тут обмовок, ані сварки,  
Ні затяжних дискусій політичних,  
Ані хвальби, ні нарікань хронічних.

Нема до кого піти тут у гості,  
Ні на забаву, щоб випростать кості;  
До церкви навіть раз у рік не підеш,  
Бо нашої не найдеш ти тут ніде.

На тім відлюдді знаєш небагато:  
Що десь, наприклад, робить тепер НАТО,  
Або, що робить тепер наша «двійка»,  
І чи минула зустрічей дурійка;

Не знаєш, що пишуть наші модерністи,  
Чи вже із змістом, чи далі без змісту,  
Чи грають в клубах музики тройсті,  
Чи хоч один старий навчився твіста;

Чи «круглий стіл» ще має цілі ноги,  
Чи пасти знов пішов Хрушев безроги;  
Як там В'єтнам, а як у Пакистані —  
Дізнатись ти в пустині цій не в стані.

Хоч тут в достатках обростаєш салом,  
Але болюче туга колить жалом.  
Її жало ти чуєш і в утробі,  
І чуєшся, неначе ти є в гробі.

1966

## НЕРЕАЛЬНА МРІЯ

Якби так мати хоч з мільйон,  
Не був би з мене більш «peon»<sup>1</sup>,  
А був би «bos»<sup>2</sup>, чи, пак, «патрон»<sup>3</sup>,  
Вже не тягав би я візочки,  
Не витирає би всі куточки,  
Не мав би діла із сміттям,  
Не вивозив би всякий хлам  
На змінах до старої бочки.

Ех, якби я мав хоч мільйон,  
Підняв би я високо тон  
З багатіями у унісон!  
Ходив би у циліндри, фраку,  
А їздив би у «кадиляку»,  
Бував би там, де мільйонери:  
В Маямі Біч чи на Рів'єрі,  
На Кипрі пив би вина й «раку»<sup>4</sup>.

Гей, коли б мати хоч з мільйон,  
То в не одної дами сон  
Утік би геть з-перед вікон.  
У Гонолюлю чи в Маямі  
Перебирає би я жінками.  
Оназісові з Скорпіосу  
Украв би Джекі з-перед носа  
І накивав би лише п'ятами...

Таким високим мріям в тон  
Такий мені верзеться сон.  
Та заокруглити мільйон,  
Щоби пошипитись в мільйонери

І коротать вік на Рів'єрі —  
По-мільйонерськи б так сказатъ,  
Ще «трошки» треба би додатъ:  
Лиш три дев'ятки і три зера...

1969.

## ЕМІГРАЦІЙНИЙ ТОМА

Лишав Тома хату й поле  
Та, б'ючись у груди,  
Присягався, що ніколи  
Він їх не забуде.

Пішли літа як у воду,  
Прийшло змін немало:  
Обросла душа вся льодом,  
Живіт обріс салом.

Змінивсь Тома наш багато,  
Ввів нові порядки,  
Вже й про поле й рідну хату  
В нього ані згадки.

За грішми тепер він, Тома,  
Гонить, як навіжен,  
Або хляпом сидить вдома,  
Слуха «телевижен».

Газет рідних не читає,  
Ні книжок хороших,  
Бо у нього «не хватает»  
Ні часу, ні грошей.

Скупий став він на пожертви,  
Хоч п'є лише «коку»,  
Раз на рік іде до церкви  
Про людське лиш око.

1 — робітник до будь-якої праці.

2 — начальник, наставник при праці. (з англ.)

3 — начальник, наставник під час праці (з есп.)

4 — рід горілки.

Чужим духом диші в Томи  
Уся його хата,  
Розмовляють по-чужому  
Діти-потурчата.

З душі легко вибив Тома  
Рідне чужим клином  
І став дійсно він, сірома,  
Справжнім сучим сином...

Чув я мудрість колись вдома  
Не раз і не двічі:  
— Не давай ножа дурному,  
Бо себе скалічить!

## В КРИТИЧНУ ХВИЛИНУ

Коли б так прийшов час й від лютої знемоги  
Назавжди я нараз задер би свої ноги,  
Пішла б в усі кінці сумна ця вістка в світ,  
Що ваш Панько помер у силі своїх літ.

По правилу тоді настав би жаль загальний:  
Залив би в барі сум Іван Евентуальний,  
В «Мітлі», що вийшла б в світ, то на жалоби знак  
Вмістив би некролог редактор Середяк.

Згадав би в «УСлові» про це Григор Голіян,  
В «Народній Волі» теж Василь Модрич-Верган,  
Не пас би задніх теж редактор І. Овечко,  
І тер би лисину з досади Ф. Мелешко.

Ідучи все життя зі мною в унісон,  
Махнув би на той світ і Мік Сукенсон.  
Засумував би кум, з жалю кума ридала б,  
Що кума іх Панька немов коза злизала.

Не написали б демократи наші й стрічки,  
Не спромоглися б прогресисти і на свічку.  
Раділи б москалі всіх мастей там і тут,  
І верещали б всі поляки: — «Стал сен цуд»!

Зідхали б усі приятелі, знайомі,  
Що не побачуть вже мене в своєму домі.  
Казали б всі: — Оце був гуморист-поет,  
Що віршики смішні строчив як кулемет!

Шкода, що залишив він передчасно світ!  
Шкода, що ворогів не буде словом бить!  
Шкода, що в спадку нам Панько той, неборака,  
Лишив дорібку, як сірий кіт наплакав!..

Друзі! В той час сумний за мною не ридайте,  
А згадуйте часом мене, не забувайте!  
І щоб мені як слід гикнулось на тім світі —  
За «упокой душі» хильніть всі по «копіті»!<sup>1)</sup>

1970.

## ПОБОЖНИЙ ГРИЦЬ

Гриць ревно раз молився,  
У груди сильно бився,  
Хрестився до ікони  
І безліч бив поклонів  
Та благав: — Боже милий!  
Дай мені щастя, сили!  
Поможи, Боже, щоб вродила  
Пшениця,  
Пашниця,  
Та щоб в сусіда Демида  
Здохла кобила  
Та ще й телиця!

1) «копіта» (еспан.) — чарка.

## ОПТИМІСТ І ПЕСИМІСТ

Якщо ти з моста кидаєшся у воду,  
В такому разі пессиміст ти зроду.  
Коли ж з води ти вискочиш на міст —  
Тоді ти є великий оптиміст.

Казав раз пессиміст до оптиміста:  
— Через біду життя мое без зміstu.  
Той відповів: — Злови біду за хвіст,  
І зразу знайдеш життя свого зміstu.

Прогнала геть невіста оптиміста  
З словами: — Згинеш сам, бідо нечиста!  
Та оптиміст був завжди оптимістом —  
Пішов і вмить знайшов другу невіstu.

Жалівся пессиміст на брак гроша:  
— Нема гроша — болить мене душа!  
Раз виграв він і знов почав жалітись,  
Бо не знев, бідний, що із грішми робити.

То ж, друже мій, будь завжди оптимістом,  
Чи в тебе хист є, чи ти живеш без хисту,  
Чи ти багач і завжди маєш гріш,  
Чи бідний ти, як та церковна міш.

Бо в оптимізмі життя твого зміст,  
Бо з кризи вихід знайде оптиміст;  
Ніколи ще його біді хвостатій  
Ніде й ніяк не вдалося спіймати.

Січень, 1970.

## С К У П И Й

На четверо він сірника ділив,  
З цигарки аж п'ять цигарок крутив,  
Але отої пиворіз,  
Коли б до шинку не заліз —  
Десятку й більше завжди пропив.

## ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК

Загніздився в редбудинку,  
Не покине й на хвилинку,  
Лізе всюди по-батярськи  
Жартун злісний, чорт друкарський.

Жартівливий той Антипко  
У друкарнях сидить кріпко.  
Звідтам того чортеняти  
Неможливо є прогнати.

Не прогониш його буком,  
Ні лозою, ані дрюком,  
Ні прокльоном, ні мольбою,  
Ні свяченово водою.

Чи у дощ він, чи в погоду,  
Завжди робить пакість, шкоду.  
Не від нині, не від вчора  
Кров псує він редакторам,

Мота нерви, точить серце,  
В печінках їм сидить перцем,  
Завжди жарти виправляє:  
Букви їм переставляє.

Мигом зробить з шила — рило,  
Коня змінить у кобилу,  
Посла — в осла, крапку — в кому,  
Не попустить він нікому.

Редактори всі від злости  
Раді б йому зім'ять кости,  
Хоч від збитків чорта того  
Їм не станеться нічого.

Та на світі є країни,  
Де свободам всім на крини,

За оті чортячі збитки  
Редактори йдуть до клітки.

Та нас щастя не минуло  
І подальше від них пхнуло.  
Тут за чортика-кретина  
Вам не впаде й волосина.

Тож панове редактори,  
Беріть нерви свої в шори!  
Доки жити будуть люди —  
Чорт друкарський з нами буде!

1970.

Таких горе-редакторів  
Є у нас копиця,  
Що котрий з них статтю впоре —  
Помії-водиця...

У Чікаго, у Парижі,  
В Торонті, в Нью-Йорку,  
Опонентам своїм в діжку  
Підливають хльорку.

Як хтось скаже: Теревені  
Ці — велика шкода!  
В нього в дловідь в кишенні:  
— Тут на все свобода!

1970.

## РЕДАКТОРСЬКА КОЛОМІЙКА

Є в нас такі редактори  
Славної породи,  
Що видумати щось їм скоро —  
Це патент їх моди.

Видумка їх пустословна  
Обходиться сухо,  
Тому з мухи роблять слона,  
А з слона знов муху...

Пан редактор статтю пише  
Та пасквіль виходить:  
Кожний рядок чортом диші,  
Жах на вас наводить.

Скубне звідти, хапне звідси,  
Перекрутить слово,  
Дещо з пальця собі виссе  
І... діло готове.

## ВЕЛИКОДНІЙ СОН

Уночі сьогодні  
Проти Великодня  
Сон мені приснився:  
Чудом об'явився  
Стіл у рідній хаті,  
Прибраний, багатий.  
На столі ж принади —  
Божі дари рядом:  
Мов Господня ласка,  
Великодня паска,  
Велика, як коло,  
Пишається з столу,  
А навколо паски  
Яечка, ковбаски,  
Крашанки чудові  
Різникользорові,  
Писанки, мов в літі,

Грядки квіттям вкриті,  
На тарелі шинка  
(Аж потекла слинка)!..  
Я з дива схопився,  
Та нараз — збудився.  
Щезли стіл і паска,  
Яечка, ковбаска,  
Крашанки чудові,  
Різникользорові,  
Писанки, мов в літі,  
Грядки квіттям вкриті,  
На тарелі шинка...  
Лишилась лиш слинка.  
Я з дива схопився,  
З жалю прослезився,  
А слізози, це ж ясно,  
Полилися рясно.

## БАЛЬОВІ РОДЗИНКИ

Посоловіли очі від об'ємистих чарок,  
А на душі легенько — десь дівся ввесь тягар.  
В'ідливо, безустанку їсть очі дим цигарок,  
Від гамору у вухах гуде як самовар.

Розходяться по тілі солодко-мляві млості,  
Подвійним темпом в жилах розбушувалась кров.  
Уже й не розібрati, за що підносять тости,  
І бомбастичних вже не зрозуміть промов.

В повітрі дим, що можна повісити сокиру,  
То сопух тютюну, горілки і перфум.  
І змінюється кожний, хто перебрав вже мірку,  
І офіційність тратить, як ось з кумою кум,

Що осторонь в куточку присілися напрости:  
Він дивиться на неї, немов на мишу кіт,  
І баляндрами взявсь язиком їй молоти,  
Вона ж собі регоче, вхопившись за живіт.

Осінь двох «батьків народу»  
(цей доктор, той директор)  
Якусь високу тему скопили за хвоста;  
Лисим лобом професор мигоче як прожектор.  
А там альтом дереться якась мадам товста.

З метеликом на ший, з манерами тонкими  
Панич, неначе котик тендітно вигляда,  
Жартує тонко, чемно з паннами молодими,  
І заздрить їм дівиця підтоптана й худа.

В куточку при буфеті сидять два інженери  
І жваво дискутують при дорогім вині  
Про техніку високу: машини, хмародери,  
Реактори, ракети і двигуни сильні.

Купець багатий гордо направо і наліво  
Фундує всім в буфеті і розкидає гріш;  
Принишк в кутку редактор і п'є дешеве пиво,  
Бо бідний завжди він, як та церковна миш...

Весела наша молодь окремими гуртками  
Розбавлена докраю як бджільний рій гуде.  
Пишаються мами всі тут дочками і синами,  
Мовляв: моя дитина — не знайдете ніде!..

Сальон неначе вулик весняною порою —  
Бурхливо метушиться розбавлений народ.  
Переливаються кольори й форми крою  
Дамських і чоловічих найголосніших мод:

Барвисті панен сукні кольорами яркими  
В разочому контрасті до смокінгів панів,  
Фризури фасонові копицями стрімкими  
І стрічками соломи стирчать у дам і дів.

Ех, моди, моди! Відвічна ви проблема,  
Заплутана і гостра як із шипшин вінок!  
Так було, е і буде — вони відвічна тема,  
Що завжди будуть заздрість і критику в жінок.

У гурті дам статечних про моди якраз мова,  
Чи пак, критичний огляд обновки на других,  
Душою нині в ньому є пані докторова —  
Всіх мод нещадний критик і мінусів чужих.

Громада стоголосо гуде, шумить як море,  
Коли воно в негоду розбурхане бува.  
Я з нього вибираю, нанизуючи скоро,  
Критичних різних реплік заслухані слова:

— ... Кажу вам ще раз, що я такої сукні  
На себе не наділа б у хаті в будний день!..  
... Що? Хто? Оцей редактор? Це ж пиворіз  
[безпутній!..  
... Де? Та оглядна баба? Не ж'нка це, а пень!..

... Дивіться на цю паву: Ну й дзиндра довгона!..  
... Редакторова? Де? Он, примостилась там!  
Ну й за таку обновку його я, їй же Богу,  
Прогнала б з хати геть з газетами к'чортам!..

Ушкварила музика і гамір заглушила,  
І критика урвалась вельмишановних дам,  
Охоче в тakt фокстрота громада закрутилась,  
Під ритміку музичну волю дала ногам.

Мелодії під смичком виводить тонко скрипка,  
Голодним вовком вие у такт їй саксофон,  
Гуде джмелем басище і бубон дуднить кріпко  
Та мов старенький возик рипить акордеон,

Побренькують гітари, рокоче решетище,  
Хрипить як від простуди розквашено клярнет,  
Заводить мандоліна, сопілка тихо свище  
І голосно дереться, мов на живіт, корнет...

Йдуть танцювати пари, на початку несміло  
Десяток пар, не більше, та дальше більш і більш —  
У залі завертілось, як вир заклекотіло,  
Гойдається як море, чим далі — бурхливіш.

Музика тне і ріже чергою танці хвацькі:  
Статечний вальс, мазурок і полька розмашина,  
Фокстрот-танок і танго, то знов оберок ляцький  
Аж гойдається стеля, здригається стіна...

Стомились гості в танці, йдуть відпочити трохи  
Біля столів накритих з канапками й вином.  
А молодь завертілась, немов напали блохи —  
У твісті скаче-крутить задком і передком...

З портрету на стіні Тарас нахмурив брови,  
А з другої напроти сумно глядить Симон —  
Обох журба неначе покрила однакова,  
А їх думки неначе сплелися в унісон:

— Ex, бавитися вміє вкраїнська діяспора!  
Мабуть, їй у забавах ніхто не дорівня!  
Ex, як би ж вона була й до праці така скора —  
Гору перевернула б верхом уділ вона!

1971.

## НА СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ «МІТЛІ»

Чи ви чули, добре люди?  
В «Мітлі» «голідей»!\*  
Ось вона справляти буде  
Срібний ювілей.

Будуть гості їсти й пити  
«Асадо»\*\* й вино,  
Будуть тости підносити  
І співати «Многа літа»  
«Мітлі» не одно.

Чвертьстоліття вимітати  
Пил, сміття і бруд  
Без спочинку з кутів хати —  
Не фунт м'яса в себе вбгати,  
А гіантний труд!

Тому «Мітлі» в нагороду  
Новенький держак,  
Золотий з вершка до споду,  
Що для рідного народу  
Трудилася так.

Будуть гості підносити  
Тост там не один.

\* Голідей (англ.) — свято, святковий день.  
\*\* Асадо (есп.) — печене м'ясо на вільному повітрі.

Буду лише я сидіти,  
Нудьгувати і тужити  
Самітньо один.

Ех, коли б у мене гроші  
Так, як їх нема,  
Осідав би джет хороший,  
Всів би крадькома,

Чи, коли б так в цю хвилину  
Зробивсь я відьмак —  
Взяв би мітлу між коліна,  
Вхопив за держак

І відбувся б в Аргентину  
Історичний лет  
Просто до «Мітли» в гостину,  
Не спізнивсь би й на хвилину  
На її банкет...

Та, на жаль, це лише мрія  
Срібна моя:  
Дурний, хоч лиш животіє,  
Та думками багатіє —  
Так оце і я.

Я летіти не спосібний,  
Тому шлю у світ  
На ювілей «Мітли» срібний —  
Срібний їй привіт,

І бажаю їй літ много,  
П'ючи тост до дна,  
І в додаток, щоб до того  
Ювілею золотого  
Діждалась вона!

Лютій, 1973.

## ПСЕВДОФІЛОСОФСЬКА КОЛОМІЙКА

Є в нас такі «філософи»,  
Що не прочитають  
У газеті ані строфі,  
Але усе знають.

Поцю читать їм газети,  
Тратить час і «пені»?  
І без них усі секрети  
Мають вони в жмені.

Розумітись мають звичку  
Вони на усьому:  
Цьому ціна торба січки,  
Куль соломи — тому!

Не так сонце дурне сходить,  
І не так заходить!..  
Оце ніяк не підходить!  
Оте лише шкодить!..

Місяць завжди є від сонця  
Кращий не даремно,  
Бо світить нам у віконця  
Вночі, коли темно.

Коли було б у дощ сухо,  
Мокро у посуху,  
В спеку холод, щоб гриз вухо,  
Тепло — в завируху;

Коли б оце не робити,  
Лиш гроші числiti,  
Їсти й пити — не товстіти —  
Добре було б жити!..

На чуже всі задивились,  
В чуже закохались,

І чужому поклонились,  
Свого — відцурались.

Усе звикли обертати  
Догори ногами,  
Перед чужим горб згинати,  
На свого — з рогами!

Всюди вони загніздилися,  
Ганять все і лають —  
Чужі розуми поїли,  
А свого не мають.

1973.

## СОРОКА НА ПЛОТІ — БАБА НА ТЕЛЕФОНІ

Колись була «агенція»  
Сорока на плоті,  
А сьогодні всевідаюча потенція:  
Баба на дроті.  
  
Літали  
колись сороки  
білобокі.  
Літали,  
скректали,  
новини передавали,  
побрехеньки  
новенькі  
і старенькі.  
І пішла поговірка в маси народні широкі:  
'Розносять побрехеньки, як сороки білобокі!'

Сідає  
баба-цокотуха,  
сідає,  
ноги на стіну закидає,  
за слухавку хапає,  
і по телефоні

передає іншій Евиній доні  
побрехеньки  
новенькі  
і старенькі.  
І нова поговірка пішла про Евині доні:  
'Розносять побрехеньки, як баби по телефоні'.

1973.

## ПРИВІТ ІКЕРОВІ З НАГОДИ ЙОГО ПОДВІЙНОГО ЮВІЛЕЮ

Ясновельможному Панові  
Керницькому-Ікерові Іванові,  
Шляхтичеві гербовому,  
Вільнопідданому, ходачковому,  
Славному лицареві —  
Козакові Папаеві,  
Із волости Галицької,  
Громадоњки Водницької  
У його шістдесятсо-сороковий ювілей  
Складаю у данину привіт йому оцей:

Лицар він зразковий, безстрашний,  
Воїн завзятий і в дважний,  
Стартуючи зі Львова,  
Замість списа, узяв гостре слово  
І блиснув ним по-боянівськи  
Вогником святоіванівським.

Не боягуз він, зліплений із т'ста,  
А герой передмістя, ну і міста.  
Ворог його не купив за бляшку,  
Бо він, вдаючи перелетну пташку,  
Залишив рідний, улюблений край  
І ворогові на носі заграв на «гуд бай».  
Залюблений у волю до безтями,  
Назустріч їй він полетів світами,

## ЕМАНСИПАЦІЯ

Циганськими дорогами,  
Вибоями, порогами,  
З невигодами  
І пригодами  
Летів поволі  
І на зло долі  
Та на зло лиху —  
См'я вся голосно й тихо.

У руках ніс своє перо,  
Гостре, як спис,  
А в серці ніс  
Красу й добро.  
Коли б так хтось міг ізшити  
Все те, що зміг він створити,  
То шлях ним вкрити б годний  
З Нью-Йорку аж до Водник...

Вельмишановний Ювіляте,  
Що ж Вам на День цей дарувати?  
Вам пасував би, як трофеї,  
Вінок із лавру, рож, лілей,  
Та б'дний завжди я на гріш,  
Неначе та церковна миш,

Тому лиш трошечки кадила  
Можу піддати  
І побажати,  
Шоб Ваша Муза жила,  
І Ви щоб з нею жили  
Ще літ бодай з п'вкопи,  
Шоб мали досить сили  
І більше ще створили  
Утричі в'д Езопа,  
І щоби Ви здорові  
Творили ще у Львові!

1974.

Ой, була б Надійка  
Гарна, як копійка,  
Щоб її уроди  
Не нищили моди.

Була немов фея:  
Личко — як лілея,  
Уста й без карміну  
Схожі на малину.

Огортали виски  
Чудові зачіски,  
А очі — шовкові  
Природній брови.

Була повнокровна,  
Пишногрудна, повна,  
Доокола в стані  
Струнка, наче ланя.

Красу свого тіла  
Доповнювати вміла  
Бездоганним строем,  
Краскою і кроєм...

Та літа минули  
І перевернули  
Усе за собою  
Коміть головою.

Простягся в простори  
Шлях за синє море —  
Прийшлося жити Наді  
В далекій Канаді.

Вмить, собі на шкоду,  
Засвоїла моду,

І стала Надійка  
Справжня канадійка:

Зникли кругом висків  
Чудові зачіски,  
Лишилась фризурка,  
Як облізла курка,

Мальована свіжо  
На червону рижо;  
Замість брів природніх —  
Підведені, модні;

З уст-малин лишилась  
Пародія біла,  
Личко з'їла фарба —  
Зморщена, як баба.

Смокче сигарети,  
Хвора від дієти,  
Ходить, як калічка,  
Худа, немов тичка.

Зимою, чи в літі,  
Ходить в «міні-скірті»,  
А як примерзає —  
«Гат-пенс» натягає.

Шкандиба дідище.  
Свище під вусище,  
Як Надю побачив —  
Зжахнувся неначе:

— Але ж креатура!  
Точно — мацапура!  
Я такої жінки  
Не хтів би й хвилинки!

## ЕМІГРАЦІЙНІ МІЩУХИ

Хитрих Паньків, з конопель Пилипів,  
Селепіїв, пізніх Іванів  
Доповнює у нас хмара типів —  
Адамових дочок і синів,

Які, поховані у діри,  
Немов миші тихо там живуть,  
І їх не обходить, крім їх шкіри,  
Нішо в світі, на усе плоють.

Як один, всі тримаються дому,  
Змістом життя гніздечко для них,  
Не знайдеш їх в житті громадському,  
Хоч шукай там зі свічкою їх.

Побачить їх хіба можна рідко  
В церквах річно один раз чи два.  
Зате часто по балях їх видко,  
Або в барах гуля ця братва.

Аматори гарячих напоїв,  
Любителі комфортних вигод,  
Приклонники видовищ, спокою  
Ta фізичних усіх насолод.

Як що ви є збирщики, пам'ятайте,  
Щоб вам неприємність оминуть,  
Здаля таких типів оминайте,  
Bo і цента вони не дадуть.

В них не знайдете рідної книжки,  
Ні газети, журналу й на лік.  
Без них кожний лягати у ліжко,  
Від дитинства без книжки привик.

А як і дістане кортячку  
Переглянути газету, то вже

Перечита московську чи ляцьку  
(Завжди краще від свого чуже).

До чужого ще дещо цікавий,  
А до свого — осліп і отгух  
Цей, убогий душою й миршавий,  
Безобличний наш рідний міщух.

## ПІКНИКОВІ ІСТОРІЙКИ

На пікніку в суботу  
Мали гості роботу.  
Хоч субота, тут свято —  
Молотили завзято  
Та не снопи ціпами —  
Дари Божі зубами.

Як почали зносити  
З авт і їсти і пити  
В кошах, клунках, торбинах,  
У коробках, плящинах,  
То, клянусь вам, на чарку,  
Зайняли там пів парку.

Як усе це розклали,  
То аж столи вгиналися.  
Були там: хліб, сіль, м'ясо,  
Яйця, шинка, ковбаси,  
Борць, холодець, маслянка,  
Млинці, й кишка кров'янка,

Масло, сири, квасолі,  
Макарони, равйолі,  
Хрін, спагеті, лозаня,  
Вареники в сметані,  
Бараболя з бігосом  
І голубці зі сосом.

Мали там ще в додатку:  
Редьку, моркву, салатку,  
Огірки, помідори,  
Бурячки, каліфіори,  
Шпінат, гриби, «кранбері»,  
Б.б., цибульку й селери.

Для комплекту десь звідкись  
Появились напитки:  
Хтось мав думку практичну,  
Що в хвилину критичну,  
Коли в горлі дар Божий  
Зупиниться може,  
Що не можна й дихнути,  
Щоб було чим попхнути.

Між горшками й мисками  
Стали пляшки рядками:  
Віски, бранді, горілка,  
Пива тузинів кілька,  
Джін, рум, вино і соки,  
Севен-ап, спрайт і коки...

Як поїли й попили —  
Всі, мов міхи сопіли,  
Стали кректати, стогнати  
Та покотом лягати  
В тіні сосни й ялиці  
На зеленій травиці...

І мене не минуло —  
Сперло, стисло і здуло,  
І я мусів вставати  
«Алкаселцер» вживати,  
Ще й на вазі піднявся —  
Більш п'ять фунтів набрався.

1974.

## ПОСЛАННЯ ГАННІ ЧЕРІНЬ

(З нагоди появи збірки »Небесні вірші«)

Немов бальзам, що згуює рани,  
Гойть сонну неміч у душі  
Чудотворний ваш лік, пані Ганно, —  
Мелодійні «Небесні вірші».

І ось, чудо стається наочне:  
Хоч фізично правдивий я дід,  
Та признаюся вам довірочно:  
У моєму серці скреса лід.

Хоч іней вже біліє з чуприни,  
Ще й видніє прогалина трошки,  
Гнутуться ноги, неначе пружини,  
І відцвіли вже очей волошки,

Та ось, ваші «Небесні вірші»  
Мають стільки життєвої сили,  
Що всю неміч у моїй душі  
Наче спілі грушки обтрусили.

І летить вона услід за вами  
Десь між небом і килимом хмар,  
Де є сонце, де бурі з громами  
І гріховний стюардесок чар...

Насолода в уяві літати,  
Коли страх вас не візьме й на мить,  
Що біс може спинити агрегати —  
Тоді й ногу ще можна скрутити.

Та цур йому! Щоб лиха не взнати  
Вже ні кому з летючих, а лиш  
краще «бізнес» з дівчатами мати,  
Навіть в лапку попасті, як миш...

Не дивуйтесь, що я вам призвався  
Простодушно, наївно отак,  
Що у ваші вірші закохався,  
Як в юначку зелений юнак.

## «ЧЕРЕМШИНА» і «ВОЛОШКИ»

(З приводу виступів танцювального ансамблю »Черемшина«  
і жіночого квінтету »Волошки« з Канади на ЕСПО-74  
у місті Спокені, Ваш., ЗСА)

Канадійські нам «Волошки»  
Принесли блакиті трошки,  
Принесли нам тої сині,  
Що в степах на Україні.

Як заквітла «Черемшина» —  
Мов ожила Україна:  
Білосніжні її квіти —  
Українські самоцвіти.

Ой, хороші ж білолиці!  
І дівчата й молодиці!  
Немов дубки юнаки —  
Наші браві козаки!

У Спокені, славнім «ситі»,  
Вміть зробилось, наче в літі,  
Хоч був вітер, дощ і холод —  
Не злякалася наша молодь!

Дала виклик злій погоді,  
Мов козацтво у поході:  
Танцювала і співала,  
Маси людей притягала.

Як співали, танцювали,  
Всіх до танку закликали,  
Збоку я стояв й дивився,  
З радости аж присльозився.

Тоді мав таку я гадку:  
Щоб з плечей хто зняв двадцятку,  
Ой, побігав би, «Волошки»,  
І квітини з «Черемшини»,  
Я за вами (та й не трошки),  
А щоночі й щоднини!

Коли б я був шейком-паном,  
Чи турецьким теж султаном,  
Пропозицію вам дав би —  
Дівчат у гарем забрав би...

Та це мрія, ще й до того  
«Сітисена» вже старого,  
Що заледве кінці зводить,  
Ще й ним жінка верховодить...

До кожного танцюриста  
Я звертаюсь, наче тато:  
— Послухайте гумориста —  
Не пускайте з рук дівчаток!

Залицяйтесь, женихайтесь!  
Чужим в руки не давайте!  
Коли ж прийде шлюбу хвиля —  
Просіть й мене на весілля!

1974.

## МОЇ ПЕГАС І МУЗА

Летить мій Пегас,  
Хвостика піднявши,

Просто на Парнас  
Курс собі узявши.

На ньому сидить  
Охляп моя Муза  
І його садить  
П'ятами п.д пузо.

Гей, гей, вйо, Пегасе!  
Скоріш восьояси!  
Там мене зустрінуть,  
Віночок надінуть!  
Віночок лавровий —  
Давно вже готовий!..

Нараз появився  
Сторож краси — критик,  
Уздрів — затрусиця  
Немов паралітик:

— Пррр! Гооов! — крикнув строго  
Голосом басистим, —  
Куди ж так, небого,  
Пре тебе нечистий?

Пегас ізжахнувся,  
З жаху спотикнувся  
І нещасну Музу  
Скинув у калюжу.

Муза з жалю плаче,  
По болоті скаче,  
А Пегас-потвора  
Здим.в, мов камфора.

1974.

## ПОУЧЕННЯ РІДНОГО ДЕМОКРАТА

Ой, не будьмо ж такі некультурні!  
В обороні — будьмо ми потульні,  
Бо не мають всі ті й трішки рації,  
Що бурхливі роблять демонстрації.

Ой, не будьмо ж такі радикальні,  
У вимогах наших невблагальні!  
Хоч усі нас мають аж під п'ятами —  
Але завжди будьмо демократами!

Ой, не будьмо ж штивні, принципові,  
За річ кожну роздертись готові!  
Повсякчасно будьмо елястичними,  
До змін й несподіванок всі звичними!

Будьмо завжди висококультурні,  
Як овечки мирні і потульні,  
Гнучкі і розумні у політиці,  
Толерантні й м'ягенькі у критиці!

Це до чужих. Але своїх, звісно,  
Трактувати можна грубо, злісно.  
До них можем бути некультурними,  
Непримиреними й авантюрними!

До них можна бути радикальними,  
У поборюванні — невблагальними!  
Щоб ми твердо науки трималися:  
Бий свій свого, щоб чужі боялися!

1976.

## АВТОР І РЕДАКТОР

Замучився в дошку поет  
Складаючи нишком сонет.  
На жаль, не дописує геній,  
Бо музя химерна щось нині.

З досади почухав чуприну,  
Подумав щось з добру хвилину  
Й, дібравши підхожу ось тему,  
Почав він писати поему.

Та тема ця, наче на злість,  
Явилася твердою моею кістю,  
І лаявсь поет, нерувався,  
Що знов йому задум не вдався.

Не буде з тих плянів потіхи —  
Завдання тверді як горіхи!  
І він, свою підстроївші ліру,  
Узявся писати сатиру.

На тему наткнувсь наш герой:  
Скрипіло завзято перо.  
Дзижчала над вухом десь муха  
В'їдливо, та він і не слухав.

О, Музо чарівна, парнаська!  
Ти іноді щедра на ласку!  
Ось, вже вам готова сатира  
Із лезом, як гостра сокира...

В редакції праця кипить:  
Редактор за бюрком сидить,  
Уважно сатиру читає,  
Що хвилька, там щось виправляє.

Де «муза» — вставляє «медузу»,  
А «туза» міняє на «пузо»,

А згодом він стрічку ось цілу  
Міняє по-свою копилу.

І вийшов часопис у світ,  
Сатира у нім — інвалід:  
Безрука, без ніг, без'язика,  
Бідненька, потворна каліка.

Хто тільки її прочитає,  
Той автора гудить і лає.  
Хто ж знає, що винен не автор,  
Лише «мовознавець» редактор.

1979.

### ВУЛИЧНИЙ ОРАТОР

Копиця заялозених вам фраз  
І вилиньялих кличків півтузина,  
Самореклям і самохвальб торбина,  
Для опонентів — порція образ.

В сосі всезнайства все те потапа,  
Який аж пре на верх, немов лявіна.  
В чужому оці — мала порошина,  
В своєму — нема хоч би і стовпа.

Кадило чужим чи треба, чи ні —  
Порожньо-звукну жуйку сахаринну,  
Своїм — повсякчас гіркоту полинну  
І купіль пишну в словеснім багні.

В ужитку слів він завжди  
[мистець-оператор,  
Цей, до зануди знаний вуличний оратор:  
Слова навпереди — полин і сахаринка,  
А губа його справжня катаринка.

### КУРЯЧА ПАМ'ЯТЬ

Розходились Гриць із Гнатом  
Та прощались  
І про себе пам'ятати  
Обіцялись.

Ой, зідхання ж на прощання  
Ой, полилось,  
Ой, пролилось калабана  
Сліз пролилось.

Та й два роки не минуло  
Як пресцялись,  
А про себе геть забули —  
Відцурвались.

Проковтнула, як безодня,  
Іх чужина.  
Яка ж в тому тут природня  
С причина?

Ой, писали б, якби вдача  
Не ледача!  
Пам'ятали б, якби пам'ять  
Не куряча!..

### ПАТРІОТИЧНА РЕАКЦІЯ

...За Україну я віддати готов  
Себе частинами, а хоч всеціло!  
За неї пролілю усю мою кров,  
Життя віддам за неї своє сміло!

Хіба ж не вірите, що я кажу?  
Але ж бо ви, як той невірний Тома!  
За край мій тіло й душу положу!  
Для мене він — життя є аксіома!

Пане, тверда є у вас голова,  
Та плюс до того вище і нахальний.  
Вам про ідею чужі є слова,  
Бо ви є матеріаліст буквальний!

Ви цинік є бездушний і профан,  
Коли по гріш простягаєте жменю!  
Завжди за край життя віддасть титан,  
А дрібноті — лиш лізти у кишенью!

На листу я вам нічого не дам!  
Дурні трапляються ще, але зрідка!..  
Вшивайтесь, добродію, к'чортам,  
А ні, тоді вшивайтесь до дідька!

## ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ В АМЕРИЦІ

Раз ішов собі Іван  
Хідником через «давнітин»,  
І зустрів він там зненацька  
Земляка свого Яцька.

Як звичайно, вони знову  
Зупинилися на розмову  
Оба врадувані дуже:  
— Гав ю бен, старий мій друже?

— Та так, звісно, не секрет —  
Ні «ту ґуд», ані «ту бед»,  
Як буває «ен'вей»  
Серед більшості людей.

— А як в тебе, друже Яцю?  
Як у дома, як на праці?  
Як живеш там, як ся чуеш,  
Що ти робиш, як «філуеш»?

Яць, зробивши кислу міну,  
Почухався у чуприну,  
І промовив: — Вел, мій друже,  
Щось на «лак» я «пур» є дуже.

У минулу я суботу  
Причепив до «кари» «бовта»  
І зробив я «біг містейк» —  
Понесло мене на «лейк».

Думав: добра є погода,  
Тож прекрасна є нагода  
Вибратися трохи з хати  
І поїхать «фішувати».

Ось, приїхав я на «лейк»,  
І, здавалось, все «о'кей».  
Лиш на вудку надів «ворм»,  
Як зірветься тобі «сторм»!

Як підніме кругом «даст»,  
Як закрутить — «Джезус Крайст»!  
Насунули чорні хмари,  
Загриміло, грім ударив

На тім боці десь у дебрах  
І полився дощ, як з цебра.  
«Дарк» зробилося кругом,  
І рішив я: «летс ғов ғоум»!

Думав «скечати» там «тровта»,  
Та не «скечав» навіть чорта!  
Хоч би тобі малий «бас»...  
Отак я прогавив час.

Хіба ж не вірите, що я кажу?  
Але ж бо ви, як той невірний Тома!  
За край мій тіло й душу положу!  
Для мене він — життя є аксіома!

Пане, тверда є у вас голова,  
Та плюс до того вище і нахальний.  
Вам про ідею чужі є слова,  
Бо ви є матеріаліст буквальний!

Ви цинік є бездушний і профан,  
Коли по гріш простягуете жменю!  
Завжди за край життя віддасть титан,  
А дрібноті — лиш лізти у кишеню!

На листу я вам нічого не дам!  
Дурні трапляються ще, але зрідка!..  
Вшивайтесь, добродію, к'чортам,  
А ні, тоді вшивайтесь до дідька!

## ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ В АМЕРИЦІ

Раз ішов собі Іван  
Хідником через «давнівні»,  
І зустрів він там зненацька  
Земляка свого Яцька.

Як звичайно, вони знову  
Зупинилися на розмову.  
Оба врадувані дуже:  
— Гав ю бен, старий мій друже?

— Та так, звісно, не секрет —  
Ні «ту гуд», ані «ту бед»,  
Як буває «ен'вей»  
Серед більшості людей.

— А як в тебе, друже Яцю?  
Як у дома, як на праці?  
Як живеш там, як ся чуєш,  
Що ти робиш, як «філует»?

Яць, зробивши кислу міну,  
Почухався у чуприну,  
І промовив: — Вел, мій друже,  
Щось на «лак» я «пур» є дуже.

У минулу я суботу  
Причепив до «кари» «бовта»  
І зробив я «біг містейк» —  
Понесло мене на «лейк».

Думав: добра є погода,  
Тож прекрасна є нагода  
Вибратися трохи з хати  
І поїхати «фішувати».

Осъ, приїхав я на «лейк»,  
І, здавалось, все «о'кей».  
Лиш на вудку надів «ворм»,  
Як зірветься тобі «сторм»!

Як підніме кругом «даст»,  
Як закрутить — «Джезус Крайст»!  
Насунули чорні хмари,  
Загриміло, грім ударив

На тім боці десь у дебрах  
І полився дощ, як з цебра.  
«Дарк» зробилося кругом,  
І рішив я: «летс ғов ғоум»!

Думав «скечати» там «тровта»,  
Та не «скечав» навіть чорта!  
Хоч би тобі малий «бас»...  
Отак я прогавив час.

Дочка також не є краща:  
Розгнуздана і пропаща,  
Завжди носить «міні-скірт»  
І до «боїв» робить флірт.

Гоню я її до книжки,  
А вона мені — тиць ріжки!  
Як до мене гаркне, писне:  
— «Деді! Дат іс нот юр бізнес»!..

З жінкою також, мій друже,  
Я «комплейн» є вельми дуже.  
Вдача в неї «вері крейзі»,  
А зробить щось — страшно «лейзі».

Робить мене завжди «сек»,  
«Дон't вон скрач мі» навіть «бек»,  
«Евритайм» вона є хвора,  
А на «парті», «бой» як скора!

Купив я її «рінг» з брильянтом,  
І носиться з отим фантом,  
Наче «чікен» із яйцем.  
Ми на «вікенді» оце

Поїхали всі на «біч»,  
Вона ж тобі, «сон оф бич»,  
Розвернувшись, наче mix,  
«Рінгом» манить очі всіх.

Я до неї: — Сховай лапи,  
Бо ще хто тебе «скіднапить»!  
А вона мені: — «Яп-яп»!  
«Ю дон't мейк мі сек! Шарап»!!!

Отака мізерна «нендза»,  
А така велика «єндза»!  
Кажу тобі я: — «Оф корс»,  
Що подамся на «диворс»!..

Дальше, то, хай йому чорт!  
Як не «тін» є, то є «шорт»!  
Як біда одна відійде,  
То натомість десять прииде.

Ось, дістав я «колд» учора,  
І йду щойно від «доктора».  
Він, оглянувши м'яй «тонг»,  
Сказав, що то «флу з Гонг-Конг».

На «лей-офі» я дармую  
І «ті-ві» щодня «вачую».  
Нема грошей ані ду-ду —  
«Ай дон't нов», що робить буду...

Цілий рік із «пейд» податок  
Обтягали, а в додаток  
Мусів я до «інком такси»  
Доплатити ще двісті «баксів».

«Кекнув габіт» я курити,  
Щоб на «кансер» не хворіти,  
Тепер істи й пити «квет»,  
Бо кругом я став «ту фет».

У неділю був — в Сави —  
Б — Знак м'ягкий у нашій мові —  
Мов олійок рициновий.

Написано 1961 р  
Перебудено 1989 р

Співаймо дружньо всі йому «осанна»,  
Бо хоч не зішло він з неба нам манни,  
Надіймось всі та вірмо теж сильніше,  
Що від старого не буде він гіршим.

А тепер дружньо, усі до одного,  
Вихилім чарки аж до dna самого  
За рік юнацький, за краще майбутнє,  
Й щоб ворог наш заплакав на всі кутні!

«Ват кен ду» я? Рад-не-рад  
Іду «карю» назад  
І аж «шеекаюсь» зі злости —  
Поламав би усі кості...

Як на «гес» я натиснув,  
«Форд» мій змісця як рвонув,  
По «фрівеєві» жене —  
Ніхто мене не міне!

І ти знаєш «ват ай д'д»?  
Взяв я «крейзі» такий «спід»  
Та «драйвую», о «май галі»,  
Малоцьо не «гандред майлів»!

Раптом нагнав мене «кап»,  
І я мусів «кару» «стап».  
Він мені «тикета» дав  
Та ще й «лайсунг» відібрав.

Я у «корті» опинивсь  
І «джадж» мені присудив  
Там, «врайтнау» до «корт-каси»  
Заплатити двісті «баксів».

Після того дуже скоро  
Понесло мене до «стору»  
Й «бекуючи» мою «кару»  
На «парк-латі» іншу вдарив.

Хоч натиснув я на «брейк»,  
Але було «вері слейк»,  
Ще й до того було, звісно,  
На «парк-латі» дуже тісно.

Побив в своїй обі лямпи,  
В іншій зігнув трохи «бампер»,  
«Деміч» зробив невелику  
Та наслухався ж там крику!

Виліз «драйвер», кричить: — Містер!  
Сам трясучись, наче «твістер», —  
Де ж ти взявся на біду?  
«Ю ар крейзі! Ват ю ду»?!

Аж посинів, побілів,  
Від «сурпризу» того впрів,  
Кричав, кляв і нервувався,  
Малоцьо не «файтувався».

Хоч я в «массел» є ще «стронг»,  
Але тоді я був «вронг»,  
Прошу його: — «Містер, пліс»,  
Не «колуй» хоч на «поліс»!

За твій «деміч» — «вері корпі»,  
Але, «містер», не будь «воррі»:  
«Іншуранс» мій, «ліссен, стап»,  
Все заплатить в «боді шап»...

Отак я його вдобрухав,  
З того «троблю» вийшов сухо,  
І «ю кен'т белів» — на «енд»  
Він зробився добрий «френд»...

Вдома також біди «добел»,  
Де не ступиш — там і «тробел»:  
Довгі патли носить син —  
Вигляда мов «гіппі» він.

Страх не хоче йти до школи,  
І не вчиться він ніколи.  
Щовечора має «дейт»  
І приходить завжди «лейт».

Кажу йому: «Лисен», Майк,  
«Джоків» таких я «дон't лайк»!  
А він мені каже: — «Сер»!  
«Ват ю лайк, дат ай дон't кер»!

## УКРАЇНСЬКА АЗБУКА

АРГУМЕНТОМ — в нас кулак,  
АКАДЕМІКОМ — Пріцак.  
БІГОС дуже добра річ,  
БІЙ СВІЙ СВОГО! — це наш клич.  
ВАРЕНИКИ — наша страва,  
ВИШИВАНКА — наша слава.  
ГОЛОС НАШ — це звук в пустині,  
ГРЕЧКА — спорт найкращий нині.  
ГУЛЯШ добрий до картоплі,  
Г нам впало під пантофлі.  
ДАМИ мажуть уста й брови,  
ДО ПЛАЧУ — ми все готові.  
ЕММА — зразок модерніста,  
ЕКО — вершок гумориста.  
ЄВІАН-ЗІЛЛЯ — пісня наша,  
ЄДНІСТЬ у нас — каша й кваша.  
ЖУРБА лазить все за нами,  
ЖІНКА грає в хаті драми.  
ЗАРОБЛЯТИ мусить тато,  
ЗАЛИВАЙКІВ в нас багато.  
ІКЕР — псевдо гумориста,  
ІКРА добра, як є «Чиста».  
ІХСАК... має гострі зуби.  
Вона ж тобі, «сон офф біч»,  
Розвернувшись, наче міх,  
«Рінгом» манить очі всіх.

Я до неї: — Сховай лапи,  
Бо ще хто тебе «скиднапить»!  
А вона мені: — «Яп-яп»!  
«Ю дон't мейк мі сек! Шарап»!!!

Отака мізерна «нендза»,  
А така велика «ендза»!  
Кажу тобі я: — «Офф корс»,  
Що подамся на «диворс»!..

ПОЛІТИКА нас надула,  
«ПЕРЕСТРОЙКА» — оминула.  
РІПУ їли ми за німців,  
РІДКО коли зводим кінці.  
СТРАХ великі очі має,  
СВАРКА всіх нас роз'їдає.  
ТАНЯ, це ім'я жіноче,  
ТЯГНЕ з нас москаль що хоче.  
УВАН грошей має мало,  
УКРАЇНЕЦЬ любить сало.  
ФІЛОСОФ з нас кожний кутій,  
ФІГА — наш трофей здобутий.  
ХРУНЬ з ногами вліз в корито,  
ХОХЛА — ще замало бито.  
ЦЯЦЬКА — радість для дитини,  
ЦИРК в нас майже є щоднини.  
ЧЕМНІСТЬ — добра є манера,  
ЧУБ — признака є фраєра.  
ШКОДА — добра є наука,  
ШКОЛА нам не йде без буків.  
ЩАСТЯ тяжко нам здобути,  
А «ЩЕРБИЦЬКИХ» — тяжко збутись.  
ЮНІСТЬ від гроша дорожча,  
ЮПКА — це гуцульська ноша.  
ЯЙЦЕ в нас мудріше курки,  
ЯНИЧАРІВ — більш ніж в турків.  
Ь — Знак м'ягкий у нашій мові —  
Мов олійок рициновий.

Написано 1961 р.

Перепоблено 1989 р.

Співаймо дружньо всі йому «осанна»,  
Бо хоч не зішло він з неба нам манни,  
Надіймось всі та вірмо теж сильніше,  
Що від старого не буде він гіршим.

А тепер дружньо, усі до одного,  
Вихилім чарки аж до dna самого  
За рік юнацький, за краще майбутнє,  
Й щоб ворог наш заплакав на всі кутні!

# НОВОРИЧНЕ

Об'єсишся — нудно в роті,  
Нудно завжди на роботі.  
Нудно, коли ти голоден,  
Нудно, як робить не годен.

Нудно, коли довги маєш,  
Нудно, коли хтось ізлає.  
Нудно гроши заробляти,  
Ще нудніше — викидати.

Нудно, коли давить туга,  
Нудно, як немає друга.  
Працювати нудно в свято,  
Нудно, як журби багато.

Нудно, коли ти є хворий,  
Чи як боржник твій не скорий.  
Нудно, коли переп'ешся,  
Нудно, як з думками б'ешся.

Нудні вістки політичні,  
Нудні сварки наші вічні.  
Нудно «робити для народу»,  
Нудно товкти в ступі воду.

Нудна є в статтях полові,  
Нудна довга є промова.  
Нудно ходить за збирками,  
Нудно клопіт мати з жінками.

Я до неї: — Сховай лапи,  
Бо ще хто тебе «скиднапить»!  
А вона мені: — «Яп-яп»!  
«Ю дон't мейк мі сек! Шарап»!!!

Отака мізерна «нендза»,  
А така велика «єндза»!  
Кажу тобі я: — «Оф корс»,  
Що подамся на «диворс»!..

## ПІД НОВИЙ 1961 РІК

Гей, радуймось і в дружній атмосфері  
Навстіж відкритмо входові всі двері!  
Не плачмо гірко за роком помершим,  
Тішмось грядучим — Шістдесят Першим!

Ось, він в юнацькій вроді неповторній,  
Надійний, щедрий, бадьюний, моторний.  
Із його зору, немов з водоспаду,  
Сила енергій б'є грімка каскада.

Ідім назустріч йому всі хрещені,  
Та не забудьмо мати цент в кишені,  
В противнім разі надіятись можна,  
Що буде вона круглий рік порожня.

Вклонімся низько і будьмо веселі,  
Хоч смуток з нами іде в паралелі,  
Бо хто попаде в той день в його тіння,  
Цілий рік буде як слота осіння.

Співаймо дружньо всі йому «осанна»,  
Бо хоч не зішле він з неба нам манни,  
Надіймось всі та вірмо теж сильніше,  
Що від старого не буде він гіршим.

А тепер дружньо, усі до одного,  
Вихилім чарки аж до дна самого  
За рік юнацький, за краще майбутнє,  
Й щоб ворог наш заплакав на всі кутні!

## НОВОРІЧНЕ

Від давніх часів так е:  
Точнісінько рік-у-рік,  
Як дванадцята проб'є,  
Входить до нас Новий Рік.

Ясний усміх на устах,  
Цвітуть рожі на лиці,  
«Честерфілд» стиричть в зубах,  
Кока-кола — у руці.

На привіт йому й шану  
Усі п'ють за тостом тост...  
Уся ніч пройде без сну —  
Так між людьми завелось.

Сміхи й жарти звідусіль,  
Мрій рожевих ціла тьма.  
Нікне смуток, тихне біль —  
Для них місця тут нема!

Забудеться не одно:  
Рата, даток, «лей-оф», «джаб»...  
Ллеться віскі і вино,  
Пиво, кока й «севен-ап».

Уся нічка, увесь день  
Гоцки-кльоцки й тарарам.  
Хоч головка наче пень —  
По коліна море нам!

Що там, що хтось товче нас!  
Ми скло товчем у цю мить...  
Наші мрії у той час  
В'ються димом у блакить.

І бажає собі рад  
Кожний смертний чоловік,

Щоб приніс на Землю лад  
Молодецький Новий Рік.

Врешті — буде, як дастъ Бог.  
А ми горем геп об діл!  
Киньмо наші «ах» і «ох»  
І засядьмо всі за стіл!

Вгору чарки! І так ми  
Побажаймо всі собі:  
Щоб лиши успіхи самі  
Були в нашій боротьбі!

Щоб настав вже без гримас  
Міжпартійний святий мир,  
Щоб він завітав до нас  
В кожну хату, в кожний двір!

Щоб народ позбувся пут!  
Борцям сили й довгий вік!  
Москви-врагові — капут,  
А всім іншим — кольку в бік!

Грудень, 1959.

## НОВОРІЧНИЙ ТОСТ

Як лиши прийде Новий Рік,  
Кожний смертний чоловік,  
Який він не мав би пост —  
Новорічний вип'є тост.

Чи великий, чи малий,  
Чи розумний, чи дурний,  
Чи багатий, чи злідар,  
Чи той щедрий, чи скупар,  
Чи аскетик, чи бабій,

Чи відважний, чи тюхтій,  
Нормальний, чи маніяк —  
Чарку вип'є цього дня.

Мудрий — щоб бути ще мудрішим,  
Дурень — щоб стати розумнішим,  
П'яній — щоб у рів не впасті,  
Злодій — щоб було що красти,  
Скупар — за свою печінку,  
Бабій — за сусіда жінку,  
Малий — щоби стати великим,  
Тюхтій — щоб не бути диким,  
Лежень — за м'якенську софу,  
Ледар — щоб діждати «лей-оф-у»,  
Брехун — щоб брехнути вдало,  
Жерун — щоб водилося сало,  
Шахрай — за своє шахрайство,  
Картяр — щоб цвіло гультайство,  
Лікар — за усі хвороби,  
Жінка — за твої утробы,  
Критик — за автора блуди,  
Той — щоб йому кольку в груди,  
А коритник — нишком, скріто  
За повнісеньке корито.

Хрущов вихилить «стакан»,  
Щоб не підвів Казахстан,  
Щоб не провалився там  
Большевицький плян к'чортам.

За гольф-парті вип'є Айк,  
Кастро — за советський «рай»,  
Де Голь знову щоб Алжир  
Взяв нарешті, що це мир.

І ми вип'ємо також  
За те, щоб Нікіта-вождь  
Й Москва — мачуха стара  
Дуба врізали нараз.

Щоб під звуки дзвонів, сурм,  
Україна вийшла з тюрм,  
І щоб рідний наш народ  
Не знав горя, ні турбот!

Грудень, 1960.

### ПІД НОВИЙ РІК 1963

І знов до нас йде Новий Рік.  
Так, як торік й позаторік,  
Як тому сто років назад —  
Кожний його вітає рад.

На столі хліб, шинка, пиріг  
І холодець з свинячих ніг,  
Курка, індик і звій ковбас  
І, врешті, хрін міцний як гас.

Щоби не став Господній дар  
У горлі нам, ось тут нектар —  
Славний напій і попіхач  
Знайомий наш старий «кібрач»<sup>1)</sup>.

Як голову не заслабу  
Носиш ти днесь, ось там — «Омбú»<sup>2)</sup>,  
Пиво і «больз»<sup>3)</sup>, «грала»<sup>4)</sup>, коньяк —  
Йди й вибирай, що тобі всмак.

Напої ці (було це в піст)  
Винайшов раз мудрець-статист,  
Щоб, як сідати нам за обід,  
Більше добра влізло в живіт.

Ти не кривись! Бери коряк  
Та й пий, немов справжній козак.

<sup>1</sup> Аргентинське столове вино.  
<sup>2, 3 і 4</sup> — рід аргентинських горілок.

П'яним впадеш? Хіба ж це гріх  
Бути ним раз під Новий Рік?

Новий Рік йде знову до нас,  
Що принесе — покаже час.  
Може добра і щастя між,  
Здійснення мрій — справжніх утіх?

Хто ж його зна. А може він  
Закрутить нам, як в носі хрін?..  
Буде вже так, як Пан-Біг дастъ —  
Сила ж Його, воля і властъ.

А, покищо, друзі, мерщій,  
Як велить наш звичай старий,  
Випиймо тост усі до дна,  
За те, щоб Рік Новий для нас

Ласкавий був на все добро,  
Щоб хроном нам не пік нутро,  
Щоб хрону він вже раз підніс  
Всім ворогам під самий ніс.

#### ПІД НОВИЙ РІК 1964

Іде рік за роком,  
Не звільняє кроку,  
І час все стрибає скоріше.  
Вже юність за нами  
Накрилась ногами,  
І старість назустріч нам діше.

Під Рік Новий, друзі,  
Щоденний попрузі  
Попустим на дірку хоч спряжку,  
І чаркою віскі  
Підкріпим хоч трішки  
Свій гумор, хоч дуже це важко.

Бо чарка обильна  
На біль чудодійна,  
Введе нас у іншеє царство:  
Позбудемся зразу  
У душі вантажу,  
Забудем за вічне злидарство.

Ось, дулю у жмені  
І вітер в кишені  
Як правило, носиш постійно,  
А в серці по вінця  
Гіркого гостинця  
Насипала доля подвійно.

Це туга з журбою  
Сплелися з собою,  
Кінця їм немає, не видко.  
Упав би в знемозі,  
Та кріпить в дорозі  
Надії маленька крихітка.

Хоч по вуха злидні,  
Та ми не так бідні,  
Як декому може здаватись:  
Як ще в нас жевріє  
Крихітка надії,  
Тоді ми ще, друзі, багаті!

За неї, надійну,  
Ми вип'єм подвійно,  
Щоб нас не лишала ні кроку.  
Дай Боже ще, друзі,  
Діждать в нашім крузі  
Нового, щасливого Року!

## НОВОРІЧНІ ПОРАДИ

Якби так угадати,  
Що принесе до хати  
В дарунку Новий Рік,  
Спокійно клався б спати,  
Попивши собі «мати»<sup>1)</sup>,  
У ліжко чоловік.

Та ба! Пропала сплячка,  
Бо крутить нетерплячка  
І вдень, і уночі,  
Ще й припіка гарячка  
Й цікавости болячка,  
Немов огонь в печі.

Кинь думати, гадати!  
Що буде — не вгадати!  
Дурні до цього ми!  
Коли ж не можеш спати  
І лінь бере читати —  
Насонний лік візьми!

Не переймайся, брате,  
Чи будеш ти багатий,  
Чи б'дний наче миш,  
Чи будеш бодай мати  
Щоб чобіт залатати  
І на цигарку гріш.

Що буде те і буде!  
Казали колись люди

<sup>1)</sup> Мата, згайдно — зерба мате — південно-американський напіток, щось наче б чай. »Мата«, це лише дерев'яна або металева посудина, куди насыпается мелену »жербу«, заливається гарячою водою з цукром, чи без цукру, і смокчеться відповідною рукоєю з посудинки.

Старі і молоді:  
— Аби здорові груди,  
Тоді й щасливим будеш,  
Не скориша біді.

Грудень 1964.

## ІЗ СМІХОМ У МАЙБУТНЄ

Що принесе нам Новий Рік?  
Питання це старе, як світ.  
Цікавиться ним чоловік  
Підряд уже багато літ.

Що кожний хоче лише добра —  
Бажання також не нове.  
На жаль, біда піде стара,  
Нова натомість припліве.

І так іде за роком рік,  
Десяток, два і три пройде,  
І ти звікуеш увесь вік,  
Але добра й так не діждеш.

Хоч може ти й не оптиміст,  
Біди до серця не бери!  
Не опускай додолу хвіст,  
Всім нам жити,  
Не нидіти,  
Для загальної мети,  
Не сидіти,  
Дрімотіти,  
А вперед пробоем йти!

Усім сущим  
Невисипущим,  
Усім простим і кривим,  
Всім товстющим

Тож смійся, друже, бо сміх лік,  
Якому рівного нема.  
Іди з ним у прийдешній рік,  
Всі заборола ним ламай!

Грудень, 1965.

## НАЗУСТРІЧ НОВОМУ 1971 РОКОВІ

Двері й серця відкривайте  
Широко наостіж,  
І Рік Новий зустрічайте,  
Що йде до нас в гості.

Іде в красі неповторній,  
Безжурний, юнацький,  
Життерадісний, проворний,  
Бадьорий і хвацький,

Як, звичайно, бува кожний  
Зелений молодик,  
Доки час йому не вложить  
На плечі колоди.

Не під силу нам вгадати,  
Наперед збагнути,  
Щоб чобіт залягати <sup>мати</sup> —  
І на цигарку гріш.

Що буде те і буде!  
Казали колись люди

<sup>1)</sup> Мата, згайдно — зерба мате — південно-американський напітко, щось наче б чай. »Мата«, це лише дерев'яна або металева посудина, куди насипається мелену »жербу«, заливається гарячою водою з цукром, чи без цукру, і смокочеться відповідною руркою з посудинки.

Призабудьмо спори, сварки,  
Розбрат, безголов'я,  
І пригубмося до чарки  
Всім нам на здоров'я.

Побажаймо всі взаїмно  
Собі з Новим Роком,  
Щоб біда нас усіх спільно  
Обходила боком;

Щоб нам «шафа добре грала»  
Завжди, не ставала,  
Щоб нас доля не цуравлась  
Як жид старий сала;

Щоби бідний став багатим,  
Багач — ще багатшим,  
Грубий щоб міг похудати,  
Щоб худий став гладшим;

Щоб дівчата виходили  
Заміж чимскоріше,  
Щоби жінки не товстіли,  
А стали стрункіші;

Щоб в цім році нас минали  
...Кожний жа тумфах...

Всім нам жити,  
Не нидіти,  
Для загальної мети,  
Не сидіти,  
Дрімотіти,  
А вперед пробоем йти!

Усім сущим  
Невспущим,  
Усім простим і кривим,  
Всім товстющим

## НОВОРІЧНІ ПРИВІТАННЯ

Сійся, родися  
Жито, пшениця,  
Всяка пашниця,  
Щоб в хаті, в полі  
Було доволі  
Хліба й до хліба,  
Каші й до каші  
Фармерам нашим!  
Щоб вони мали  
Масло і сало!  
Щоб добре жили  
І багатіли!  
Ростіть товсті  
Конта хороші —  
У банках гроші,  
Щоб наш робітник  
Не був, як «бітник»,  
Голий і босий  
Простоволосий!  
Щоб мав доляри  
На хліб, на «кари»,  
На «кекси»  
Й «текси»!..  
Щоб редактори

Наперед збегнути,  
Що чобіт залятати мати  
І на цигарку гріш.

Що буде те і буде!  
Казали колись люди

Лаятись, гризтись  
Вже перестали,  
Щоб мирно стали  
Жити між собою!  
Щоб свою зброю:  
Ручку, чорнило  
Вживати зуміли  
Не проти себе,  
А там, де треба!  
Щоб лить помийки  
Збулись дурійки!  
Щоб нас учили,  
Завжди живили  
Словом-їдою,  
А не водою!..  
Щоб науковці  
Були толковці,  
Свій розум мали,  
Не позичали  
Його ніколи  
З чужої школи  
В греків, латинців,  
Жидів та німців!..  
Щоб...<sup>декритичні</sup>

<sup>1)</sup> Мата, згайдно — зерба мате — південно-американський напіток, щось наче б чай. »Мата«, це лише дерев'яна або металева посудина, куди насыпается мелену »жербу«, зливается гарячою водою з цукром, чи без цукру, і смок-четься відповідно руркою з посудинки.

Для нас ворожих,  
За Україну,  
Вільну, едину!..  
В кінці ми раді  
Нашій громаді  
Неполітичній  
І політичній  
Повіншувати  
І побажати,

Щоб довго жила,  
Датки платила,  
Пресу читала,  
Не позичала!  
Щоб купувала,  
Не оминала  
Рідну книжку  
Бодай на знижку!

Грудень, 1968

## З НОВИМ РОКОМ 1973

З Новим Роком  
Я високо  
Підняв чарку й ковбасу.  
За вас, друзі,  
В нашім крузі  
Тост високо піднесу!

З Новим Роком  
Хай лінь боком  
Омина нас, не чіпа.  
Живим кроком,  
Ще й з підскоком,  
Кожний з нас нехай ступа!

Всім нам жити,  
Не нидіти,  
Для загальної мети,  
Не сидіти,  
Дрімотіти,  
А вперед пробоєм йти!

Усім сущим  
Невсипущим,  
Усім простим і кривим,  
Всім товстющим

І худющим,  
Усім п'ющим  
І не п'ющим,  
Всім горбатим і прямим,

Всім смирливим  
І сварливим,  
Усім мудрим і дурним,  
Лисим, сивим,  
Чорнобривим,  
Улізливим і стидливим,  
Всім відважним, полохливим,  
Усім старим й молодим

Привітання  
І бажання  
На ввесь довгий, круглий рік,  
Не лежання,  
Дармування,  
А дерзання,  
Поривання  
І впертого прямування  
Нині, завтра і вовік!

## НА НОВИЙ РІК 1974

По закону, по старому,  
Рік старий за нами.  
Не зборовши перевтоми,  
Натягнув ногами.

Як щороку, знов до хати  
Входить Рік юнацький,  
Хоч як «гіпі» він патлатий  
Та зухвало-хвацький.

В одній руці трима «гат дог»,  
В другій — кока-колу...  
Зустрічайте його радо,  
Застеляйте столи!

Їжте, пийте, веселіться!  
Лихом в землю вдарте!  
Підтягніться! Не журіться!  
Гопака ушкварте!

Хто ж у день Нового Року  
Буде сумувати —  
Цілий рік на кожнім кроку  
Пеха буде мати...

Їжте, пийте, скільки влізе!  
Діету забудьте!  
Хай кіт сірий її злиже,  
А ви ситі будьте!

На Новий Рік раз упитись —  
Не виростуть ріжки,  
Від діти відступити —  
Не схуднете й трішки!

Я підношу тост високо  
За фортуни ваші,  
А ворогам нехай боком  
Вийдуть кривди наші!

## НА НОВИЙ РІК 1975

З віку у вік,  
З року у рік  
Такий звичай, традиція,  
Що чоловік

# ПОБУТОВЕ

---

## ЖИТТЯ В ЛІТЕРАТУРНИХ ЖАНРАХ

Коли жінка з чоловіком любляться,  
Наче пара голубів голубляться,  
Їх держить любов, немов магнезія,  
Це — поезія.

Та коли вони собі байдужі,  
За іншими цілять оком дуже,  
А про себе кажуть: — Баба з воза!..  
Це — проза.

Коли ж одне перед другим нишком  
Скачутъ в гречку, мов індик ңа вишку,  
Аж ускочить котресь із них в яму,  
Тоді мають — драму.

Як чоловік жінці кожну днину  
За нізащо міря буком спину,  
Дехто звик казати: — Це комедія!  
Ні, це — трагедія.

Навпаки знов, коли жінка люба  
Часто йому наминає чуба,  
Чоловіки кажуть: — От, трагедія!  
Ні, братове!  
Тоді це — комедія!

Стрічати звик  
Рік Новий, як патриція.

В той славний час  
Кожний із нас  
Злупить потрійну порцю;  
Пива ж, вина  
(Чарка без дна!) —  
Загубить міру й пропорцю...

Через наш вік  
Не один рік  
Пролетів блискавицею,  
Й ні один з них  
Не зумів всіх  
Вдоволити правицею.

Хоч з того ми  
Давно самі  
Прекрасний досвід маємо,  
Але чомусь  
Собі й комусь  
Лише добра бажаємо.

Ну, нехай там  
І дальше нам  
З бажань гих дуля з фігою —  
Ми ж Рік Новий  
Стрінem, як стій,  
Піснями, не гирлигую.

Сядем кругом  
Всі за столом  
Над повною тарілкою,  
Коли ж на мить  
В горлі здавить —  
Тоді попхнем горілкою.

За Рік Новий,  
За молодий,

Тост піднесім якнайвище  
За те, що знов  
До нас прийшов,  
Що нам до гробу рік близче.

## НОВИЙ РІК 1976

Гей, з дороги! Гей, на бік!  
По липовім мості  
Сімдесятій Шостий Рік  
Їде до нас в гості.

Легковажить він зиму,  
Не зважа, що слизько,  
Уклонімся всі йому  
По-козацьки, низько.

Обступім його кругом  
З пивом й колачами,  
Щоби ласкав рік його  
Завжди була з нами!

І з оказії також  
Стукнімся чарками,  
Хоч душею трясе дрож,  
Шпигає голками.

За Рік Новий піднесім  
Тост усі високо,  
Чи ласкав нам буде всім,  
Чи вилзе боком.

Коли схоче він на нас  
Вишкірювати ікли,  
Не злякає тим ні раз —  
Ми до того звикли.

Коли ж ласкав даруватъ  
Добрі конъюнктури —  
У сусідів всі підряд  
Поздихали б кури.

Як вже буде: так, чи сяк  
Не наша це воля.  
Нам хай пиво, чи коньяк  
Буде на здоров'я!

## П А Р А Д О К С И

Це діялось давно, бо в «ділівський» ще час:  
Жили собі «діліст» і «ділістка».  
Він — романтик та ще й непоправний фантаст,  
Вона ж — строга за те реалістка.

Випадково ось так, наче хтось їх ізпряг  
Мов корову й коня до карети,  
Вийшли вони разом на життєвий свій шлях  
Тягати спільно родинні тенети.

Не така ще й біда життя спільно ділить.  
Але ж приайде вона, хоч й не просиш,  
Коли в куток бува їх загонять на мить  
Невблаганні життя парадокси.

Він — письменник, поет, політичний діяч,  
Талант в нього — дарунок Господній.  
В приватному житті він, звичайно, партач,  
В суспільному — трибун він народній.

Вона з вдачі не та: сім разів їй начхать  
На всі Музи та вищі ідеї.  
Спекулюнти оце, проміняти, продати,  
Гаман повний — її всі трофеї.

Отак вони не влад біду пхали вперед.  
Він дивився на неї з-під лоба,  
Вона ж знову собі так гадала: — Цей дід  
Дурним буде до самого гробу!

— Талант в мене це — скарб! — Так сказав він їй раз.  
Вона ж йому в цю ж мить відрубала:  
— Я талант твій увесь проміняла б нараз  
За півкіло баверського\* сала!

\*) бавер (нім.) — селянин.

## НАЗУСТРІЧ ЖОВТНЮ

Жовтень. Листя жовкне,  
Вітрянко гуля,  
Пташина вже мовкне,  
Німіють поля,

За дощиком дощик  
Капає з висот,  
На плоті горобчик  
Скулився з гризот,

Шо холодно, звісно ж  
Іде вже зима,  
А у нього пісно  
І чобіт нема.

І в житті моєму  
Жовтень ось, ось, ось!  
Життя в невідоме  
Кудись пронеслось.

Голова сивіє  
І тягне до прич,  
Уже не загріє  
Ні жінка, ні піч...

Жовтень пройде скоро,  
Приайде листопад.  
В лиху таку пору  
Й умерти нерад.

Опаде геть листя  
З дерев і кущів,  
Оголене віття —  
Жертва для вітрів...

І в житті моєму  
Приайде листопад,  
Хоч, як всім відомо,  
Дідько йому рад.

Станеш як поліно,  
Волос полетить,  
Бліснеш як коліном  
Лисиною ти.

Гей, ентузіясте,  
Порадь же мені!  
Не дай духом власті  
В осінні ці дні!

Заспівай про весну,  
Прошу тебе я,  
Може хоч воскресне  
Уява моя!..

Приайде весна. Вголос  
Одуд загуде...  
Пофарбуєш волос,  
Як не підведе,

Чи візьмеш перуку  
(Як краще тобі),  
Але цю науку  
Затям же собі:

Велика це правда  
І стара як світ:  
Розмалюєш пику,  
Не змалюєш літ!

1960

## І С Т И Н А

Скажу вам це, хоч я й не мудрець, —  
Істина бо це, люди, не порожня,  
Прийміть її всі широко до сердець,  
І не гудіть, як вкаже й не мудрець,  
Що можна і чого ніяк не можна.

Коли з нас хтось не був бодай дяком,  
Співати не вчім, бо вийде з того кляпа,  
Не буду я ніколи співаком,  
Як голос мій мов у старого цапа.

Не будеш ти громадським діячем,  
Як нервів ти не маєш твердших криці,  
Той без знання все буде партачем,  
Бо істину цю узяв він за дурниці.

Ось графоман. Та він ще не поет,  
Хоч вже списав паперу цілі тонни...  
Не мільйонер той, якому секрет  
Муляє нерв, де взятий йому мільйони.

Не є орлом маленький горобець,  
Ні півень теж ославленим Карузо;  
Не патріот той, діяч чи борець,  
Хто душу вклав в своє товстюче пузо.

Не славний той, хто продає книжки,  
А той лише, хто їх невтомно пише;  
Не добрий той, хто виверта кишки,  
Від доброго всміхаючись миліше.

Пан є не той, хто носа вгору дре,  
А іншого він має за нізащо...  
Хоч вчення це, як світ наш прастаре,  
Та багатьом не служить на нінацо.

Тож слухайте, хоч каже й не мудрець,  
Ця істина, вам, люди, не порожня.  
Прийміть її всі широко до сердець,  
І не гудіть, як вкаже й не мудрець,  
Що можна і чого ніяк не можна.

1960

## У ЧАС ВІДПОЧИНКУ

Блукаєш із нудьги над берегом Спокену,  
Охлявши, без думок, тудою і назад,  
Задивлений в струю запінену, шалену,  
Заслуханий у гук невпинних канонад,  
Що глухо десь лунають ген позаду  
З високих круч стрімкого водоспаду.

Тут місиш ти не раз сипку піщену масу,  
Чи грієш моці в цей гарячий літній час.  
Сховаєш хоч на мить закислу з уст ґримасу  
Як сонця п'єш тепло чи прохолодний квас.  
Коли ж Україн тяжка знеможе спека —  
Бродиш в воді, мов по багні лелека.

В гарячому піску чи в прохолодних хвилях  
(як ти дивак — замріяний фантаст)  
Твій зір блукає ген по полі, гірських шпилях  
Й зелених берегах, що з ними у контраст  
Жовтаві піску простяглись полоси  
Та неба синь високо у космосі.

Інакше знов цей мент, праобраз цей чудовий  
Спостерігає он там реаліст.  
Ми скажемо ось так, без жодної обмови:  
У ньому бачить він цілком відмінний зміст.  
Наприклад єсь: В живих красках пейзажу  
Він огляда лише саміську пляжу.

Дітвора у воді хлюпочеться холодній,  
Старші лежать підряд покотом у піску.  
Там моди крик — панни в обновці своїй модній,  
Чого не бачив ти на своєму віку:  
Їх тіла — бронз, уста горячі в карміні,  
А груди й стан — втікають з-під «бікіні».

Гай-гай! Старі не раз казали люди:  
— Хоч тіло вже старе, душа ще молода!  
Ось вам панок, хоч і підтоптан та не нудить  
Цим світом. Гляньте ось, як він там підгляда  
Немов юнак (крізь темні окуляри)  
Фігуру дівчат напівсекретні чарі.

Благословенна будь, хвилино відпочинку!  
В тобі загостримо душевний різний смак.  
Позбудемось турбот щоденних на хвилинку  
І спільну нашу мисль ми висловимо так:  
— Купатись у воді чи у своему поті  
Краще таки, ніж пріти при роботі.

1961

### С О Б А К А

У гицля Грака  
Жила собака.  
Була примірна  
І служка вірна:  
Гавкала й вила,  
Собак гонила  
І котів клятих  
Усіх з-під хати.  
Так безустанку  
З ранку до ранку  
Гицля хатинку  
Без відпочинку,

Безперебійно  
Стерегла пильно  
Від лиходіїв —  
Драбів, злодіїв.  
Часто бувало,  
Що помагала  
Собак ловити,  
Щоб їх побити,  
А на пошану,  
Коли лиш пана  
Свого узріла —  
Хвостом вертіла,

І звикла зроду  
Гавкати оду,  
Що гицель наче б  
Є друг собачий.  
За це пан дому  
Любив сірому,  
Добру собаку,  
І їй в подяку  
Кидав із столу  
Кістки додолу  
І недогризки  
З своєї миски,  
Й дав в нагороду  
Більшу свободу:  
В день по болоті  
Бігать по дроті...

Літа минали,  
В безвість втікали,  
І неборака  
Бідна собака

Вже й постарілась,  
Нюх загубила,  
Стала кульгати,  
Недобачати  
Й недочувати.  
Гицель з природи,  
Хоч й держиморда  
Славивсь собачий,  
За вірну службу  
Собачу й дружбу  
Рішив людяно,  
Чи, пак, гуманно,  
Велів не вбити  
І облупити,  
Лишє прогнати  
Собаку з хати...

У нашім роді  
Є теж породи  
Як та собака  
У гицля Грака.

### П О Р А Д А

Брехливому не вір,  
До пса зубів не шкір,  
Із дурнем не стрічайся,  
З ослом не сперечайся,  
Із щедрим не йди пити,  
З бовтуном — говорити.

З сумним не веселись,  
З веселим не сумуй,  
З шкідником не мирись,  
З п'янім не дискутуй,  
З багатим не рівняйся,  
Бідного не цурайся,

Брудного не торкай,  
Лихого оминай,  
На скупця не надійся,  
Із юрода не смійся,  
З всезнайком не заводися,  
З сварливим не сварися.

Як ці поради, друже мій,  
Практикуватимеш як стій,  
То завжди матимеш друзів  
Більше, як ницих ворогів,  
Та будеш завжди жити між ними  
Немов у Бога за дверима.

### ПІСЛЯСЕЗОННЕ

Минув, пропав як сон, сезон веселий, літній,  
Мов стрілив з батога, й не віриш, що нема.  
Іде марудний час, нудний і непривітний —  
З дощами осінь, фу! А з холодом — зима.

Спустивши носа вділ, клянеш в душі й зідхаєш  
Та дивишся як вовк на посумнілий світ.  
У розpacі нім'м все рученьки згортаетш  
На випнутий вперед кругленький свій живіт.

І спогади одні — лиш пам'ятки єдині  
З безжурних і ясних вакацій літніх днів:  
Ясних небес склеп'нь вгорі блакитно-сині  
І синь озер і рік ввижаються мені.

Та осінь знов прийшла і дерева золотить,  
Сльота накрила світ намоченим рядном.  
Бррр! Кулишся в душі, мов горобець на плоті,  
І мокнеш, як горщок на тичці верхи дном.

Гей, мрійнику старий! Хіба ж це що поможе?  
Кинь горе у куток та пам'ятай, що все ж  
Хоч головою в мур ударить завжди можеш,  
Та дірки в ньому ти ніколи не проб'еш!

Не кисни й не марудь, хоч холодно й волого,  
Та носа підймай угору, вище веж,  
Бо як за зиму цю не витягнеш ще ноги,  
То знов до теплих днів напевно доживеш!

### ГІПОХОНДРА

Бідна пані Дора —  
Безнадійно хвора.  
Всі хвороби світу  
Не дають їй жити,  
Мучать бідну жінку,  
Не дають спочинку.

Доле моя, доле!  
Тут болить, там коле,  
Тут дере, то ломить,  
То, мов голку встремить,  
Там пече, тут штрика —  
Ходить як каліка.

Ходить, світом нудить:  
Поболяють груди,  
Ломлять усі кості,  
Беруть часто млости,  
Болять сильно крижі,  
Коло пупця ріже,

Крутяті завжди руки,  
Ноги, немов дрюки,

В голові аж тріска  
Та гуде у висках,  
У хребті так ние  
Аж в очах темніє,

Болять часто зуби,  
Потріскались губи,  
З шлунком криза вічно:  
Раз запре критично,  
То знов, хай їй трясця,  
Вхопить «швидка Настя».

Стогне безнадійно,  
Наріка постійно...  
Та як їсти сіла,  
Вмить вам змолотила  
Божих дарів стільки —  
За дві молотілки!

## КОЛИСЬ І СЬОГОДНІ

Іхав козак колись верхи на кобилі —  
Рижій, карій, гнідій, сивій, може й білій.  
А кобила боком вигравала,  
Бігла рівно риссю, підстрибала.  
Тримавсь козак сильно за вуздечку,  
Щоб кобила не скинула з сіделечка...

Козачен'ка і кобили нема нині,  
Зате жінка часто їздить на мужчині.  
Везе жінку чоловік, спустивши вуха,  
Що вона йому не скаже — а він слуха.  
І керує ним, як хоче, без вуздечки,  
І не фирмне в н, не скине з сіделечка.

## РОЗПОВІДЬ МИКОЛИ ГОРІШНОГО

...Оце очі знову мають тризну:  
Ось сусідка вішає білизну,  
А я сиджу й нишком від порогу  
Подивляю стан її і ноги.

А вона — як ластівка звивається  
Та ще й кокетливо посміхається,  
А як гляне зизом в мою сторону —  
То по серці мов хто тягне борону...

Отак, задивившись, я міркую  
Про грішні чини собі й не чую,  
Аж тут ось, хтось хап мене за ковнір —  
Жінка ззаду, мов австрійський жовнір!

З люті, наче гриб їдкий посиніла,  
Збісилась, сказилася, запінилась,  
Тремтить уся і сердито лається  
Та до мене скаче, присікається:

— Ах, ти, драбе! Ах, виродку дідька!  
То тобі ще в голові сусідка?!!  
Оце тобі! — Та й мене з розгоном  
Тарах-тарах страшним макогоном!

— Ай-я-я-яй!!! Ти здуріла, жіночко?  
Перестань же, бо вмру за хвилиночку!  
Не бий мене! Прости мені, грішному,  
Слузі твому Миколі Горішному...

1960

## РЕШІТКА

Раз післала мене жінка до сусідки:

— Іди — каже, — і позич мені решітки.  
Та не довго, чуєш, старий, там ти гайся,  
За п'ять хвилин та додому повертайся!  
Я послухав і, зібравшись дуже скоро,  
До сусідки причвалав я в саму пору,  
Бо сусіда не застав я в цей час вдома —  
Десь пішов він, чи поїхав — невідомо.  
Я з порога кажу зразу до сусідки:  
— Чи для мене ви позичите решітки?  
— Чому би ні! Та де вона, я не знаю,  
Пождіть хвильку, я піду та пошукаю.  
Пішла вона до комори і шукає,  
А решітки, як на злість вам, десь немає...  
Мені врешті надокучило чекати,  
Пішов і я помогати їй шукати.  
Як зачали ми шукати цю решітку,  
Я забув геть, що вертатись маю швидко.  
Довго-довго ми шукали та, на лихо,  
Сусід прийшов ненадійно в хату тихо.  
Як зачув він, що щось возиться в коморі,  
Зайшов туди, взявши в руки добрий сворінь,  
Як побачив, почав бити, де попало,  
Мене, наче кота того, що з'їв сало.  
Ледве вирвався я з хати і з розгоном  
На дорогу, аж тут... жінка з макогоном!  
Давай мене з усіх боків обкладати:  
— Як ще довго на решітку маю ждати?!

Страху, болю і сорому ж я наївся,  
Втікав скоро... аж на мості опинився.  
Що ж робити? Аж тут мисль прийшла  
[спасенна:  
Скочить в воду?..

Б-ррр! Водичка ж бо студenna!  
Що ж робити — чи скакати, чи вертати?  
Вибраав друге і поплентався до хати.

Тепер з хати не вилажу ані кроку,  
Лежу тихо й вилизує свої боки.  
Не піду я уже більше до сусідки  
Позичати проклятущої решітки.

1962

## ФІЛОСОФІЯ ЖИТТЯ

Жінка лаялась завлято,  
Чоловік мовчав.  
— Чому змовчуєш їй, свате?  
Сват його спитав.

Як би мені таку бабу,  
Клянуся, на чім світ,  
Я б роздер її як жабу,  
Жбурнув би за пліт!

Цей, понюхавши табаки,  
Рек: — Річ не страшна...  
Не боїться вовк собаки  
Та гавкіт мина.

1962

## СПЛІТКА

Хтось пустив мені на сором сплітки,  
Що я ніби ходжу до сусідки.  
Сплітка пішла поміж люди швидко —  
Бідна ж моя, невинна сусідко!

Що ж робити? Я зібрався швидко  
Та й побіг до неї: — Гей, сусідко!  
Чи ти чула оту грішну сплітку,  
Що пішла між люди дуже швидко?

Стали раду радить я й сусідка.  
Рада була добра, влучна, швидка:  
Нехай буде правда, а не сплітка,  
Що з сусідом любиться сусідка...

1959

### ПОПРАЗНИЧНЕ

У голові закрутілось,  
Заболів живіт.  
Сумно дивиться Гаврило  
З-під лоба на світ.

В горлі нудить, мліють руки,  
Двоїться в очах.  
Від тяжкої тої муки  
Почорнів аж страх.

Вже немила йому хата,  
Ні діти, жона...  
Вчора свята справляв в свата,  
Сьогодні кона.

Стогне, крекче, ледве дишє,  
Не хочеться й жити.  
Зарікається, що більше  
Не буде вже пить.

На це жінка відрубала:  
— Говори, здоров!  
Відпекувався циган сала  
Та й усе споров!

1965

### КАЛЯМБУР ПРО П'ЯНИЦЮ

Я ішов додому, п'яній трішки,  
Не хотіли слухатъ мене ніжки,  
Несли мене, кляті, попід плотом,  
То в крапиву, то в рів, то в болото.

Отак шкандинав я, п'яній трішки,  
А за мною нісся хихіт-смішки.  
То сміялись з мене добре люди:  
— Ой, намочилася та приблуда!

Як добивсь додому, п'яній трішки,  
То дістав я добре на горішки.  
Вилаяла жінка ще й побила  
І у хату спати не пустила.

Що ж робити? І я, п'яній трішки,  
Простягнув прокляті свої ніжки  
У кущі крапиви коло плота,  
На стежечці посеред болота.

Цілу нічку пес мій вірний Брисько  
Не пускав нікого сюди близько —  
Проганяв собак усіх з города:  
— Тихо, кляті, бо тут спить господар!

1966

### СІЛЬСЬКА ІДИЛІЯ

Причесавши чуба сяко-так,  
Вийшов з хати молодий козак  
Й загумінком, стежкою в підскок  
Побіг прямо до дівки в садок.

Перелізши обережно тин,  
Разів кілька тихо свиснув він,  
І на свист той у місячну ніч  
Вийшла дівка йому назустріч.

І з'їшлися вони у саду —  
Обняв козак дівку молоду:  
Шепті, хихіт, поцілунки влад  
Чув і бачив густий, старий сад.

Та ще й місяць, що нишком згори  
Поміж віття цікаво зорив,  
І часами, дивлячись на це,  
Ховав повне за хмарку лице...

Раптом десь, не знати як і звідки,  
Появився батько з-за повітки —  
Утікай, козаче, і то швидко,  
Бо ціпок у нього в руках видко!

Побачивши таке лихе діло,  
Козак змився, аж зашелестіло  
Між кущами у напрямку тину.  
Лиш почув: — Ах, ти, собачий сину!..

1967

## У СЛЬОТУ

Надворі страшна негода:  
Вітер і сльота,  
Вигнати з кімнати шкода  
Навіть і кота.

Вітер віє, реве, свище,  
В комині дуднить.  
Вода з ринви у бочище  
Стіка, хлюпотить...

Принішк, скулився в завулку  
Волоцюга-пес.  
Біжить тип якийсь, як курка,  
Обмоклий увесь.

До тополі летить гава,  
Сіла на вершку...  
У кімнаті півтемрява,  
Наче у мішку...

Устав з ліжка, потягнувся  
Поет-гуморист,  
Надвір глянув, аж здригнувся —  
Дощ і вітру свист.

І, згорнувши пальці в пучку,  
Стукнувся в чоло,  
Взяв папір і вічну ручку  
Та й сів за столом.

Думав, хмуривсь, дививсь строго  
Крізь вікно на світ,  
Та надхнення нині в нього  
Як наплакав кіт.

Із думками лиш скандали,  
Хоч лобом товчи,  
Теми геть порозбігались,  
Хоч плач і кричи.

Так, мабуть, уже є зроду:  
Мов за тяжкий гріх,  
Важко є в таку негоду  
Видушити сміх...

Позіхнувши, скинув капці,  
Щось пробурмотів,  
І, простягшись на канапці,  
Мирно захрапів.

1968

— 151

## НАУКА ЖИТЯ

Як бігав він за нею,  
Божився патетично:  
— Й-бо, тебе кохана,  
Люблю я платонічно.

За рік, як поженились,  
Кривився він трагічно  
Й казав, щоб відчепилася!  
— Люблю... Так... Механічно.

Та десять літ минуло —  
Десь ділася його мова.  
Мовчав, сціпивши зуби,  
Ніхто не чув і слова.

## ДОТЕПНА ВІДПОВІДЬ

Раз сусіда питала сусідка:  
— Щось, сусіде, вас довго не видко!  
Заходіть же частіше в мій дім,  
Не бійтесь, я вас там не з'їм!

Сусід з дотепом їй відповів:  
— Не боюсь я жіночих зубів,  
Та язиків жінок і бабусь  
Признаюся, що таки боюсь.

1968

## ПІСНЯ ПРО «МИНІ-СКІРТ»

Хоч від праці ледве дишеш —  
Вірш веселий радо пишеш.  
Розвеселює ввесь світ  
Коротенька «міні-скірт».

Іде дама дрібним кроком,  
Глядить згори гордим оком.  
Вітер віє-повіває,  
«Міні-скірт» їй піdnімає.

Дама має жінки звичку  
І піддержує спідничку,  
Та коротка спідничина —  
Не затиснеш між коліна.

А за дамою услід  
Дивиться Адамів рід:  
Парубки, вдівці, жонаті,  
Молоді й діди горбаті.

Дивуються старі люди:  
— Що ж за мода завтра буде?  
Чи не буде кожна діва  
Ходить як прамати Ева?

1968

## Х В А Л Ь К О

Хвалився раз так графоман,  
Усім пускаючи туман:  
— Я напишу такий роман,  
Краще як Павлович Іван.\*)

\*) Іван П. Багряний.

Зачав наш геній хвалюватий  
Шморгати носом та писати,  
Чорнило і папір псувати,  
Думки чужії підшивати.

Із того вийшов твір-невдаха —  
Літературна саламаха.  
Не розбере його й собака,  
Ані сам графоман-писака.

### КАЛЯМБУР ПРО МАКОГОНА

Іван Макогін  
Як палець, один  
Жив собі самітно,  
Тихо, непомітно,  
Наче й не жив він.

Сам він «біду пхав»,  
Сам білизну прав  
Не чужу, а власну,  
А робив це, ясно,  
Бо жінки не мав.

Так життя йому  
Набридло, й тому  
Оженивсь, нівочку,  
Щоб було сорочку  
Випрати кому.

Тепер Макогін,  
Хоч вже не один,  
У вільні хвилини  
Свое і дружини  
Білля пере він.

Жіночка пуста:  
Малює уста,  
Носить брансолети,  
Курить сигарети  
І не хоче встать.

Трактує його  
Як служку свого,  
Назива ледачим  
І сином собачим  
Ще й гонить кругом.

Тепер Макогін,  
Як вже не один,  
Каже: — Розведуся!  
Більше не женюся —  
Хай вам, жінки, хрін!

### С Т Р А Х О В И Щ Е

Брехати вам не буду,  
Я бачив нині чудо:  
Таке страшне страховощє,  
Таке чудне видовище  
(Не сон це, ані облуда):  
Голова — ботокуда  
Кудлати, патлати,  
Вусата і бородата.

Брудний, немов безрога,  
Що вилізла з барлога.  
Ішов, як обмокла квочка,  
Зігнувшись у будочку,  
Навипуск драна сорочка,  
Штани в латках у дудочку.  
Розхристаний, босий,  
Невмиваний, простоволосий,  
Дивився з-під лоба тупо,  
Придурковато-глупо  
Справжній дикун з праліса,  
Собсю нагадував біса.

Побачивши отакого «дядька»,  
Душа моя опинилася у п'ятках,  
І я кущами, полями  
Накивав скоро ногами.  
Трясуся й тепер як у грипі —  
Отак злякав мене той «гіппі».

1969

### Н А Д I С Т I

В голові крутиться як у Велику П'ятницю,  
Ноги угинаються наче у старця,  
Руки як у хворого, що дістав пропасницю,  
Обличчя посиніло наче у мерця.

На пості дієтному де ж ти ділась, сило?  
А істи, ой, хочеться, хоч камінь цей їж!  
Охляло, опало геть, як ганчірка, тіло,  
А голод вам кишки тне, наче тупий ніж.

На снідання піднесуть вам вітамінів,  
На обід начислять сорок три кальорій,  
На вечерю подадуть мінералів...  
Хоч би хліба більше зо дві окрушинки!  
Хоч би м'яса шматочок ще (ви ж не хворий є!)...  
Хоч би склянку пива маленьку додали!..

Якщо ви мрійник є, то, на здоров'я, мрійте,  
Бо мріять можна навіть й на діеті,  
І в уяві своїй їжте собі й пийте  
Та думайте про все, але не про котлети.

У нас казали: «Дурний думками ситий».  
Хоч правда це є, біди в цьому немає.  
Вона в тому, що ти як пес той битий  
Усюди влізеш, де кий тебе чекає.

Потрібна тобі оця вся голодівка  
Так як у возі десь поламане дишло...  
Казала баба, коли ще була дівка:  
— Немає лиха, щоб на добро не вийшло.

Ось навіть із тої діети скупої  
Ти можеш таки дечого навчитись,  
Наприклад, хоч би й мудrosti такої:  
Вагу набути легко, а тяжко загубити.

1970

## УКРАЇНСЬКА ГУСЯ-СЮСЯ

У суботу забавлялися:  
Іли, пили, танцювали.  
Вальса, польку, фокстрот, твіста  
Витинало пар щось двіста.

Був і мазур хвацький-ляцький  
І оберок завад'яцький,  
Вугі-бугі, тарантеля —  
Аж тряслися стіни й стеля...

А в неділю усі рано  
Почувалися погано:  
Десь з-під серця рвали млости  
І боліли усі кості.

У Грицька був сон поганий,  
Федіко лежить ще десь п'яний,  
Іван також на підпитку,  
Степан загубив калитку.

В Левка, Юрка і Миколи  
В носі крутить як ніколи,  
Осип подер черевики,  
Луць натер мозіль великий.

В роті Хоми гірко стало  
(Ну і випив він немало),  
А Семена, хай їй трясця,  
Ухопила «швидка Настя».

Жінки, у танці хоробрі,  
Також чуються недобре:  
У перинах Катерина —  
Не помага їй аспіrina.

Ірку в горлі давить, нудить,  
Гандзі ніхто не розбудить,  
В Гапки наче є пологи,  
Вірі аж набрякли ноги.

Стогне Варка як на муках,  
В Зоні нема закаблука,  
А в Марусі гуся-сюсі  
Безустанку гуде в усі.

Інші дами і панове  
Виглядають наче сови,  
Ходять наче з хреста зняті  
Танцюристи всі завзяті.

Нема в них охоти, сили —  
Наче ніч всю молотили.  
Та пождіть! Прийде субота —  
Повернеться знов охота.

1970

### ЛІТАЮЧІ ТАРІЛКИ

Сваривсь Явух із Вірою,  
Назвав її «мортірою».  
Назвав би хоч «мортиорочка»,  
А так — сказилась Вірочка,

Скипіла, ізжахнулася,  
На нього замахнулася  
І доброю прицілкою  
Розбила лоб тарілкою.

Маленька доня Ірочка  
Спостерігала крізь дірочку,  
І так казала, граючись:  
— В нас тарілки літаючі!

1963

### НОВОМОДНІ ЗАЧІСКИ

Чудні є сьогодні  
Моди новомодні,  
Між ними й зачіски  
Жіночі всі модні.

Ось, ав том до кіна  
Їде мадам Ніна,  
А в неї фризура,  
Як копиця сіна.

Класичну фігуруку  
Має мадам Мурка,  
Та, на жаль, фризурку,  
Як облізла курка.

Загубивши мірку,  
Мальований в Ірки  
Волос на червоно  
Наче у вивірки.

Була б гарна панна  
Бльондиночка Ганна,  
Як би так зачіска  
Була бездоганна.

Але вона носить  
По-«гілівськи» коси,  
Що схожі на патли  
Відьм простоволосих.

Була б пані Галя  
Вродлива, як ляля,  
Якби нові моди  
Мудро оминалася.

Навіть діда пара —  
Бабуся Варвара  
Малює волосся  
В барву ягуара...

Ой, чудні ж сьогодні  
Моди новомодні,  
Чудні ті зачіски  
Жіночі всі модні!

До них ще примірте  
«Міні» й «максі скірти» —  
Хоч став даму в просі,  
Вірте, хоч не вірте!

1970

### НАУКА

В соняшних сережках  
Поля, як мережка,  
Поміж жита в'ється  
Ген хвиляста стежка.

Стежкою отою  
Вільною ходою  
З дівчиною хлопець  
Ішов молодою.

Йшли та розмовляли,  
Тихо хихotalи,  
Приставши на хвильку,  
Любо цілувались.

Та якось нечайно  
Він повівсь нахально —  
Піддав йому чорттик  
Думку злу, одчайну.

Та дівчина мила  
В цю мить як відідила  
Його в ніс так кріпко  
Аж юшка полилася...

За дурість безмежну  
Дістав він належно.  
Буде обходитись  
Тепер обережно.

1969

## К Р У Т И Ж

Ходором мільйони літ  
Крутиться довкола світ;  
Всі плянети і сонця  
Без початку і кінця  
Обертаються вкруг осі  
По орбітах у космосі.

По орбіті своїй вздовж  
Земля крутиться також.  
А на землі без пуття  
З первопочину життя,  
Як наказує природа —  
На крутіж є вічна мода.

Ось для прикладу візьми:  
В танці крутимося ми,  
Біда кожному із нас  
Крутить голову ввесь час.  
Вода крутить в млині кола,  
Кола ж — камінь доокола.

Вусач крутить довгий вус,  
Псеворозники — мотуз.  
Жінка крутить (та ще й як!)  
Макогоном, як тре мак.  
Щоб у ліс не йшла наука —  
Вчитель крутить учням вуха.

Крутить хвостиком теля,  
Іграшкою — немовля.  
Перевесла крутить жнець,  
Шкіру крутить в руках швець.  
Хлопці — голови дівчатам,  
Москаль — юра демократам.

Виверчує дірку свердл,  
Мотор крутить пропелер,  
Рулем крутить все водій,  
Вир крутиться у воді.

Сильно крутить хрін у носі,  
Крутять дами всі волосся.

Все, що може, в час пригожий  
Крутить, крутиться як може.  
Крути, крутись і ти, друже,  
Не турбуйся нічим дуже.  
Як біда вертить тобою,  
То ти закруті бідою!

1972

## Н А ПЛЯЖІ

Народ як заляже  
Покотом на пляжі,  
На пісочку білім,  
Запашнім, нагрітім,  
Тіло попри тілі —  
Що й ніде ступити.

Стареч і малята,  
Парубки, дівчата,  
Чоловіки, дами,  
Батьки із синами,  
Дядьки із тітками,  
Бабусі з дідами,  
Мамусі і донці  
Смажаться на сонці.

На пісочку білім  
Тіло попри тілі...  
Сонце й ніде тіні,  
Лише скрізь «бікіні»,  
Даль, хвилі блакитні  
І тіла тендітні

Біленькі жіночі,  
Бронзові дівочі,  
Як світло у тіні  
Мотилів вечірніх  
Ваблять там охочі  
Чоловічі очі.

На пляжі народу —  
Не пройдеш у воду...  
Я скинув сорочку,  
Лежу на пісочку,  
Дивлюся на хвилі,  
Спинуюся на тілі  
В «бікіні» закуте,  
До пляжі прикуте.

Дивлюся і... мрію,  
Печуся і прію,  
А на прохолоду  
Скік собі у воду.  
Коли ж вийду з пляжі —  
Мов виліз із сажі.

1971

## СПЛІТНИЦІ

До куми Явдохи  
Прибігла Горпина  
Побалакать трохи  
Про всякі новини.

Стали обертати  
Обі язиками,  
Все перевертати  
Догори ногами.

Питає Явдоха  
У куми Горпини:  
— А як там небога  
Горбата Мокрина?

— В Мокрини хатини  
Розлазяться стіни.  
Чоловік п'яниця  
Й на лом не годиться!

— А знаєш це, кумо, —  
Хто б оце подумав,  
Що дідо Євгеній  
Хворий на легені!

— Чи знаєш ти типа,  
Оцього Пилипа?  
Вусатий, патлатий —  
Похожий на «гіппа»!..

Ой, біда з бабами —  
Мелютъ язиками!  
Роблять цокотухи  
Завжди слона з муhi.

У баби Горпини  
Стоять цілі стіни,  
Чоловік був п'яний  
Лиш у день різдвяний.

Про діда легені  
Бабські теревені,  
Впав був лиш дідисько  
Коли було слизько.

Язичок натріпав  
Брехні й про Пилипа,  
Бо в нього, по правді,  
Є лиш бакенбарди.

Ой, біда з бабами —  
Мелютъ язиками!  
І що тут зробити,  
Щоб їх відучити?

По правді сказати,  
Треба б так зробити:  
Язички їм втяті,  
Мозки доточити.

1970

## ХИТРИЙ ПАНЬКО

Не один минув вже рік,  
Коли жив раз чоловік,  
Панько Хитрий називався,  
Бо хитростю відзначався.

Йому була (так бува)  
Непотрібна голова,  
Бо уми він, що поїв,  
В животі вмістить зумів.

Раз Панько рубав дрова.  
Зирк: йде кум Іван Сова,  
Йде й до нього повертає,  
Привітавши, питає:

— Чи ти, куме, таке знаєш,  
Як смікалка виглядає?  
— Ні, не знаю, — Панько каже.  
— А вінать хочеш як?  
— А як же!

Закотив кум св'ї рукав,  
Руку на пеньку поклав  
І до Панька каже так:  
— Бий, що витрима кулак!

Панько, плюнувши у руку,  
Розмахнувся, немов дрюком,  
Іван руку назад смик —  
Панько по пеньку як впік,

Як вперіщив він, псявіра,  
Аж із пальців злізла шкіра.  
Скочив з болю, застогнав.  
А кум: — Ги-ги! Ну що, вінав?..

Цю научку мус-не-мус  
Намотав Панько на вус

І чекає на нагоду,  
Щоб комусь зробити шкоду.

І нагода раз прийшла:  
Дорогою до села  
Іде Панько, коли глип:  
Йде назустріч куму Пилип.

Панько злобно усміхнувся,  
До Пилипа повернувся —  
І готовий в нього плян,  
Згідно як навчив Іван.

Привітавсь Панько й питає,  
Чи Пилип часом не знає,  
Чи не чув він, не відів,  
Як смикалка вигляда?

Пилип думав, думав, думав,  
Врешті каже так до кума:  
— Нечув, куме! А ти знаєш?  
— Сказать тобі?  
— Ще й питаеш?

Та сук нараз для Панька:  
Де ж знайти йому пенька?..  
Дивиться кругом, шукає,  
Та пенька ніде немає.

Та Панько не в тім'я битий —  
Знайде раду, що зробити:  
На лиці рукою лізе  
І так каже: — Бий, що влізе!

Розмахнувсь Пилип, як міг,  
Вдарив кріпко, звалив з ніг,  
Простягнувсь серед дороги  
Кум Панько, задерши ноги.

Ішов Панько, спотикався,  
Йдучи, дуже дивувався,

Що кум йому так відив,  
Але пальців не побив...

Від давніх у нас віків  
Досить хитрих є Паньків.  
Хоч їх усі добре били,  
Та розуму не навчили.

1972

### КОЛИ З МУХИ ЗРОБЛЯТЬ СЛОНА

Раз сказав Захарій  
До куми Варвари,  
Як танцював з нею  
Фокстрота упари:

— Гей, кумасю мила,  
Сказати б до діла:  
Танцювати з тобою  
Легко, як на крилах...

Варка, як шалена,  
Біжить до Олени  
З хвальбою: — Захарій  
Залицяється до мене!..

Ще вона не встигла  
Вийти, як побігла  
Заскаливши зуби,  
Олена до Люби:

— Ти чула? Захарій  
Влюбивсь у Варвари.  
Вчора цілувались,  
Танцюючи впарі!..

З уродження Люба —  
Правдива загуба:  
Язык в неї довгий  
І дірява губа.

Гапку зустрічає  
І пита: — Чи знаєш?  
Захар кида жінку,  
З Варкою втікає...

Побачивши жінку,  
Гапка за хвилинку  
Всю їй розказала  
Брехливу новинку.

Тепер у Захарка  
Повсякденна сварка,  
Така, що не згасить  
Її, мабуть, й чарка.

І бідний Захарій  
Втіка від Варвари,  
Бо її боїться  
Як Божої кари.

1972

— 165

## НА ГОЛОДІВЦІ

Погана є справа у голоді житъ,  
Та гірша ще жить в переситі,  
Носити великий товстий свій живіт  
Життя все по білому світі.

Голодний надайно глядить хоч на світ,  
З надією міря ногами,  
Що прийде хвилина долати апетит —  
Тоді він бика з'єсть із рогами.

А той з переситу повсякчас стражда  
Постійно, ковтаючи жалі,  
Що з всіх бід найгірша є його біда —  
Душитись у власному салі.

Для нього вже доступ на десять замків  
Закритий до масла і сала.  
Добро це насуцнє, о, жалю гіркий,  
Для нього корова злизала.

Ось він на діеті свій вік корота  
І каторгу має подвійну:  
Носить тягар лютий свого живота  
І «плюс» голодівку постійну.

Рядки ці для тих, хто діети не зна,  
Як сповідь вони всі є щирі.  
Я каторгу цю теж, як міх борошна,  
На власній зносив уже шкірі.

1972

## ВТРАТА, ЯКОЇ НІХТО НЕ ПОВЕРНЕ

Я іду, я шукаю весну,  
Я біжу, здоганяю весну,  
І на яву й також під час сну.  
Та вона від мене утікає,  
Ще й язика мені виставляє,  
Ігнорує мене і цурається,  
І з гримасою від мене відвертається.

Я кричу їй услід: — Підожди!  
Я благаю, прошу: — Підожди!  
Вона ж гнівно мені: — І не жди!  
Не мрій навіть, щоб мене дігнати,  
Шкода й труду собі завдавати!  
Хіба ж тобі зі мною рівнятися?  
Коні будуть всі з того сміятися!

Супутниця твоя ось — дивись:  
Хочеш шкірся, не хочеш — кривись,  
Радій собі з того чи журись!  
Я зирк назад: Доленько ж проклята!  
Іде баба стара, ще й горбата,  
Кульгаючи, по болоті чалапає,  
А їй з носа на бороду капає.

Я кричу до неї: — Забирайсь!  
Я відмахуюся: — Не займай!  
А вона глумливо: — Постривай!  
Хіба ж тобі не відомо й досі,  
Що подруга тобі тепер, це я — осінь.  
Просвистав ти весну й літо даром,  
Тепер мною будь вдоволений, нездаро!

1972

## НЕВГОДА СТАРІЙ БАБІ

Лізла баба догори,  
По драбині лізла, звісно,  
З щабля на щабель ступала  
І кректала,  
І стогнала  
Так болісно,  
Так жалісно,  
Ще й до того нарікала  
Злісно:

— А чорт його побери!

Тяжко, важко  
Старій бабі  
Спиняється, як тій жабі,  
По драбині догори!..  
Але лізла догори  
На горище по драбині.  
На один щабель ступила  
І зломила  
Та й злетіла  
Із драбини  
На долину.  
Сидить, крекче, нарікає,  
Промовляє:

— А чорт його побери!

Ой, ой, спина!  
Ой, коліна!  
Ой, проклята ця хвилина  
Впасті сторчака згори!..

1972

## Х Т О Т У Т В И Н Е Н ?

Підробивши міну строгу,  
Мила Віра раз підлогу,  
На колінах шурувала,  
Ганчірками витирала.

Від роботи ноги нили  
Та ще й крижі розболілись.  
Закінчивши мить підлогу,  
Ледве дихала, небога.

Відпочити ще не встигла,  
Як біда у хату вбігла:  
Увійшов господар хати —  
Пан Прокопій його звати.

На ногах наніс болота —  
Ой, пропала ж вся робота!  
Віра в страху заніміла,  
Мало-мало не зімліла.

Чоловіче! Бійся Бога!  
Подивись на свої ноги!  
Не міг ти чобіт обтерти  
Перед тим, як в хату впертись?

Що з тобою, гей, Прокопе?  
Чи не осліп ти вже, хлопе?  
Чи думаеш, ідюте,  
Нема в мене більш роботи?

Прокіп, витрішивши очі,  
Вогнем скипів, півнем скочив:  
— Ти дивися, яка цяця!  
Гроша не варт твоя праця!..

Вмить обое як зчепились,  
Немов бурі дві ввалились  
Несподівано до хати  
Тишу й спокій розігнати...

Посварились ще й побились,  
Розійшлися, розлетілись...  
А хто ж винен тут у цьому,  
То розсудіть ви по-свому.

1973

## Г О Л О В А

Так вічно на світі грішному бува,  
Що напрямок тілу дає голова.  
Тому вона ролю грає найвиднішу,  
За усі частини тіла найважнішу.

Функцій їй багато надала природа,  
Щоби не стирчала вона як колода:  
Говорити, слухати, нюхати, дивитись,  
Дихати, їсти, пити, капелюх носити,

Курить цигарети, крізь зуби плювати,  
Нюхати табаку, на здоров'я чхати,  
Гикати, коли вас хтось згадати може,  
І хропіти сильно під час сну на ложі...

Голови є різні: порожні як бодня,  
Є з м'ягеньким т'ям, є з твердим як довбня,  
Є набиті умом, полововою теж,  
Є хитрі, є мудрі і дурні без меж.

Є голови легкі, є також важкі,  
Є цінні й не варті побитих горшків  
Є голови криті і є непокриті,  
Є свіжі й повсякчас мов м'шком прибиті.

Є такі, що мають назву — капустяні,  
Трапляються часто також — гарбузяні,  
Мокрі, бідні, буйні, лисі, волосаті,  
Причесані гладко й нечоси-патлаті...

Мають голов кожна із організацій,  
В ООН також має кожна з делегацій,  
А собі вроїла в голові Москва,  
Що вона є «міру всему голова».

Різних голів стільки наплодилось нині,  
Що їх не злічити нав'ть на машині.

1974

## ВСЕЗНАЙЩИЦЯ

Хоч Тодорка  
Як махорка  
Безпросвітна,  
В неї вдача  
Є гаряча  
І амбітна.

Хоч до школи  
І, ніколи  
Не ходила, —  
Вси розуми,  
Уси уми  
Переїла.

Хоч до того  
Ще й нічого  
Не читає —  
Вси секрети  
Й без газети  
Вона знає.

Що там видно  
Необхідно  
Щось зробити?  
Щось утятити,  
А щось взяти  
Доточити.

Вона знає,  
Хто де має  
Який клопіт:  
Хто вженився,  
Хто розвівся,  
Нащо попит.

Що Параня  
На снідання  
Наварила,  
Що Варварка  
На Захарка  
Говорила.

Та одного  
Вона того  
Лиш не знає,  
Що їй, дівці,  
У мак'вці  
Не хватает.

## П О Р О Ж Н Е Ч А

Про що писати, коли нема теми?  
Хіба отак про все і про ніщо?  
Як порожнечі не потрібні схеми,  
То їй голові порожній їх пощо?

Хоч в голові від всяких дум роїться,  
Та всі вони порожні як рукав...  
Хіба ж писать, як вітру кущ боїться,  
Чи як очима половити гав?

Порожня думка здоганя порожню,  
А в голові порожньо, аж дуднить,  
І ти питаеш сам себе тривожно:  
— Хіба ж із пустки можна щось створить?

— Чому би ні! — почувся в душі голос. —  
Ось ти подумай лише так, як сл'д.  
Візьми, наприклад, цей порожній колос —  
Він видав зерно — життезадатний плід.

Хоч голова порожня як макітра,  
Але флялки рясно в ній цвітуть.  
В пустій кишені маєш подув вітру,  
В порожній жмені дулі всім ростуть.

— Нема! — сказала, і тицьнула фігу...  
Труба порожня завжди голосна.  
Сказать багато можна і на міги,  
А пустка важча м'ху борошна.

Брехня, що хтось там не дістав нічого,  
Бо все ж таки облизня він дістав.  
Найб'льший клопіт дасть вам той, в котрого  
Довбешка завжди як бочка пуста.

Тому ось так, — сказати б вам до речі, —  
Між людьми всюди на землі бува,  
Що сказати можна і про порожнечу  
Направду непорожній слова.

1974

## ЯК НАВЧИЛИСЬ УКРАЇНЦІ ТАНЦЮВАТИ

Чи хочете таємницю цю узнати,  
Як навчились українці танцювати?  
Хто навчив їх, що вони, як треба, всюди  
Так бравурно витинають навприсюди?

Трапилася ця подія після бою  
Запорожців із татарською ордою.  
Запорожці як наперли сильно, густо —  
Порубали бусурменів на капусту.

Після бою — різанини отієї,  
Попалися козакам до рук трофеї:  
Цей коня собі здобув, а той знов зброю,  
Інший кафтан одягнув дивного крою.

Ось один здобув пірнач у самоцвітах,  
Може в мурзи, може в іншої еліти,  
Там десь кріпко в тулуумбаси б'ють гримучі,  
Тут червону друть китайку на онучі.

Один взяв р'ч, що не бачив ще ніколи,  
Обдивився остережно, витер в полі.  
Таке кругле, подовгасте, наче грушка,  
А червоне як татарська з рани юшка.

Що ж це може бути оце за личина?  
І аж кортить укусити — тече слина.  
Ta вкусити, попробувати для звитяги  
Бракувало в той час смілости, відваги.

Ой, була ж це не личина, а невинна  
Звичайнісінка турецька перчина.  
Її тоді ще не знали в Україні,  
Не вживали, як вживають усі нині.

Козак врешті в дважився укусити —  
Вкусив добре на увесь свій рот розкритий.

Вміть у роті запалало від перчини,  
Наче туди вкинув хтось шматок жарини.

Виплюнув козак перчину, хухав-дмухав,  
Підскакував, вертівсь, тупав, язик чухав  
І, щоб вогонь загасити — хап бляшанку —  
Сивухою заливати став горлянку.

В устах сперло, завертіло наче свердлом,  
Очі вилізли на лоба, дух заперло —  
Скочив цапом, ухопивши за груди,  
Та як вдарить, як ушкварить навприсюди!

Хтось, уздрівши з товариства січового,  
Почав й собі випробовувати ноги:  
Йти дрібушки, підскакувать, прис'дати...  
Так навчилися українці танцювати.

1975

### Г А Р Б У З И

Були у нас колись в моді  
Гарбузи.  
Ой, росло ж їх на городі  
Як бузи:  
Великі, більші і ще більші,  
Круглі, кругліші й найкругліші,  
Гарні, краші і найкраші,  
Тяжкі, важкі і ще важкі.  
А серед людей траплялось не раз і не два  
За гарбуза важча гарбузяна голова...  
Але ще важкі були гарбузи стократ,  
Що діставались не раз хлопцям від дівчат.

1973

### Б У В А Л Й Щ И Н А

Так було не раз у нас:  
Сидить мама край вікна,  
А на прильбі під вікном  
Сидить доня з юнаком.

Такий звичай у нас вже:  
Мати доню стереже,  
І, хоч темна пізня ніч,  
Спать не йде вона на піч.

Молодята під вікном  
І не знають ні одно,  
Що їх мати підгляда —  
Ой, глядіть, буде біда!

Юнак дівку обніма,  
Поцілує жартома,  
І так далі, далі так —  
Маму ж бере переляк...

Із-за хмарки місяць зирк:  
«А це що там знов за цирк?»  
Ах, це знову стара вже  
Свою доню стереже!..

Раптом мати чап-чалап  
І за ногу батька хап:  
— Та мерцій, старий, вставай —  
Знов прийшов отої гультай!

Із просоння чоловік  
У чоботи з печі — скік,  
Миттю вискочив надвір,  
Лихий, наче лютий звір.

Місяць в небі як узрів,  
З жаху-страху занімів,

Зблід увесь, перелякавсь,  
І за хмарку заховавсь.

Крикнув батько: — Гей, ти, киши!  
Ти дочку мою залиш!  
Який дідько-чорт рудий  
Приніс знов тебе сюди?

Геть з подвіря, смарколиз!  
Щоб сюди ти більш не ліз!..  
Вхопи в батько за патик —  
Юнак в ноги і... утік.

### ВИКЛИК БАБІ-СМЕРТІ

Я смерти не лякаюся,  
Із неї насміхаюся,  
Дражнюсь, перекривляючи,  
На носі завжди граючи:

— Гей, довгоп'ята тіточко!  
Ось, відкриваю фірточку!  
Ходіть, беріть, страховище,  
Та несіть на кладовище  
Тіло мое натруджене,  
У тютюні завуджене,  
Горілкою підмочене,  
Хворобами підточене!

Беріть й гоніть, не гаючись,  
Назад не оглядаючись,  
Бо нацькую собакою,  
Ще й потягну ломакою!

Від душі ж, бабо злюща, —  
Геть, бо вона живущая,  
Косою не облупите,

З собою не поцуپите!  
В добавок — душа грізная,  
Для вас є нікудишня!  
Її сам чорт лякається —  
В'д неї відчурається!

1980

Рік за роком  
Біда кроком  
Ступає певніш.  
Де б не бути,  
Старість чути  
Чимраз голосніш.

Вже на спині,  
Як в торбині,  
Носиш копу літ.  
І на силу,  
Як барило  
Грубий свій живіт.

Заробляєш  
Й дулю маєш —  
Як в прірву летить.  
На таблетах,  
На дієтах  
Життя кожна мить.

Йдуть дівиці,  
Молодиці,  
Гарні, молоді —  
Ти ж трухлявий,  
Порохнявий,  
Не дивись туди!

А прийдеться,  
Заманеться  
Глянуть крадькома —  
Подивися  
Й скаменися:  
Було та й нема!

1976

## Б Е З С О Н Й

Лежу як на рожнах —  
Заснути не можна:  
У вухах шум, дзвонить,  
Думка думку гонить,  
Серце сильно б'ється,  
В голові верзеться —  
Мара це, чи сон?  
Так мені здається  
Наче до вікон  
По стіні хтось пнеться.

Встаю до вікна:  
— А яке там лихо?  
А там темно, тихо —  
Нікого нема.  
У ліжко лягаю,  
Щільно укриваюсь.  
Гаряче — розкрився,  
Змерз — і знов накрився.  
Заплющую очі:  
Та сон не бере:  
Щось в спину лоскоче,  
Під боком дере;  
Впекло, засвербіло  
На плечах як жар,  
Над вухом в'їдливо  
Дзенькоче комар.

Встав я, пішов тишком,  
Почухався нишком  
Плечем до одвірка,  
Аж натерлась шкірка.  
Тяжко я зідхнув,  
Взяв у руки книжку,  
Геп знову у ліжко —  
І миттю заснув.

1986

## СУЧАСНЕ І МАЙБУТНЄ РОБІТНИКА В АМЕРИЦІ

Хоч у вільній  
Ти країні,  
Та невільник завжди ти.  
Складай оди  
Для свободи,  
Але її — і не жди.

Маєш жінку,  
Що печінку  
Тобі вічно виїда —  
Скачи, враже,  
Як накаже,  
Бо як ні — тобі біда!

Маєш хатку  
Як палатку,  
Тільки жити, не вмирати,  
Та за нею,  
Мій плебею,  
Не смій спини розгинати.

Маєш «кару»,  
А то й пару —  
Біжи, гроші заробляй!  
За направу  
Вліво, вправо  
Ти їх вічно викидай.

Заробляєш —  
Дулю маєш,  
День і ніч болить душа;  
Хочеш, свате,  
Більше мати —  
Стань невільником гроша.

Завжди в наймах,  
В «овертаймах»

## Т У Г А

Життя твоє протіка.  
За ці речі  
Горб на плечі  
Тобі доля приріка.

Добре діло,  
Як є сила!  
Гни буду на світі цім!  
А на старість  
Тобі радість:  
Жде тебе старечий дім!

1969

## ФІЯЛКИ

В моєму городі розцвіли фіялки.  
Нарву іх букетик, піду до Наталки.  
Вручу їй букетик, вручу на вітання,  
На знак вогняного моего кохання.  
Вона усміхнеться, моргне, зажартує,  
Обніме за шию, палко поцілує...  
А може?..

А може?..

Щось душу тривожить...  
А може в подяку  
Подасть гарбузяку?..  
Проймає дрож...  
Іду я скоренько, спішу до Наталки,  
А в руці фіялки,  
    в голові фіялки  
Розцвіли також.

1973

Куди б не прийшов ти, не заїхав —  
Ніде не позбудишся ти лиха,  
Цього лиха та ще й із бідою,  
Шо все лазить слідом за тобою.

Оце лихо, це долі наруга —  
Тяжка, наче камінь твоя туга.  
Її ти не збудишся ні трішки,  
Хоч би й випив нараз пляшку віски.

Невгомонна тяжка оця туга —  
Твоя невідступна подруга.  
З нею ти уже не розведешся  
Навіть й тоді коли й перег'єшся.

# БАЙКИ - ПАРОДІЇ - ЕПІГРАМИ

---

## Б А Й К И

### КОСА І КАМІНЬ

Схиливсь косар над косою —  
Траву косить за росою.  
Міцний, дужий косарище,  
Що потягне — коса свище.  
Гуде, дзвенить, шипить їдко:  
— Хто живий — вступись до дідъка!  
Втікай геть мені з дороги,  
Бо пообтинаю ноги!..

Нараз скрегіть — коса стала,  
Шипіть нагло перестала.  
Що за лихо тут зчинилось?  
Коса зуби погубила!  
Об що вдарила собою?  
А ось, камінь під травою!..  
Обзвався каменище:  
— Чому ти тепер не свищеш?  
Хвалькуваті маєш губи,  
Тому й погубила зуби!..

Косар лаявсь соковито,  
Кинув камінь геть, у жито,  
І став косу знов клепати,  
Всі їй зуби направляти...

Сусід в поле возом їде:  
— Що там трапилося, сусіде?  
— Та чорт лихий його мамі —  
Коса трапила на камінь!

## ЦІНА

Закралася раз куна  
До сойки гніздечка,  
І, на горе їй, вона  
Вкрала всі яечка.

Стежкою собі біжить  
І стрічає зайця:  
— Кумцю любий, а скажіть  
По чим тепер яйця?

На базар спішу, що там  
Позаду тернини —  
Може кому я продам  
Яєць півтузина.

Ковбаси двоє кілець  
Також, куме, маю —  
Попавсь мені горобець  
Учора у гаю.

Заєць на це відповів,  
Уклонившись низько:  
— На базар я не ходив —  
Було дуже слизько.

Тож яка тепер ціна,  
Кумонько, не знаю.  
Та пождіть, до борсука  
Скочу, запитаю...

За хвилиночку куна  
Чує голос зайця:  
— А яка тепер ціна  
На ковбаси, яйця?

Обізвавсь борсук з нори:  
— Біду маєм голу —  
Яйця пішли логори,  
Ковбаса — додолу!

— Ну й чудний же паразит!  
Де головка, де живіт,  
Їй-бо, ніхто не вгадає!  
А які ж він ноги має —  
Коротенькі як сучки,  
А кривенькі мов крючки!..

Відізвався кліщ: — Го-го!  
Не смійсь з мене так блохо!  
Скажу тобі правду щиру:  
Як я влізу комусь в шкіру —  
Не прогониш вже мене  
Ні водою, ні вогнем!..

Ось так само не раз ми  
Стрічаємо між людьми:  
Блоха вкусить і — пропала,  
Та кліщ як вам залле сала,  
Буде соки з вас смоктати —  
Тяжко його відрвати.

## БЛОХА І КЛІЩ

Якось з-під капелюха  
Довгоногая блоха  
Отак собі ненароком  
Спортом стрибнула скоком  
І попала у кущі,  
Де гніздилися кліщи.

Ось вона там під кущем  
Стрінулася із кліщем.  
Скочила до нього жваво,  
Оглянула зліва, зправа,  
Засміялась у кулак  
І промовила ось так:

Сварило горобців, стоячи серед проса,  
Опудало, вгору задерши ніс:  
— Ой, кожному із вас завдам я перцю-чоса,  
Котрий насмілився б і в просо вліз!

Кричить, розмахує руками-патиками  
І наоколо грізно спогляда:  
Втікайте, горобво, до чортової мами,  
А то впаде на голови біда!

Та ось, в цю мить нараз зафуркотіло в просі —  
Це надлетів маленький горобець  
І сів опудалу прямісінько на носі,  
Цъвірінькаючи: — Нехай тобі грець!

Подзьобав горобець опудало по носі  
І, залишивши на нім мокрий знак,  
Він полетів до горобців, що в просі  
Справляли пир. Опудало ж ніяк

Не в силі навіть, стоя серед проса,  
Обтерти знак той із своєго носа.

## П А Р О Д І І

### ЗАПАРКУЙТЕ, ХЛОПЦІ, «КАРИ»

(Пародія на пісню «Розпрягайте, хlopці, коні!»)

Запаркуйте, хlopці, «кару»,  
Та йдіть собі погулять,  
А я піду та до бару  
«Смирнівоньки» пошукатъ.

Ой, вип'ю я «смирнівоньки»  
Для відваги чарок з шість,  
Бо приїде дівчинонька  
То з досади мене з'їсть.

Приїхала вражна дочка  
«Шевролетом» у сам час —  
Гей, сердита ж наче квочка,  
Міна кисла, наче квас.

Просив в неї сигарета —  
Вона мені не дала,  
Купив їй в кіно білета —  
Вона його не взяла.

Знаю, знаю, дівчинонько,  
Чим я тебе образив:  
Що я вчора інших доньку  
Кругом міста обвозив.

Вона ростом хоч марненька  
І негарна із лица,  
Зате дуже багатенька —  
Грошовита дівка ця...

Гей, стартуйте, хlopці, «кари»!  
Годі, годі вам гулять!..  
Залишилась дівка в барі  
На іншого ожидать!

1960

### А Я ДІВКА МАРУСЯ...

(Пародія на пісню «А я люблю Петруся...»)

А я дівка Маруся  
Полюбила Петруся.  
Ой, лихо не Петрусь,  
Хоч у нього й нема вус!

Полюбила Петруся,  
Та й сказати боюся,  
Вийду заміж я чи ні —  
Горе, лишенько мені!

Петро гарний є як гріш,  
Але бідний, наче миш,  
Що заробить, то проп'є —  
Горе, лишенько мое!

А за того Петруся  
Лає мене матуся:  
— Дурна, доню, ти коза! —  
А дай йому гарбуза!..

Наварила, напекла,  
А для кого?  
Для Петра!

Петро-ледар не прийшов,  
Бо десь іншуу найшов.

Нема Петра. Прийшов Гриць.  
Та чорт його побери!  
Хоч великий в нього ніс,  
Зате в банку має гріш!

Гриць все випив і поїв,  
Встав і шапочку надів,  
Попрощався і пішов,  
Та вже більше не прийшов.

Тепер я вже не дурна —  
Що звар'ю — поїм сама.  
Цур вам, хлопці-молодці,  
Перелетні горобці!

1984

### СВІТЛА РОЗ'ЯСНЮЮТЬ...

(Пародія на мотив «Ніч яка місячна...»)

Світла роз'яснюють темнуу нічен'ку,  
Видно, хоч голки збирай.  
Вийди, коханая, люба дівчинонько,  
Хоч на хвилиноньку в гай!

Не бійся, рибонько, що зіб'еш ніжен'ки  
Об скам'яніле шосе,  
Бо тебе, любая, аж до хатиноньки  
«Форд» мій швидкий занесе.

Сядемо в купочці в гаю на лавочці —  
І над панами я пан,  
Бо компліментики любовні панночці  
Я розказатъ не туман.

Коли ж ізмерзнеш там, люба дівчинонько,  
Вступим на хвильку у бар.  
Вип'єм по чарочці, по дві «смиреноньки»,  
А вона гріє, як жар.

1964

### ТРАВА ЗЕЛЕНА

(Пародія за мотивом вірша Т. Шевченка  
«Садок вишневий коло хати...»)

Трава зелена коло хати,  
Джети над вишнями гудуть,  
Патлаті автами женутъ,  
Ti-ві дереться десь у хаті,  
З обідом матері не ждуть.

Сім'я біля телевізора:  
Там з Голівуду зірка є!  
Дочка «айс-крім» всім подає,  
А мати хоче щось сказати  
Так «телевижен» не дає...

1974

### ІХАВ КОЗАК

(Пародія на мотив пісні «Іхав стрілець...»)

Іхав козак та до бари,  
Казав до жінки Варвари:  
— Гуд бай, Варваро!  
Іду до бару,  
Сиджу з тобою, як за кару!

Там собі в'зьму пляшину  
(Без неї тут я загину),  
Темної ночі  
Заллю я очі,  
Може й під тином спочину!..

Варвара плаче, голосить,  
То його лає, то просить:  
— Гей, схаменися,  
Не ідь, вернися,  
Бо цього вже мені досить!

Козак Варвари не слуха,  
Заткавши пальцями вуха,  
З хати втікає,  
«Форда» сідає,  
Щоб змитись звідси щодуху.

Вмостивсь козак у машину,  
Загуркотів і — загинув.  
Пігнав до бару,  
Бідну Варвару  
Саму у хаті покинув.

Летить ворона і кряче.  
Сидить Варвара і плаче:  
— Біда довіку  
З тим чоловіком —  
За барою світа не бачить!

1963

### Е ПІГРАМИ

#### ПРО ЖИДІВСЬКИЙ РОЗУМ

В жида розум гострий, бо любить цибульку.  
Всі її вживають: Іцко, Мошко, Срулько.  
І хоч від цибульки в носі, в очах крутить,  
Розуму від того йому не покрутить.

1971

#### РІЗДВЯНІ СВЯТА КОЛИСЬ І ТЕПЕР

Колись було в нас люди так казали:  
— Дай, Господи, щоб ми Різдва дочекали!  
Тепер: — Різдва наче й не було  
Та Богу дякуваги що пройшло.

1988

#### УКРАЇНСЬКА НЕРОЗБЕРИХА

«Боже, нам єдність подай!»  
Ми звикли в церкві співати,  
А вийдем з церкви — давай  
Чуби собі взаїм обривати.

1987

#### ЛІНА КОСТЕНКО

Талант в неї — сила,  
Доля ж незавидна:  
Обтинає крила  
Партія ехидна.

#### ІВАН ДРАЧ

Поет знан, Драч Іван,  
Під совкомунізмом  
Обкаляв свій талант  
Геть соцреалізмом.

1988

### М. БАРАБОЛЯК

Автор М. Бараболяк  
Одним пише все під смак,  
Іншим знову без перерви  
Роз'яtruє пером нерви.  
Не додуматись людині,  
Що правда посередині?

1988

### СУПЕРПОТУГА

Америка — суперпотуга —  
В світі ніде не має друга.  
Хоча вона ввесь світ годує,  
Та він на неї губи дує.

1987

### Е. ШЕВЕРНАДЗЕ

Шевернадзе — кагебіст,  
Але все ж у нього хист:  
Із КГБ каземату  
Він пошивсь у дипломати.

1988

### АМЕРИКАНСЬКА ПОЛІТИКА НА БЛ. СХОДІ

Не бачено й не чувано ніде,  
Щоб слава так гула, як ось гуде,  
Щоб велетень скакав отак у путах  
На прив'язі в малого ліліпута.

1987

### ЄРУСАЛИМСЬКЕ ВИДОВИЩЕ

(До справи Івана Дем'янюка)

В Єрусалимі є видовище:  
Роблять жиди з суду посміховище.  
Український народ перед світом  
Клеймлять, що він є «антисемітом»,  
Хоч вони на очах всього світа  
Переслідують самі семіта.

1988

### ЗАХІДНЯ НЕДУГА

У духових злиднях  
Медія західня,  
Нині, як і вчора —  
Безнадійно хвора.  
Щоб урятувати,  
Треба б так зробити:  
Язика їй втяти,  
Розум доточити.

1987

### ПРО ЛЮДСЬКІ ПРАВА

Про малі ламання прав людини  
Чуємо щодня і щогодини,  
Та про велики ламання прав народів —  
Про те в ОН почуті годі

1987

### «ГЛАСНОСТЬ» І «ПЕРЕСТРОЙКА»

«Перестройка» й «гласность» Горбачова,  
Це, на практиці, порожня мова.  
Москаля обмий і «одеколоном»,  
А він буде смердіть пошехоном.

1989

## КОНСТИТУЦІЯ ЗСА

Конституцію кожний радий  
Хвалитись тут аж до пересади.  
Але, на жаль, є й тут «демократи»,  
Що готові її поламати.

1987

## ГОРБАЧОВСЬКА «ГЛАСНОСТЬ»

Горбачов прирік відкрито, «гласно»,  
Коротенько, чітко, ну і ясно,  
Що нацменам усім саком-паком  
Приготував дулю й фігу з маком.

1987

## МАТРИХАТ

Так Господня рука вже створила:  
Голова — основна частка тіла.  
Та важнішу ролю шия має,  
Бо голову вона ловертає.

Так і вдома: Хоч голова тато,  
Та головство те не варт багато,  
Бо тут мама над ним владу має —  
Куди хоче, туди й повертає.

1969

## ЛІТЕРАТУРНІ БЛИЗНЯТА

Подібні мають нахил, стиль і тон  
Панько Незабудько й Мік Сукенсон.  
Так вигляда, що по своїй вподобі  
Вони близнята є в одній особі.

1988

## ЗМІСТ:

стор.	
Д-р О. Степ: До Читачів .....	5

### МІЖНАРОДНЕ

1 В епоху комуно-ліберальну .....	9
2 Візити Нікіти .....	10
3 Мандрівний диктатор .....	11
4 Нікіта в Голівуді .....	12
5 Вершинний Хрущ .....	13
6 Заварилось... .....	14
7 Московські «бублічки» .....	15
8 Прикладні сусіди .....	17
9 Гарбуз .....	18
10 Небезпечна візита .....	19
11 Порада москалям .....	20
12 В атомову добу .....	21
13 В час ядерний .....	22
14 Шах і мат .....	23
15 Нереальна уява .....	24
16 В добу астронавтів .....	26
17 Не границя на замку .....	27
18 »Венера« на плякаті .....	27
19 Брехнею світ об'їдеши .....	28
20 Міжнародна недуга .....	29
21 Крути, Гавриле .....	30
22 Наука без бука .....	31
23 В Альбом... .....	32

### ПІДСОВЕТСЬКЕ

24 Собаче нещастя .....	35
25 Премії .....	36
26 Червоний миротворець .....	37
27 Кремлівські турботи .....	39
28 Московський ведмідь .....	40

## стор.

29	Советська раса .....	42
30	Про мандрівника Нікіту .....	43
31	Собачо - котяча трагедія .....	44
32	Про козулю-вередуню .....	45
33	Американська біда .....	46
34	Московський гуманіст .....	47
35	Портрети вождів .....	49
36	25-ий З'їзд КП ССР .....	50
37	Хрунь .....	51
38	На сході без змін .....	52
39	Хвилююче, схвильовано .....	52
40	Новітній жебрак .....	54
41	Про Любу з »клубу« .....	55
42	Еволюція »соціалізму« .....	55
43	Шелепінські »бублічкі« .....	56
44	Про вузькі штани .....	57

## ЕМІГРАЦІЙНЕ

45	Американська коломийка .....	59
46	Великден на чужині .....	60
47	Мандрівник .....	61
48	Мрії грішника .....	64
49	Моя хата скраю...	65
50	Оратор .....	66
51	Емігрантські інкі-пінкі .....	67
52	Голівудська зірка .....	67
53	Казка про післяплатника .....	68
54	Наша увага .....	69
55	Уяві і дійсність .....	70
56	Пізний Іван .....	70
57	Неудачник .....	71
58	Мелянхолія .....	72
59	В добу поступу .....	72
60	Поліглот .....	73
61	Розквашена вдача .....	74
62	На відлюдді .....	75
63	Про кума телевізійника .....	76

## стор.

64	Криза думок моїх .....	77
65	Нереальна мрія .....	78
66	Еміграційний Тома .....	79
67	В критичну хвилину .....	80
68	Побожний Гриць .....	81
69	Оптиміст і пессиміст .....	82
70	Скупий .....	82
71	Друкарський чортік .....	83
72	Редакторська коломийка .....	84
74	Бальові родзинки .....	86
75	На срібний ювілей »Мітли« ..	89
76	Псевдофілософська коломийка ..	91
77	Сорока на плоті — .....	92
78	Привіт Ікерові .....	93
79	Емансипація .....	95
80	Еміграційні міщухи .....	97
81	Пікнікові історійки .....	98
82	Послання Ганні Черінь .....	100
83	»Черемшина« і »Волошки« .....	101
84	Мої Пегас і Муза .....	102
85	Поучення рідного демократа ..	104
86	Автор і редактор .....	105
87	Вуличний оратор .....	106
88	Куряча пам'ять .....	107
89	Патріотична реакція .....	107
90	Про укр. мову в Америці ..	108
91	Українська азбука .....	114
92	Нудьга .....	115

## НОВОРІЧННЕ

93	Під Новий 1961 Рік .....	117
94	Новорічне .....	118
95	Новорічний тост .....	119
96	Під Новий Рік 1963 .....	121
97	Під Новий Рік 1964 .....	122
98	Новорічні поради .....	124
99	Із сміхом у майбутнє .....	125

стор.	стор.
100 Назустріч Новому 1971 Рокові .....	126
101 Новорічні привітання .....	128
102 З Новим Роком 1973 .....	129
103 Під Новий Рік 1974 .....	130
104 На Новий Рік 1975 .....	131
105 Новий Рік 1976 .....	133
 ПОБУТОВЕ	
106 Життя в літературних жанрах ..	135
107 Парадокси .....	136
108 Назустріч жовтню .....	137
109 Істина .....	138
110 У час відпочинку .....	139
111 Собака .....	140
112 Порада .....	141
113 Післясезонне .....	142
114 Гіпохондра .....	143
115 Колись і сьогодні .....	144
116 Розповідь Миколи Горішного ..	145
117 Решітка .....	146
118 Філософія життя .....	147
119 Сплітка .....	147
120 Попразничне .....	148
121 Калямбур про п'янницю .....	149
122 Сільська ідилія .....	149
123 У сліпоту .....	150
124 Наука життя .....	152
125 Дотепна відповідь .....	152
126 Пісня про »міні-скірт« .....	153
127 Калямбур про Макогона .....	154
128 Страховище .....	155
129 На діеті .....	155
130 Українська гуся-сюся .....	156
131 Літаючі тарілки .....	158
132 Новомодні зачіски .....	158
133 Наука .....	159
134 Крутіж .....	160
 БАЙКИ — ПАРОДІЇ — ЕПІГРАМИ	
135 На пляжі .....	161
136 Сплітниці .....	162
137 Хитрий Пан'яко .....	163
138 Коли з мухи роблять слона ..	165
139 На голодівці .....	166
140 Втрата, якої ніхто не поверне ..	167
141 Невода старий бабі .....	168
142 Хто тут винен? .....	168
143 Голова .....	170
144 Всезнайщиця .....	171
145 Порожнеча .....	171
146 Як навчились українці танцювати	173
147 Гарбузи .....	174
148 Бувальщина .....	175
149 Вицлик бабі-смерті .....	176
150 Криза життя .....	177
151 Безсоння .....	178
152 Сучасне і майбутнє .....	179
153 Фіялки .....	180
154 Туга .....	181

	стор.
100 Назустріч Новому 1971 Рокові	126
101 Новорічні привітання .....	128
102 З Новим Роком 1973 .....	129
103 Під Новий Рік 1974 .....	130
104 На Новий Рік 1975 .....	131
105 Новий Рік 1976 .....	133

### ПОБУТОВЕ

106 Життя в літературних жанрех ..	135
107 Парадокси .....	136
108 Назустріч жовтню .....	137
109 Істина .....	138
110 У час відпочинку .....	139
111 Собака .....	140
112 Порада .....	141
113 Післясезонне .....	142
114 Гіпохондра .....	143
115 Колись і сьогодні .....	144
116 Розповідь Миколи Горішного ..	145
117 Решітка .....	146
118 Філософія життя .....	147
119 Сплітка .....	147
120 Поіразнічне .....	148
121 Калямбур про п'яницю .....	149
122 Сільська ідилія .....	149
123 У сльоту .....	150
124 Наука життя .....	152
125 Дотепна відповідь .....	152
126 Пісня про »міні-скірт« .....	153
127 Калямбур про Макогона .....	154
128 Страховище .....	155
129 На діеті .....	155
130 Українська гуся-слюся .....	156
131 Літаючі тарілки .....	158
132 Новомодні зачіски .....	158
133 Наука .....	159
134 Крутіж .....	160

	стор.
135 На пляжі .....	161
136 Сплітниці .....	162
137 Хитрий Пакъко .....	163
138 Коли з мухи роблять слона ..	165
139 На голодівці .....	166
140 Втрата, якої ніхто не поверне ..	167
141 Невгода старій бабі .....	168
142 Хто тут винен? .....	168
143 Голова .....	170
144 Все знайщиця .....	171
145 Порожнеча .....	171
146 Як навчилися українці танцювати	173
147 Гарбузи .....	174
148 Бувальщина .....	175
149 Виклик бабі-смерті .....	176
150 Криза життя .....	177
151 Безсоння .....	178
152 Сучасне і майбутнє .....	179
153 Фіялки .....	180
154 Туга .....	181

### БАЙКИ — ПАРОДІЇ — ЕПІГРАМИ

155 Коса і камінь .....	183
156 Ціна .....	184
157 Блоха і кліщ .....	184
158 Опудало і горобець .....	185
159 Запаркуйте, хлопці, »кари« ..	186
160 А я дівка Маруся...	187
161 Світла роз'яснюють .....	188
162 Трава зелена .....	189
163 Їхав козак .....	189
164 Про жидівський розум .....	190
165 Різдвяні свята колись і тепер ..	191
166 Українська нерозбериха .....	191
167 Ліна Костенко .....	191
168 Іван Драч .....	191
169 М. Барабеляк .....	192

стор.

170	Е. Шевернадзе .....	192
171	Єрусалимське видовище .....	192
172	Про людські права .....	192
173	Суперпотуга .....	193
174	Американська політика .....	193
175	Західня недуга .....	193
176	»Гласноть« і »перестройка« .....	193
177	Конституція ЗСА .....	194
178	Горбачовська »голосноть« .....	194
179	Матріархат .....	194
180	Літературні близнятa .....	194



---

Este libro se terminó de imprimir en los Talleres Gráficos "Dorrego"

Av. Dorrego 1102, en el mes de enero de 1990